

Gorenjski Glas

PETEK, 12. AVGUSTA 2005

Leto LVIII, št. 64, cena 300 SIT, 16 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Motoristi velikokrat prehitri

Število nesreč, v katerih so udeleženi motoristi, na Gorenjskem upada, v Sloveniji pa narašča.

BOŠTJAN BOGATAJ

Log - V ponedeljek pozno popoldne se je na regionalni Skofja Loka - Gorenja vas, pri naselju Log zgodila prometna nesreča 29-letnega motorista iz Domžal. Zaradi neprilagojene hitrosti je na kraju nesreče umrl. Tako nekako se glasi poročilo Policijske uprave iz Kranja. S 1000-ku bičnim motorjem se je z neprimerno hitrostjo pripeljal do odcepa ceste za Gabrk in začel zavirati. Po desetih metrih je padel in drsel po cestišču ter po 63 metrih priletel v železno varovalno ograjo. Trčenje je bilo tako silovito, da je motorno kolo prepolovilo in prednji del odbilo

na travnik, zadnji del pa je obstal šele po 55 metrih. Voznik je na mestu nesreče umrl. Usoden je bil količek varovalne ograje, razlog pa velika hitrost.

Takšnih in podobnih zgodb motoristov se je letos v Sloveniji pisalo že 20, na Gorenjskem do ponedeljka nobena. Več je tudi nesreč s štirikolesniki, v eni izmed njih je umrla sopotnica, dva voznika sta utrpela hujše poškodbe, ogromno se zgodi nesreč voznikov kolesa z motorjem. Nesreče se zgodijo zaradi neprilagojene hitrosti, nepravilnega prehitavanja, smeri vožnje, tudi neupoštevanja prednosti avtomobilistov, neizkušenosti, prena-

petosti, alkohola, nepoznavanja cest, utrujenosti ... V naši regiji so znani odseki, kjer znajo motoristi pokazati svoje zmogljivosti: Skofja Loka - Žiri, Kranj - Jezersko, Tržič - Ljubelj, Jesenice - Kranjska Gora - Vršič, Bled - Bohinj. "Vse lažje si privoščimo motorno kolo, velikokrat celo boljšega od znanja motorista, zato nesreče niso nakučje. Redkeje so pri oza-veščenih, organiziranih voznikih," nam je povedal Boštjan Omerzel, policijski inšpektor za promet iz Policijske uprave Kranj. Zato poziv motoristom: nihče ne bo tako dolgo žaloval za vami, kolikor dolgo bi lahko uživali življenje.

Gradnja krožišča se je začela

BOŠTJAN BOGATAJ

Šenčur - V začetku tedna se je začela gradnja krožnega križišča na regionalni cesti Kranj - Brnik, na odseku križišča cest v Voklo oziroma Šenčur. SCT in Cestno podjetje Kranj imata do 22. oktobra čas za zaključek del, saj do takrat velja dovoljenje za zaporo dela ceste zaradi gradnje. V začetni fazi bo zaprta za ves promet cesta proti Voklemu in Vogljam, obvoz je urejen preko Hrastja. "Za naše občane je to težko pričakovana investicija, saj so ta del ceste imenovali tudi križišče smrti. Že dalj časa so me spraševali, kdaj se bo začela gradnja, saj se je najprej zapletlo pri odkupu

zemljišč, nato pa še zaradi pritožbe na izbiro izvajalca. Veseli smo, da bo nevarno križišče kmalu postal le še

nadležen spomin iz preteklosti," nam je ob začetku del povedal šenčurski župan Miro Kozelj. Novourejen

prometni režim bo olajšal prečkanje ceste mladim, kolesarjem in starejšim voznikom osebnih vozil.

Zaradi gradnje krožišča bo na cesti Kranj - Brnik prihajalo do zapor prometa. Na začetku je za ves promet zaprta cesta v Voklo in Voglje. / Foto Tina Dokl

Gorenjska Banka **KREDIT**
www.gbs.si V TOLARJIH IN DEVIZAH

KJE KUPITI NAJCENEJŠI ZVEZEK? - PAPIRNICARNA KARUN, d.o.o., Koroška c. 35, Kranj

Praznični šmaren na Brezjah

JOŽE KOŠNJEK

Brezje - Tudi letos bo v ljubljanski nadškofiji osrednja svečanost v počastitev 15. avgusta, Marijinega vnebovzeta ali Velikega šmarna, ki je za katoličane slovesen in zapovedan praznik, v ponedeljek, na praznični dan na Brezjah. Ob desetih dopoldne se bo pred baziliko za-

čelo somaševanje, ki ga bo vodil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Alojz Uran. Na ta dan se vsako leto zbere na Brezjah več tisoč ljudi, običajno pa ljubljanski nadškof v pridigi pove tudi stališča Cerkve do aktualnih družbenih vprašanj, zato vlada v javnosti za to slovesnost še posebno zanimanje.

64 AKTUALNO

Vzajemnost med zavarovanci, izravnava med zavarovalnicami

Državni zbor je konec julija sprejel spremembe zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Tokrat pojasnjujemo spremembe, ki bodo začele veljati 1. septembra.

3

GORENJSKA

Bungalovi nezakonito vikendi

Hotelske bungalove v neposredni bližini Bohinjskega jezera so prodali za vikendne hiše kot počitniške hišice in s tem kršili kar tri zakone o Triglavskem narodnem parku. Bungalovi bi morali biti del bohinjske turistične ponudbe. Kupci so bili zavedeni.

4

RAZGLEDI

Dogodki se mi vozijo nad hišo

Sredi septembra odhaja v pokoj Mirko Kunšič iz Zgornjih Dupelj, novinar, zlahtni reporter in vihunski fotograf. Odločitev, da ne bo več na novinarski preži, ni bila enostavna. Njegovo življenje bo mirneje in ne bo več hodil spat s telefonom.

14, 15

RAZGLEDI

Profesorji iščejo znanje in ne neznanje

Tina Klemenc iz Zgornje Lipnice študira ekonomijo in igra tenis v ameriškem Texasu. V pogovoru je povedala marsikaj zanimivega. Profesorji iščejo znanje in neznanje, študentom zaupajo številko domačega telefona, univerza pa ima svojo policijo.

17

VREME

Danes bo sprva oblačno, nato se bo zjasnilo. Jutri bo deloma sončno, možne bodo pooblačitve in krajevne plohe. V nedeljo bo sončno.

15/24°C

jutri: deloma sončno

LJUBLJANA

Vlada prodala staro letalo

Vlada je na dopisni seji ta teden sprejela sklep o sklenitvi pogodbe za prodajo letala Learjet s kupcem East Coast Jet Center, INC iz ZDA. Generalno sekretarka **Mateja Tamaro Fajs** je pooblastila, da v imenu Republike Slovenije podpiše prodajno pogodbo ter izvede vse aktivnosti, ki so potrebne za prenos lastništva in posesti letala na kupca. Izključna cena je bila tokrat 370 milijonov tolarjev, najvišja ponudba kupcev pa je bila nekaj več kot 1,3 milijona dolarjev. To je okrog 100 milijonov tolarjev manj od izključne cene. Ponudnikov je bilo šest. "Glede na to, da navedena cena predstavlja najvišjo nepogojno ponujeno ceno v obeh izvedenih postopkih, jo vlada sprejema kot sprejemljivo, saj glede na večanje stroškov vzdrževanja letala ter iztekanje roka za vgradnjo dodatnih sistemov, odlašanje s sklenitvijo pogodbe ter ponavljanje postopkov prodaje ni racionalno," so sporočili iz Vlade. Prejšnji postopek prodaje je bil namreč neuspešen, saj nobena ponudba ni dosegla izključne cene. Tokrat so vse prejšnje ponudnike posebej pozvali, naj nekoliko zvišajo ponudbo in povabijo nove ponudnike. Vsekakor je bilo dobro, da se je letalo končno prodalo, saj je bilo tik pred generalno obnovo, pa tudi vzdrževanje je bilo iz dneva v dan dražje. **D. F.**

LJUBLJANA

Stranka mladih proti korupciji

Darko Kranjc, predsednik SMS je v sredo pred banko SIB v Ljubljani pripravil svojevrstno tiskovno konferenco. Z megafonom v rokah se je sprehajal po Čopovi in ljudi pozival k preganjanju korupcije. "Leva ali desna korupcija? Je mar katera 'ugodnejša' za državljane?" je kričal. Protestiral je proti ukinitvi Komisije za preprečevanje korupcije. Opozoril je na prazne predvolilne obljube in polna usta boja proti korupciji in klientelizmu sedanjih vladajočih strank, ki pa so se sedaj, ko so na položaju, razblinile. Ne strinjajo se s kvazi samonadzorom v obliki parlamentarne komisije. "Delo oblasti naj nadzirajo tisti, ki niso del oblasti!" Kranjc je opozoril: "Kdo so največji zagovorniki ukinitve Komisije za preprečevanje korupcije? Politiki z najbolj sumljivim renomejem in lastnim bogastvom, ki daleč presega višino njihovih 'uradnih' prihodkov!" Opozarjajo na politični klientelizem in škodo, ki se s tem veča gospodarstvu. Apelirajo na etiko in moralo vladajočih elit. "V SMS zahtevamo od predsednika vlade, da javnosti obrazloži svojo nenadno spremembo stališča glede korupcije in klientelizma! Želimo prepričljivo argumentirano pojasnilo, zakaj se ukinja Komisija za preprečevanje korupcije. Stranka mladih Slovenije poziva predsednika vlade in poslanke Državnega zbora, da spreminijo svoj predlog zakona in da ohranijo Komisijo za preprečevanje korupcije ter ji dodelijo večje pristojnosti, da bo učinkoviteje upravljala delo v korist državljanov," še pravi Kranjc. **D. F.**

KOTIČEK ZA NAROČNIKE**Kdor dela, greši**

V prejšnji številki Gorenjskega glasa malih oglasov niste mogli prebrati v celoti. Tiskarski škrti namreč kljub napredku grafične tehnologije in vse bolj izdelanemu sistemu nadzora še vedno obstajajo. Potem, ko smo celoten časopis pripravili za tisk in ga pregledali, se je pri elektronskem prenosu malooglasne strani vmešal škrt, ki nagaja moderni računalniški tehniki. V torek zjutraj se je najbrž valjal od smeha, bralci in mi v Gorenjskem glasu ter v tiskarni pa smo prebledeli ...

Za črkovno zmešnjavo se vam iskreno opravičujemo, danes pa objavljamo popravljene male oglase. Po nastali napaki smo že sprožili navodila za dodatno kontrolo, vas pa naprošamo za razumevanje. Zagotavljamo vam, da naše opravičilo ni le črka na papirju. Ne drži Eschenbachov izrek "Mnogi ljudje verjamejo, da jih priznanje svojih napak oprošča, da bi se popravili", ampak dobra stara slovenska pregovora "Kdor dela, greši," in "Napake nas učijo."

Petra Kejžar

GG | Za vas beležimo čas
WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Revni študentski servisi

V preteklem letu smo bili priče, da je zasebni študentski servis Maribor kupil podjetje Julijana na Jesenicah. Naenkrat so se pojavila vprašanja, od kod jim toliko kapitala in s kakšno pravico lahko vlagajo študentski denar v zasebno podjetje?

DOMINIK FRELIH

Letos je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve izdalo predlog, da bi denar iz študentskih servisov šel za štipendije študentov in da bi se servisom znižala koncesija države. Podobnega mnenja je tudi minister za finance. Na večini študentskih servisov pa se s tem sistemom ne strinjajo, saj pravijo, da je večina servisov na meji likvidnosti.

Tudi na študentski organizaciji Slovenije (ŠOS) se s predlogom države ne strinjajo. Predsednik ŠOS-a, **Miha Učkar** pravi, da so **Jožetu P. Damjanu** poslali predlog sprememb, ker z Ministrstvom za delo ne najdejo ustreznega kontakta. Pravijo, da s tem, ko bi študentje morali delati sami za svoje štipendije, problema pomanjkanja štipendij ne bi niti približno odpravili. Pravi, da je bil predlog pripravljen na hitro in sloni na nekaterih napačnih predpostavkah in podatkih. Po njihovem bi morali najti za štipendije druge vire, ki bi vključevali gospodarstvo in lokalne skupnosti. Študentske servise imajo za socialni korektiv, ki večini sploh omogoča študij. Poudarja, da so študentske organizacije edini sistemski ponudnik neformalnega izobraževanja in občudijških dejavnosti za študente. Poslovanje študentskih servisov sicer nadzira ministrstvo za delo in tržna ter druge inšpekcije. Obstajajo zasebni študentski servisi in tisti, s katerimi upravljajo študentske organizacije. Očitki so, da ti prvi veliko manj denarja namenijo občudijškim dejavnostim in več za zasebne projekte. Servisi naj bi imeli tudi redne revizije.

Gožad Beton, direktor študentskega servisa Kranj pravi, da pri njih podpirajo akcijo države, da se sredstva namenijo za štipendiranje.

"Predlagamo, da se ustanovi 'študentski sklad', iz katerega bi se na podlagi razpisov dodeljevala sredstva vsem oblikam študentskega in dijaškega organiziranja, ne pa tako, da imajo do sredstev monopolno pravico samo izbrani klubi študentov. Tak način dodeljevanja sredstev v zaprtem krogu je zelo vprašljiv in nemogoča je kontrola porabe sredstev. Postavlja se vprašanje smotrnosti uporabe teh sredstev. Posredovalnice dela imajo različen pravni status. Eni so zavodi, drugi d.o.o.-ji. To bi bilo potrebno poenotiti, opraviti revizijo vseh statusnih sprememb servisov, ki so bili v lasti klubov študentov, ker obstaja sum, da se pri nekaterih dela na fin in prikrit način privatizacije zaradi povezanosti klubov in servisov." Tudi njihov servis je zaseben.

Krčenje koncesije

Na E-študentskem servisu nam je **Sebastian Česnik** povedal, da se trenutno koncesijska dajatev, ki jo servisi računajo podjetjem, ki pri njih najemajo študente in dijake za delo, deli takole: 5 od-

stotkov ostane servisom za njihovo delovanje, 7 odstotkov dobi študentska organizacija Slovenije (ŠOS) in 2,4 odstotka dobi država v obliki DDV-ja. "Ideja Ministrstva za delo je, da se priznani stroški servisom znižajo s 5 odstotkov na na primer 4,5 odstotka, tako bi dobili pol odstotka, ki bi šel za štipendije, ŠOS-u pa naj bi se vzelo na primer 2 odstotka in se ga ravno tako namenilo za štipendije." Pravi tudi, da so se priznani stroški za delovanje servisom v zadnjih letih znižali s 7,5 odstotka na 5 odstotkov, ob hkratnem povečanju administrativnih obveznosti, ki jim jih nalaga neprestano spreminjanje in birokratiziranje zakonodaje. "Če bi pogledali poslovanje servisov v prvi polovici letošnjega leta, bi težko našli servis, ki je posloval pozitivno, kar pomeni, da so priznani stroški že sedaj premajhni in jih na račun kvalitete posredovanja ne bo mogoče znižati," pravi Česnik. Meni, da je povečanje števila štipendij sicer potrebno, potrebno pa se je vprašati, ali bodo dodatne štipendije vredne toliko, kot bo treba zanje žrtvovati, saj se bo dostopnost, obseg in ka-

kovost posredovanja prostih del znižala za kakšnih 150.000 dijakov in študentov, ki letno iščejo tovrstno delo. Obenem bodo ŠOS in študentske organizacije ostale skoraj brez polovice sredstev, ki jih namenijo za razne občudijške dejavnosti. Meni, da bi država za štipendije morala poiskati drug vir financiranja, ker je ta, kot je zamišljen, da študentje s svojim delom financirajo štipendije svojim kolegom, nekoliko kanibalski. "Nekdo, ki nima štipendije in mora delati, s svojim delom zasluži štipendijo za kolega, ki mu zato ni potrebno delati?" se še sprašuje Česnik. Na E-študentskem servisu pravijo, da imajo redne kontrole inšpekcij in davčne uprave ter ministrstvu za delo pošiljajo poročila. Oni so povsem običajno privatno podjetje.

Poznavalci razmer so nam povedali, da bi bilo morda smiselno privatne servise nekoliko omejiti pri dobičkonosnosti, medtem ko bi bilo smiselno servise, ki so pod okriljem študentskih organizacij nekako izvzeti iz strožje zakonodaje, kajti oni naj bi namenjali več denarja za občudijške dejavnosti.

Sredstva za popotresno obnovo v Posočju

DOMINIK FRELIH

Ljubljana - Vlada RS je na dopisni seji ta teden zagotovila sredstva za popotresno obnovo objektov v Posočju. Za popotresno obnovo objektov, poškodovanih v potresih leta 1998 in 2004, je namenila 183 milijonov to-

larjev. Za poškodbe leta 1998 je 63,1 milijona tolarjev namenila za obnovo objekta visoke gradnje v zasebni lasti, 22,8 milijona tolarjev za obnovo objekta visoke gradnje lokalne infrastrukture in 30 milijonov tolarjev za obnovo objekta nizke gradnje lokalne infrastruk-

ture. Za popotresno obnovo objektov, poškodovanih v potresu leta 2004, pa je namenila 37,2 milijona tolarjev za obnovo dimnikov in streh za 42 objektov visoke gradnje v zasebni lasti, 10,1 milijona tolarjev za rušenje 7 objektov v letu 2005, ki se jih ne uporablja in ogrožajo

javne površine oziroma so-sednje objekte, 8,2 milijona tolarjev za sanacijo 4 objektov - skupnih sten objektov zaradi porušitev poškodovanih stebrov in 11,6 milijona tolarjev za interventne rušitve objektov, ki neposredno ogrožajo varnost ljudi in premoženja.

Vzajemnost med zavarovanci, izravnava med zavarovalnicami

S spremembami zakona o zdravstvenem zavarovanju želijo urediti "trg" dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj, izenačiti pogoje za delovanje zavarovalnic in zaščititi zavarovance pred nepotrebni podražitvami.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Državni zbor je ob koncu julija na izredni seji sprejel spremembe in dopolnitve zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev državnega sveta, očitno nezadovoljna z nekaterimi rešitvami, je potlej predlagala sprejetje odločilnega veta na zakon, vendar pa na seji, na kateri naj bi odločali o tem, svet ni bil sklepčen. Spremembe zakona bodo v kratkem objavljene v uradnem listu in jih bodo začeli uporabljati 1. septembra, vendar pa je že napovedala, da bo najkasneje do konca prihodnjega leta pripravila nov zakon, s katerim bo odpravila številna odprta vprašanja na področju obveznega in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja.

Različno ravnanje zavarovalnic

Po zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem za-

varovanju iz leta 1992 krijejo zavarovancem nekatere zdravstvene storitve v celoti iz obveznega zavarovanja. Za preostale storitve krijejo iz obveznega zavarovanja le del stroškov, za doplačilo do polne cene pa je možno prostovoljno zavarovanje, v katerega se je koncu lanskega leta vključilo 1.390.000 zavarovancev. V letu 1998 spreminjeni zakon je vseboval nasprotujoči si določbi, po eni strani je od zavarovalnic zahteval, da vse zavarovance obravnavajo enako, hkrati pa jim je "naložil", da oblikujejo premije glede na tveganja (upoštevajoč starost, spol, tablice smrtnosti in bolezenske tablice), trajanje sklenjenega zavarovanja in višino že oblikovanih rezervacij za starost. V takšnih neurejenih razmerah so zavarovalnice ponujale prostovoljno zdravstveno zavarovanje z različnim trajanjem zavarovanja, različnimi premijami po starostnih skupinah, s premijami z rezervacijo za starost in brez rezervacije. Posledice so

privedle celo do tega, da je Vzajemna zdravstvena zavarovalnica septembra lani najavila občutno zvišanje premij le za starejše nad 65 let, kar je predvsem med starejšimi izzvalo ostro reakcijo.

Enake premije za vse zavarovance

S starostjo se potrebe po zdravstvenih storitvah povečujejo, starejši od 65 let, jih potrebujejo v povprečju 3,5-krat do 4,5-krat več kot ljudje v starosti od 20 do 40 let. Po tej logiki bi starejši morali plačevati tudi bistveno višje premije kot mlajši, vendar je razlikovanje možno preprečiti z uveljavitvijo medgeneracijske vzajemnosti zavarovancev v okviru zavarovalnice in izravnanjem razlik med zavarovalnicami pri stroških zdravstvenih storitev, ki izhajajo iz razlik v starosti in spolu zavarovancev. Po zakonu o zavarovalništvu bi že pol leta po njegovi uveljavitvi morali sprejeti posebni zakon, ki bi

uveljavil vzajemnost med zavarovanci in izravnalne sheme, vendar se to v petih letih ni zgodilo. Pomankljivost je odpravil šele pred kratkim spreminjeni zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, po katerem bodo zavarovalnice odslej za vse svoje zavarovan-

ce oblikovale enake premije in se obvezno vključile v izravnalne sheme, brez katerih bi tiste z večjim deležem mlajših zavarovancev lahko imele nižje premije ali bi ustvarjale večje dobičke kot tiste z večjim deležem starejših. Medgeneracijska vzajemnost pomeni, da bodo

mlajši in zdravi prispevali s premijo nekoliko več, kot bi bilo dejansko potrebno, starejši in bolni pa manj od svojih potreb. Zakon tudi ukinja oblikovanje matematičnih rezervacij in rezervacij za starost, omogoča pa vračanje neizkoriščenih premij in rezervacij.

Nadzorniki po nepotrebem obremenili Adria?

Poslovanje družbe Adria Airways se je znašlo v rdečih številkah, nadzorniki pa vlečejo drage kadrovske poteze.

IGOR ŽERJAV

Adria Airways bo prihodnji teden objavila javni razpis za dva nova člana uprave družbe. Dosedanje enočlansko upravo družbe bodo lastniki Adria Airways razširili na tričlansko, kar je spričo varčevalnih ukrepov, ki so se jih lotili pred meseci, zelo nenavadno. Adria Airways bo namreč samo za plače novih dveh članov uprave po našem izračunu odštela okrog 50 milijonov tolarjev na leto, poslovanje družbe pa je letos zašlo v rdeče številke.

Predsednik uprave Adria Airways dr. Branko Lučovnik si je z letošnjim prvim majem vzorčno znižal plačo za 15 odstotkov oziroma okrog 300.000 tolarjev bru-

to. Doktor Lučovnik je napovedal še več drugih varčevalnih ukrepov, ki jih je družba prisiljena izvesti, in bodo bržkone ošvrknile vse zaposlene. Poslovanje naše nacionalnega letalskega prevoznika je namreč zaradi spremenjenih razmer na trgu zašlo v rdeče številke. Neto izguba v prvem trimesečju je znašala kar 4,5 milijona evrov.

Poglavitni vzroki za zatečeno stanje so predvsem v visokih stroških in ceni nafte. Cena nafte je v zadnjem času, ko ZDA pospešeno in z vsemi sredstvi rišejo nov geopolitični zemljevid sveta, presegla vse razumne okvire in na svetovnem trgu dosega rekordne vrednosti. Za sodček nafte je bilo treba v tem tednu od-

šteti že več kot 65 dolarjev oziroma trikrat več kot pred leti. Nič manjši problem za negativno poslovanje sta tudi preveliko število zaposlenih in previsoke plače, ki so se v zadnjem času povečale za dobrih 58 odstotkov. Adria Airways se je celo zadolžila za pol milijona evrov, da je lahko izplačala plače.

Podatki o številu prepeljanih potnikov je spodbudno, saj se je njihovo število povečalo. Adria Airways je lani s skupno 18.741 poleti prepeljala 884.900 potnikov in ustvarila 136 milijonov evrov prometa oziroma za osem milijonov evrov več kot leto poprej. Ob dragem gorivu in konkurenci se število potnikov ni zmanjšalo, temveč cene le-

talskih vozovnic. Dobiček družbe se je prepolovil na vsega 171.300 evrov. Letošnje poslovanje pa je že v rdečih številkah.

V Adria Airways so se že lotili racionalizacije poslovanja in nekaterih kadrovskih rešitev. Za novo kadrovsko podobo uprave družbe pa je poskrbel njen nadzorni svet v sestavi Franc Branko Grošl (predsednik), Bogdan Znoj (namestnik predsednika), Mirjana Gaspari, Tomaž Pečnik, Dean Potza in Aleš Veihar. Prejšnji teden so na seji nadzornega sveta sklenili, da bodo enočlansko upravo okrepili še z dvema članoma; enočlanska uprava bo postala triglava.

Ob doktorju Lučovniku, ki je v Adria Airways zaposlen dvajset let, zadnja štiri leta pa jo vodi, bo eden od novih članov uprave, ki ju bodo poiskali z javnim razpisom, zadolžen za finance, drugi pa za letalstvo. Nadzorniki so s svojo odločitvijo obremenili družbo Adria Airways za kakšnih 50 milijonov tolarjev, kolikor bo predvidoma potrebno odšteti samo za njuni plači.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Majda Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Petermel, Stojan Saje, Vira Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zajrt Zlebir, Suzana P. Kovačič, Štefan Zargji;
stalni sodelavci: Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Matjaž Gregorič, Mateja Rant, Mendi Kokot, Miha Naglič, Milena Miklavčič, Renata Škrjanc, Simon Šubic, Dominik Freših, Igor Žerjav

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Tricikel

TEHNIČNI UREDNIK
Grego Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šinik

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

VODJA MARKETINGA
Petra Kežjar

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Majda Volčjak / Naslov: Zoisova 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in oglasnice: tel.: 04/201 42 47 (sprejem na avtomatskem odzivniku 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 7. do 15. ure / Gorenjski glas je poljednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Meja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno) in sedem lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: torek 200 SIT, petek 300 SIT, letna naročnina: 26.000 SIT, redni plačniki imajo 20 % popusta, letni 25 % popusta; naročnina za tujino: 100 EUR preračunano v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do prinega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48

KRATKE NOVICE

RADOVLJICA

Priložnostni kovanci ob Linhartovi obletnici

Vlada je sklenila, da bodo prihodnje leto v Sloveniji izdali priložnostne kovance ob dveh pomembnih dogodkih - 250. obletnici rojstva dramatika Antona Tomaža Linharta in 150. letnici rojstva pesnika Antona Aškercja. Banka Slovenija je za izdajo kovancev prejela 23 predlogov, komisija za priložnostne kovance pa je izbrala dva najbolj ocenjena. Po zakonu izda država priložnostne kovance ob dveh dogodkih na leto, izjemoma pa ob treh. C. Z.

RADOVLJICA

Srečanje mest na Venerini poti

Srečanje mest na Venerini poti v Radovljici bi moralo biti že prejšnjo nedeljo, a je večina načrtovanih prireditev zaradi slabega vremena odpadla in jih bodo pripravili to nedeljo. Vse se bo dogajalo v starem mestnem jedru, na Linhartovem trgu in v bližnjih stavbah. Pripravili bodo tržnico starih slovenskih obrti, ponudbo starih jedi gostiln Avguštin, Kunstelj in Lectar, lokostrelski turnir in srednjeveške plese in igre. Zbrali se bodo srednjeveški vitezi s spremstvom in prikazali večšine tistih časov. Na sramotilni klopi pred Malijevo hišo bosta ulični predstavi Podložniške zaprisege in Sojenje neposlušnemu Tončku. V graščini bo na ogled fotografska razstava o lanskem Festivalu Radovljica in v Sivčevi hiši razstava Nori na lok. C. Z.

Vrščič

Čistilna naprava na Vrščiču

Planinsko društvo Pošte in Telekom bo v nedeljo, 14. avgusta, ob 10. uri pri Poštarskem domu na Vrščiču (1688 metrov) predalo uporabi novo malo čistilno napravo, kar je pomembna prireditev za dom, ki je bil zgrajen pred dobrimi 50 leti in pred 25 leti obnovljen in povečan. Danes ima 45 ležišč v 13 sobah in 20 skupnih ležišč. Z otvoritvijo male čistilne naprave se društvo vključuje v akcijo za ohranitev Alp. Planinska zveza Slovenije tako nadaljuje z uresničevanjem projekta Ekološka sanacija planinskih koč, ki se je začela leta 1991. V slovenskih gorah ima še 16 koč male biološke čistilne naprave, 8 pa jih ima suha stranišča. J. K.

Dovje

Slovenski večeri na Dovjem

Med poletnimi prireditvami Turističnega društva Dovje - Mojstrana so tudi slovenski večeri Pr' Katr sredi vasi, ki jih za domače in tuje goste julija in avgusta pripravljajo ob četrtkih zvečer. V program vključijo pozdrav s harmoniko in aperitivom domačih pijač, predstavijo kraj s pogledom v zgodovino in po Sloveniji, kar Jože Mihelič iz Mojstrane pospremi z diapozitivi gorskega sveta okoli Dovjega in Mojstrane. In večeri ne bi bili slovenski, če ne bi dodali še pokušino na kmetijah pridelane zdrave hrane z obvezno potico. Ana Tolar, tajnica turističnega društva, pravi, da imajo vedno okoli 25 do 30 obiskovalcev. M. K.

MIHA NAGLIČ

GORENJSKI KRAJI IN LJUDJE OD A DO Ž

Prvi sokolski dom na Slovenskem

Dne 15. avgusta 1907 je bil ustanovni občni zbor, na katerem je dotedanji žirovski odsek idrijskega Sokola postal samostojno Telovalno društvo Sokol v Žireh. Za starosta je bil izvoljen br. Matija Dolenc, posestnik pri Strojariju v Stari vasi, za načelnika študent Ivan Kavčič, za tajnika trgovski pomočnik Franc Bizjak, za blagajnika kovač Jaka Poljanšek ml. in za pregledovalca računov občinski sluga Ivan Kržišnik. Slednji je bil

slej ko prej tudi "pravi načelnik" društva, ker br. st. ius. Kavčič kot visokošolec ni mogel biti. Občni zbor je morda bolj iz hvaležnosti dobrih poukov imenoval br. Kavčiča načelnikom in le za čas počitnic, ko pa je šel študirat, je poprijel zopet "stari načelnik."

Največje dejanje društva po osamosvojitvi je bila odločitev za gradnjo lastnega doma v tedanji Stari vasi, sredi žirovske kotline. Zemljišče zanj sta darovali bližnji posestniki in sokolci Ana Likar, po domače Ančnica, in Franciška Demšar, po doma-

Bungalovi niso vikendi

Hotelske bungalove so zasebnikom prodali kot počitniške hišice. Nezakonit poseg. Lastniki brez dovoznih poti.

RENAJA ŠKRJANC

Ribčev Laz - Sestnajst počitniških hišic v Ribčevem Lazu, v neposredni bližini Bohinjskega jezera in v območju Triglavskega narodnega parka. Nezakonito. Zgrajene so bile kot hotelski bungalovi, ki naj bi jih oddajali v ponudbi hotela Bohinj, prodane pa so bile zasebnikom kot počitniške hišice. S spremembo bungalovov v počitniške hišice so kršili kar tri zakone o TNP, in sicer zakon o Triglavskem narodnem parku, zakon o graditvi objektov in zakon o ohranjanju narave. "Gre za nezakonit poseg, ki smo ga prijavili republiškem inšpektoratu za okolje in prostor, z nedovoljenim posegom pa se je ukvarjal gradbeni inšpektor. V gradbenem dovoljenju je bilo jasno zapisano, da kakršnokoli spreminjanje v stanovanjske hišice ni dovoljeno. Bungalovi bi morali služiti bohinjski turistični ponudbi, trzil bi jih hotel Bohinj,

ob hotelu pa so bila predvidena tudi parkirišča. Zdaj so postali zasebna last, nekateri lastniki pa so jih celo dogradili," je povedala Tea Lučan Klavžer, vodja službe za poseg v prostor na upravi TNP.

Po mnenju inšpektorata RS za okolje in prostor gradnja objektov ni sporna, saj je investitor imel gradbeno dovoljenje in soglasje TNP, vendar objektov ne bi smeli dograjevati in prodati kot zasebne hišice. Upravna enota Radovljica je podjetju Hypo Leasing Ljubljana, d.o.o., za gradnjo bungalovov izdala esotno gradbeno dovoljenje, njihovo prodajo pa je izpeljalo ljubljansko podjetje Upimo, d.o.o., ki je leta 2001 kupilo nekdanji hotel Kompas in ga kasneje prodalo podjetju Hypo Leasing, ta pa družbi Alpinum.

Do bungalovov vodijo le služnostna pot in pešpoti, ker pa so bungalovi postali počitniške hišice, nekateri lastniki želijo urediti dovoz-

Hotelske bungalove za hotelom Bohinj so zasebnikom prodali kot počitniške hišice.

ne poti do objektov. "Dovoljenje je le za služnostno pot, nadomestne poti ne bo. Zdaj nekateri uporabljajo bližnjo pot, ki je sicer zaprta z zapornico, vendar slednja ni vedno zaprta. Občina v primeru bungalovov ne more storiti ničesar, lahko poskrbi le, da bo zapornica vedno zaprta. Nepremičninske agencije, ki so prodajale bungalove, so zavedle kupce

in sedanje lastnike, ki so kupili stanovanjski objekt, do katerega ne smejo zgraditi dovozne poti, težave pa utegnejo imeti tudi s prijavo stalnega bivališča. Res pa je, da so lastniki na dokaj lahek način prišli do vikenda v neposredni bližini Bohinjskega jezera," je pojasnila Mojca Breganski z oddelka za okolje in prostor na Občini Bohinj.

BOHINJSKA BELA

Odstranitev cestne ovire

Delavci Cestnega podjetja Kranj so nedavno začeli urejati brežino in odstranjevati material, ki je zasul del ceste pri Bohinjski Beli, zaradi česar je bila na tem odseku polovična zapora ceste. Gojko Bogataj s Cestnega podjetja Kranj je povedal, da bodo najprej drsečo brežino utrdili z betonskimi piloti, potem pa zgradili dobrih 40 metrov dolg beton-ski oporni zid. Naročnik del je Direkcija za ceste Republike Slovenije, slednja bodo stala okoli 50 milijonov tolarjev. Kot je povedal Gojko Bogataj, bodo dela končali predvidoma do konca septembra in na omenjenem odseku odstranili dosedanjo polovično zaporo ceste, da bo promet spet potekal nemoteno. Med gradnjo je promet urejen s semaforji in poteka izmenično po enem voznem pasu. R. S.

močeh." Začeli so slovesno, s kopanjem temelja junija 1908. "Po nasvetu br. Ivana Kavčiča se je kopanje temelja pričelo s primerno častjo. Po zgledu Čehov so prišli na stavbišče člani in članice. V pripravi besedi je br. Kavčič razložil pomen tega dela." In kako je delo potekalo? "Delo tega časa pri žirovskem Sokolu je bilo podobno srednjeveški tlaki. Razlika je bila samo v volji. Z zavestjo osamosvojitve, na podlagi katere bodo delovali Sokoli za povzdigo izobrazbe naroda, so se lotili nesebičnega truda." Kot pri vsaki

gradnji, se je zatikalo pri denarju. "Vsa požrtvovalnost članstva še vendar ni zmogla vseh ovir. Rabili smo še ogromno svoto denarja, čeprav so že veliko nabrali in naprosili. Ni šlo drugače - treba je bilo najeti posojilo." Vzeli so ga 12.000 kron pri Okrajni (mestni) hranilnici v Idriji, zanj je s svojo posestjo jamčilo pet vodilnih članov: že imenovana Dolenc in Kržišnik, čevljar Josip Žakelj (Fric), kovač Jakob Poljanšek st. s Sela (Modrjanovc) in posestnik Valentin Poljanšek, Modrjan z Dobračeve.

RADOVLJICA

Razširili otroško igrišče

V krajevni skupnosti Radovljica so v športnem parku v bližini kampa in letnega kopališča uredili otroško igrišče že pred štirimi leti. Ker je bilo vseskozi dobro zasedeno, saj so ga, poleg otrok iz Radovljice, obiskovali tudi najmlajši kampisti, kopalci in ob koncu tedna otroci iz drugih gorenjskih krajev,

so ga letos razširili še za 1.300 kvadratnih metrov in ga obogatili z novimi igrali - dvema gugalnicama, gradičem, toboganom ... Povečano igrišče sta v petek, ob občinskem prazniku odprla župan Janko S. Stušek in podpredsednica krajevne skupnosti Mija Žagar, ki je ob tem povedala, da jih je naložba stala pet milijonov tolarjev, od tega je milijon tolarjev za nakup igral prispevala Nova Ljubljanska banka. Igrišče, ki v celoti meri 2.600 kvadratnih metrov, je poleti odprto od 8. do 20. ure in pozimi od 10. do 17. ure, v deževnih in snežnih dneh pa je zaprto. C. Z.

KRANJ

V Kranjsko hišo decembra

Mestna občina Kranj je lastnica hiše na Glavnem trgu 2, ki jo namerava nameniti promociji turizma in obrti. V njej bodo turistično informativni center, prodaja kakovostnih izdelkov domače in umetnostne obrti ter spominkov, prostor za organizacijo raznih delavnic in promocijskih dogodkov, tu pa bo tudi sedež LTO Kokra. Slednja naj bi poslovne prostore tudi upravljala, o čemer bo še sklepal mestni svet. Občina že ima projektno dokumentacijo za adaptacijo Kranjske hiše, kakor so poimenovali stavbo, v kateri je bila v preteklosti Alpinina prodajalna. Na razpisu izberejo le še izvajalca in obnova se lahko začne. Na vsebino bodoče Kranjske hiše sedaj opozarja s turističnimi gradivi opremljena izložba. Upajo, da bo hiša v celoti nared do decembra, ko Kranj praznuje občinski praznik. D. Ž.

TRŽIČ

Srečanje tržiških "abrahamov"

Tržič je edina občina v Sloveniji, v kateri se vsako leto zberejo na srečanju občanke in občani, ki so v tekočem letu dočakali 50 let in srečali "abrahama". Letošnje srečanje bo v soboto, 27. avgusta, ob 15. uri v Domu pod Storžičem in bo že 23. po vrsti. Organizacijski odbor "Abraham 2005" vabi vse leta 1955 rojene občanke in občane pod Storžič. Prijave bodo sprejemali v sredo, 17. in 24. avgusta, med 16. in 18. uro v knjižnici Toneta Pretnarja, pojasnila pa daje na telefonski številki 59-56-100 Damjana Zaplotnik. Ker je običajno del srečanja tudi srečelov, so udeleženci naprošeni, da prinesejo s seboj darilce. Prispevek udeleženca je 6.000 tolarjev, s čimer bodo pokriti stroški organizacije, hrane in simboličnega darila. J. K.

LESCE

Piloti bodo vodili letala iz tal

Kot veleva dolgoletna tradicija, ko športni piloti ne želijo s hrupom letal na praznično nedeljo motiti slovesnosti na bližnjih Brezjah, bodo tudi letos športno letališče Lesce zasedli modelarji in tekmovali za že 17. Alpski pokal letičnih modelov. V organizaciji modelarske sekcije Aerokluba Alpski letalski center Lesce se bo ob 10. uri po pričakovanjih zbralo 50 modelarjev iz štirih držav (poleg Slovenije še iz Avstrije, Nemčije in Italije) in se pomerilo v znanju in spretnosti pilotiranja na daljavo na modelih reaktivnih, motornih batnih, jadralnih, akrobatskih letal in helikopterjev. Letošnja novost je še ta, da bo v novem hangarju v času prireditve, ki bo trajala do 17. ure, razstava pravih letal in maket letal slovenskih konstruktorjev. Kot vsako leto, bodo organizatorji na prireditvi poskrbeli za prijetno počutje, ker pa se pričakuje to nedeljo zelo gost promet, udeležencem predlagajo uporabo stranskih cest. Š. Ž.

ZAPOSILITEV V SPARU?

DOBRO ZAME!

Ste natančni in zanesljivi? Želite vsak dan nove izzive? Si želite dela v prijetnem okolju, kjer vam ne bo nikoli dolgčas? Bi se radi pridružili mlademu in dinamičnemu kolektivu? Spoznajte nas in ugotovili boste, da je Spar res dobra izbira!

Za delo v naših poslovalnicah na Gorenjskem iščemo:

- Vodjo trgovine (m/ž)

- Pogoji:**
- najmanj V. stopnja izobrazbe (trgovinski poslovodja)
 - poznavanje računalniškega okolja (word, excel, elektronska pošta)
 - zaželeno delovno izkušnje na podobnih vodstvenih delovnih mestih
 - komunikacijske sposobnosti
 - poznavanje dela v trgovini

- Namestnika vodje trgovine (m/ž)

- Pogoji:**
- V. stopnja izobrazbe
 - najmanj tri leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih
 - poznavanje dela v trgovini
 - veselje do dela z ljudmi

- Mesarja - prodajalca (m/ž)

- Pogoji:**
- najmanj IV. stopnja izobrazbe trgovske ali živilske smeri
 - poznavanje dela v trgovini
 - zaželeno delovno izkušnje na podobnih delovnih mestih
 - veselje do dela z ljudmi

- Nudimo:**
- delo v sodobno opremljeni poslovalnici
 - prijetno delovno okolje
 - pogodbo za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas

Prijave pošljite v 8 dneh od objave na naslov:

Spar Slovenija d.o.o., Kadrovska služba, Letališka 26, 1000 Ljubljana.

PRIDRUŽITE SE NAM!
SPAR SLOVENIJA

Zapornice na javni poti proti Kokri

Pred kakimi tremi tedni se je na makadamski cesti Kokrški log, ki vodi k reki Kokri, pojavila nova zapornica. Kdo je zaprl javno pot?

DANICA ZAVRIL ŽLEBIR

Kranj - Ali želijo nekateri lastniki svojo posest na ta način razširiti na javna zemljišča, sprašuje skupina krajanov, ki je naše uredništvo obvestila o na novo postavljeni zapornici. Gre za javno pot, po kateri sicer ni nikoli potekal avtomobilski promet, pač pa velja za požarno pot do reke Kokre, tu so hodili pešci, mamice z otroškimi vozički, kolesarji in občasno motoristi. Problem ni nov, že včasih so lastniki parcel ob cesti omejevali dostop, je povedal Tone Zupan, ki je včasih deloval v krajevni skupnosti in se mnogi krajanje še danes obračajo nanj v zvezi z lokalnimi težavami. Tako so se lani denimo ob cesti pojavili hloidi, ki so ovirali dostop po tej poti, zaradi česar je julija lani krajevna skupnost menda celo poslala dopis mestni občini, naj poskrbi za odstranitev hloidov z občinske posesti. Na krajevno skupnost, mestno občino ali inšpekcije se tokrat nismo obrnili, pravi Tone Zupan, pač pa želimo le javnost obvestiti o neprimernem načinu zapiranja javne poti. V 21. stoletju naj slednjih ne bi zapirali, pravi in dodaja še več podrobnosti o

Zapornica v Kokrškem logu ni pogodu vsem krajanom.

(Foto: Tina Daki)

prometnem režimu na Primskovem, ki da ljudem ni pogodu, od nesmiselnih prometnih znakov do dvometrskih "obzidij", ki jih ljudje postavljajo tik ob cesti, da zastirajo pogled voznikom. O zapori ceste smo povprašali Marka Hočevarja na občinskem oddelku za gospodarske javne službe, a je ni želel komentirati. Pač pa je povedal, da se je občina vmešala lani, ko so lani krajanje javili, da pot zapirajo hloidi, vendar so imeli nemalo težav pri odstranitvi, češ da so bili na zasebnem zemljišču. S tem se je potem ukvarjala krajevna skupnost. Svetuje, naj se v krajevni

skupnosti o takih problemih posvetujejo z občani. In kaj o zapornici pravijo v krajevni skupnosti? Predsednik Slavko Erzar nam je povedal, da je zapornica postavljena po nalogu krajevne skupnosti, na predlog predsednika gospodarske komisije, da je stvar usklajena z mestno občino Kranj, inšpekcijami in tudi prebivalci Kokrškega loga. O tem imajo sklep sveta KS, postavili so tudi tablo, ki opozarja na režim dostopa. Glavni razlog zaprtja poti je bilo onesnaževanje, divji piki in odlaganje smeti, pravi Erzar in dodaja, da je ob tem vendarle omogočen dostop tistim, ki ga potrebujejo.

KRATKE NOVICE

JEZERSKO

Na Jezerskem bo ovčarski bal

V nedeljo, 14. avgusta, bo pri Planšarskem jezeru na Jezerskem znova tradicionalni ovčarski bal. Že dopoldne se bo začel z nastopom harmonikarjev in programom radia Veseljak, ovčarji bodo na prireditveni prostor prignali ovce in prikazali tradicionalne običaje, povezano z ovčerejo. Na jezerskih planinah se še vedno pase okoli tristo ovac. Prireditev bo trajala še vse popoldne, ko bodo obiskovalce zabavale Vesele Štajerke. D. Ž.

KOVOR

V Kovorju nove mrliške vežice

Drevi ob 19. uri bosta tržiški župan Pavel Rupar in predsednik krajevne skupnosti Kovor Borut Sajovic, oba sta tudi poslancata državnega zbora, odprla nove mrliške vežice, ki jih bo po odprtju blagoslovil kovorski župnik Vlado Pečnik. Nove mrliške vežice so za kovorsko skupnost velika pridobitev, zato se bo otvoritev nadaljevala z družabnim srečanjem na vrtu domačega gasilskega društva. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi razstavo likovnih del slikarja ruskega rodu Nikolaja Mašukova. J. K.

Asfaltiranje cest v Žireh

Žiri - V začetku tedna so delavci Primorja Ajdovščina začeli z asfaltiranjem cest v Žireh. Najprej so se lotili zelo zahtevnega odseka na Tabor, kjer je cesta zelo strma, občina pa je že pred leti uredila kanalizacijo, občani pa so v skladu z občinskimi kriteriji pripravili cestišče in oporne zidove. "Lani je bila zaključena investicija v nov vodni zbiralnik

Sredi tedna je Primorje asfaltiral cesto na Tabor.

Tabor, zato se asfaltiranja nismo lotili prej," nam je povedal občinski tajnik Andrej Poljanšek. Ta odsek predstavlja desetino skupne, 30-milijonske investicije v asfaltiranje cest v Žireh, ki se izvaja v teh dneh. Poleg ceste na Tabor so črno cestno prevleko dobili tudi v okolici muzeja, na odsekih Ledinca - Strojarna in Ledinca - Mrzli vrh ter v Ravnah, Koprivniku, Zabrežniku in cesto do in po naselju Plastuhova grapa. **B. B.**

Jubilej čebelarstva v Mengšu

Čebelarstva družina Mengeš praznuje stoto obletnico. Glavno praznovanje bodo imeli na Mihaelovem sejmu v septembru. Pred petimi leti so izdali knjigo Kronika čebelarstva v Mengšu in okolici.

DOMINIK FRELIH

Knjigo je napisal dolgoletni predsednik čebelarstva družina Matej Blejec. Stoletnica organiziranega čebelarjenja v Mengšu in okolici je pomemben mejnik. V Mengeški cerkveni matične knjige je bil že leta 1432 vpisan kot boter neki Ručigaj, čebelar z Dobena. Tudi Janez Trdina omenja, da so Mengšani radi čebelarili in da so imeli pri vsaki večji kmetiji čebelnjak. Mengeški čebelarji so bili leta 1905 soustanovitelji

čebelarstva podružnice Kamnik. Po vojnem mirovanju je bila leta 1945 ustanovljena čebelarstva družina Domžale, katere člani so postali tudi Mengeški čebelarji. V Mengšu je bilo Čebelarstvo samostojno registrirano od leta 1995. Danes imajo 62 članov in okrog 1600 gospodarskih čebeljih družin. Poleg tega pa še 380 do 450 rezervnih družin. Predsednik Čebelarstva družina Mengeš Matej Blejec nam je povedal, da je bila letos letina bolj slaba. Kdor ni imel prevoza,

da bi panje odpeljal kam drugam, je imel slab pridelek. Najbolje je bilo peljati panje v Prekmurje. Povprečno je bilo na panj pridobljenih le pet do sedem kilogramov medu. Leto so že zaključili.

Stoletnico bodo obeležili na Mihaelovem sejmu, ki bo 23. do 25. septembra. Takrat bodo imeli pod šotorom praznik. Zapeli bodo čebelarstvo himno, povabili sedanjega in bivšega župana, vabljen je tudi predsednik Čebelarstva zveze Slovenije, Lojze Peterle, predsednik hrvaške čebelarstva zveze in predstav-

niki kmetijskega ministristva. Poleg tega so na svoje kozarce medu dali tudi jubilejne nalepke. V času sejma bodo imeli v vrtcu razstavo čebeljih pridelkov in prikazali točenje medu ter nekatera druga opravila povezana s čebelarstvom.

Nasploh je zelo zadovoljen s sodelovanjem z vrtcem in osnovno šolo ter upa, da se bo tudi kaj mladih odločilo za čebelarjenje. Njihova članica je tudi znamenita sestra Nikolina, tako da lahko pričakujemo medene dobrote.

Premalo postelj za turiste

MATEJA RANT

Škofja Loka - Škofjeloško območje postaja vse bolj privlačno za turiste, kažejo podatki Lokalne turistične organizacije (LTO) Blegoš. Lani so naštelih okrog pol milijona obiskovalcev, kar je za več kot desetino več kot leto poprej.

"Turizem postaja vse bolj pomembna gospodarska panoga in prav gotovo tista dejavnost, ki lahko zagotovi pospešen razvoj tudi naših krajev. V zadnjih letih je namreč tudi na Škofjeloškem opaziti vsakoletno povečanje števila turistov in izletnikov," je poudarila direktorica Saša Jereb. Teža-

va pa nastane, ko želijo v teh krajih tudi prespati. Pomanjkanje namestitvenih zmogljivosti postaja vse večji problem na tem območju.

Škofjeloško območje ima po besedah Saše Jereb idealne možnosti za turistični razvoj, saj je blizu glavnega mesta in osrednjega slovenskega letališča. Obenem se ponaša z bogato kulturno dediščino in privlačno pokrajino, k pestrni turistični ponudbi pa prispevajo tudi številni projekti, kot so kolesarske in pohodne poti, ureditev Rupnikove linije in podobno.

Ob vsem tem se turistični delavci srečujejo z vse hujšim problemom pomanjka-

nja namestitvenih zmogljivosti, saj na celotnem območju ne premorejo niti kampa. Skupaj je na Škofjeloškem na voljo okrog sedemsto turističnih postelj, potrebovali bi jih vsaj tisoč, pravi Saša Jereb. Vse te zmogljivosti so tudi zelo raztresene. "Zato se pojavi težava zlasti, ko želimo poiskati namestitvev za kakšno večjo skupino."

V LTO Blegoš si prizadevajo, da bi se ljudje s tega območja zavedeli tržne niše, ki jo ponuja razvoj nastanitvenih zmogljivosti. Radi bi jih spodbudili predvsem k urejanju manjših penzionov in hotelov, ki bi bili najbolj dobrodošli za to območje. V

ta namen je predvidenih tudi nekaj zelo konkretnih spodbud. Vsako leto, pravi Jerebova, se imajo ljudje možnost prijavit na razpis Evropske unije, ki ponuja nepovratna sredstva za razvoj dodatnih dejavnosti na kmetijah. "Druga možnost je razpis ministrstva za gospodarstvo, ki naložbe sofinancira v višini dvajsetih odstotkov." Zaradi pomanjkanja postelj morajo turiste zato večkrat usmeriti v sosednje občine, predvsem v Kranj in Medvode. "Kljub temu poskušamo spodbuditi vse, ki se mudijo na Škofjeloškem, da se k nam vračajo vsaj kot enodnevni obiskovalci," je še dodala Jerebova.

KOMENDA

Vele zapira trgovino

Trgovska družba Vele se je odločila, da s 1. septembrom dokončno umakne živilski program iz trgovine v Komendi. Engrotuš se za poslovalnico v Komendi ni odločil, ker bi bila stavba potrebna temeljite obnove, v Komendi pa so želeli zgraditi tudi sodoben trgovski center, a občina njihovih načrtov ni potrdila. V teh dneh se na družbi Vele še dogovarjajo s franšizerji Engrotuša o morebitnem nadaljevanju trgovske dejavnosti na tej lokaciji. **J. P.**

HOTAVLJE

Na kmetih jeseni

Turistično društvo Hotavljice za jutri in v nedeljo pripravljata zanimiv program. V sredo, 10. avgusta, je praznoval Lovrenc, zavetnik in patron Hotavelj, na prvo nedeljo pa zato priredijo Semanji dan. Že dan prej bodo domačini pripravili gledališko igrano Na kmetih jeseni, ki opisuje življenje na kmetih nekaj desetletij nazaj. V nedeljo se bodo Hotaveljčani zbrali že po maši, popoldne pa zaplesali s Triom Jemc in skupino Kingston. **B. B.**

JAZZKAMP KRANJ

KRANJ PUNGERT 19. - 28. AVGUST 2005 OB 20.30

www.jazzkamp.com

petek, 19. 8. Boško Petrović trio (CRO, SLO)
Boško Petrović - vibrafon, Primož Grašič - kitara, Mario Maurin - bas kitara

sobota, 20. 8. Otvoritveni koncert mentorjev Jazz Kampa Kranj
Ines Reiger - vokal, Dominik Kranjc - trobenta,
Heinz von Hermann - saksofon, Matjaž Mikuletič - trombon,
Boško Petrović - vibrafon, Emil Spanji - klavir, Primož Grašič - kitara,
Aleš Avbelj - kontrabas, Jani Haco - bas kitara, Erich Bachtraegl - bobni

nedelja, 21. 8. Jam Session udeležencev Jazz Kampa Kranj

ponedeljek, 22. 8. Jam Session udeležencev Jazz Kampa Kranj

torok, 23. 8. Jam Session udeležencev Jazz Kampa Kranj

sreda, 24. 8. Swing sextet SIX TO GO (SLO)

četrek, 25. 8. Mike Sponza and his blues band (ITA, USA)

petek, 26. 8. Gostovanje Poletne jazz šole Grožnjan (CRO)

sobota, 27. 8. Zaključni koncert udeležencev in mentorjev

VSTOP PROST

Koncerti bodo potekali na vrtu Cafe Galerije Pungert, na koncu starega dela mesta Kranj, a pričetakom ob 20.30 uri. V primeru dežja bodo koncerti prestavljeni v Cafe Mašana s pričetakom ob 21. uri.

Pokrovitelji:

Hypo Alpe-Adria bank d.d., Banka Koper, Tondach Slovenija d.o.o., Avto Tehna glasbila d.o.o., Gostišče Arvaj, Veleposlaništvo republike Avstrije v Sloveniji, Alienmelon, Društvo Pungert, Sazas, Vrhunska vina Senekovič, Glasbena šola Kranj, Radio Kranj, Gorenjski glas

organizator:

GraMus

nk TINEX Šenčur

Nogometaši NK Šenčur vabijo na
NOGOMETNO TEKMO

med ekipama NK TINEX ŠENČUR in NK DRAVINJA

Športni park Šenčur v petek, 12. 8. 2005, ob 20. uri

pokrovitelji:

AVTOMETA VETAC d.o.o. KRANJ
Mizarsstvo Sitar & GARMIN.

medijski pokrovitelj Gorenjski Glas

Športni klub Šenčur, Pijavice c. 41, 4108 Šenčur

elektro gorenjska

Elektro Gorenjska,
javno podjetje za distribucijo
električne energije, d. d.

Ul. Mirko Vodnova 3a
4000 Kranj

www.elektro-gorenjska.si

Spoštovani odjemalci električne energije Elektra Gorenjska!

Na sedežu Elektra Gorenjska na naslovu Ul. Mirko Vodnova 3a v Kranju z mesecem septembrom 2005 **ukinjamo blagajno** zaradi racionalizacije poslovanja. Če boste v avgustu električno energijo plačali na sedežu naše družbe, vam bomo podarili kupon, ki ga boste lahko uporabili v posameznih poslovalnicah Gorenjske banke in Probanke v Kranju. S predložitvijo kupona ob plačilu električne energije **vam bomo v mesecu septembru 2005 poravnali stroške bančne provizije.**

Hvala za zaupanje!

Ni Evrope, so pa mladi

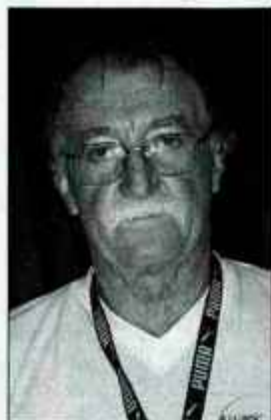
Pri edinem gorenjskem rokometnem prvotligašu, škofjeloškem Termu, so pred začetkom priprav na novo sezono odpovedali sodelovanje v pokalu EHF, znova pa stavijo na delo z mladimi.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka - Začetek avgusta za večino slovenskih rokometnih ekip pomeni začetek priprav na novo sezono. Nič drugače ni pri ekipi škofjeloškega Terma, ki je v zadnji sezoni s četrtnim mestom v državnem prvenstvu in pokalnem tekmovanju dosegla največji uspeh gorenjskega rokometarja. Loški rokometarji, ki so minulo sezono uspešno nastopali tudi v pokalu Evropske rokometne zveze, pa so pred novo sezono sklenili, da se nastopu v pokalu EHF letos odpovedo.

Ekipa rokometarjev Terma je priprave na sezono začela precej pomlajena.

Trener Rajko Begović se je po letu 2001 znova vrnil v Škofjo Loko.

"Vzrok za to je zagotovo, da je teknovanje drago, naša ekipa pa se z denarjem komaj prebije skozi sezono. Čeprav smo še za eno leto podpisali pogodbo z glavnim

sponsorjem, Termom, razumevanja za naše vrhunske rezultate v kraju in okolici ni veliko. Zato si tudi nismo želeli tvegati, da bi v žrebu za nasprotnike dobili katero od ekip iz oddaljenejših krajev, kar bi pomenilo velik finančen zalogaj za potovanje na gostovanje. Poleg tega smo pred sezono izgubili odličnega strelca Roka Ivaniča, ki je odšel k ekipi Trima, kariero pa je zaključil tudi Urban Šilc. V našem klubu po dragih okrepitvah nismo posegali, v ekipo pa smo predvsem vključili še več mladih, ki so se dokazovali v zadnji sezoni," je ob začetku priprav povedal športni direktor

Terma **Jože Galof**, ki je zadovoljen, da ima moštvo letos znova priznanega trenerja, hrvaškega stratega Rajka Begoviča, ki je pred leti že vodil loškega prvotligaša.

Tako je bilo na prvih treningih v minulem tednu na Podnu (kljub prenovi je v dvorani moč trenirati) ter po okoliških poteh in hribih prav živahno. "Zelo sem zadovoljen s trudom igralcev, ki so po dveh mesecih spet prišli na treninge. Vem, da je najtežje prva dva oziroma tri tedne, ko je treba nabrati kondicijo. Fantje so pošteno utrujeni, verjamem, da jim je težko, vendar bo kmalu bolj," je po dobrem tednu

delu z moštvom povedal trener **Rajko Begović**, ki se zaveda, da je pred ekipo težka sezona. "Moštvo je precej pomlajeno, vendar me tega ni strah, saj ne delamo zgolj za eno sezono. Gotovo bo to leto težko, naš cilj pa je ostati v ligi. Pomembno je, da v Škofji Loki raste odlična mlada generacija rokometarjev, ki bo lahko zamenjala izkušene fante, kar je za prihodnost rokometarja na tem koncu zelo pozitivno," tudi pravi Rajko Begović, ki bo pripravljenost in zagnanost moštva lahko preizkusil že prihodnji teden, ko rokometarji Terma začnejo s prvimi prijateljskimi tekmami.

Mertelj bo potoval na jug

Kranjski vaterpolski reprezentant Aleksander Mertelj se bo v novi sezoni iz Neaplja preselil na Sicilijo.

JOŽE MARINČEK

Kranj - Triindvajsetletni vaterpolist Aleksander Mertelj, ki je svojo kariero začel v kranjskem Triglavu, se bo po dveh letih igranja v italijanskem Rari Nantesu iz Neaplja - sedaj preselil malce bolj na jug, na Sicilijo, k moštvu Aciacastello Catania, ki si je v pretekli sezoni izborilo pravico nastopa v italijanski A2 ligi.

"Imel sem sicer ponudbo stare ekipe, a je bila ponudba iz Catanie veliko boljša, zato se ni bilo težko odločiti. Predvsem pa sem vesel, da bo tam igral tudi sin mojega dosedanjega trenerja v Neaplju, poleg njega pa dobro poznani še štiri igralci," pravi član naše članske reprezen-

Aleksander Mertelj bo kariero nadaljeval na Siciliji.

/Foto: Tina Doki

tance Aleksander Mertelj in dodaja: "Seveda je nov klub tudi nov izziv, kajti cilj kluba

je obstanek v ligi A2, kamor se je uvrstil po dobri sezoni v njihovi tretji ligi. Pogodba, ki sem jo podpisal, me obvezuje na leto dni zvestobe, z možnostjo še enoletnega sodelovanja. Upam, da bo vse teklo tako, kot sem si zamislil," je tudi povedal.

Aleksander, ki je poznan kot marljiv delavec tako na treningih kot na tekmah, ima v zadnjem času žal težave s poškodbo. "Poškodba se je vlekla že celo sezono. Sedaj, med odmorom, jo skušam odpraviti in tako čim bolj zdrav začeti novo sezono. Ni nekaj posebnega, a na vsake toliko časa čutim bolečine v kolcolcu," je še povedal Mertelj, ki naj bi se na pot na Sicilijo odpravil v prvi polovici oktobra.

LOKOSTRELSTVO

BOHINJ

Lokostrelci so tekmovali v Bohinju

Ob letošnjem tradicionalnem taboru lokostrelske šole, ki ga v Bohinju pripravlja lokostrelska sekcija ŠD Partizan iz Škofje Loke, so organizirali tudi tekmovanje slovenskega pokala v arcathlonu. Udeležilo se ga je 32 tekmovalcev in tekmovalk iz 17 klubov, precej zmag pa je ostalo tudi na Gorenjskem. Tako je v golenem loku med deklicami zmagala **Manca Jelenc**, med kadeti je bil najboljši **Urban Jelenc** (oba Senčur), med člani pa **Marko Osenar** (Škofja Loka). V sestavljenem loku je med člani zmagal **Robert Šipec** (Škofja Loka). V ukripljenem loku je med dečki zmagal **Peter Strušnik** (Škofja Loka), med kadeti **Luka Kern** (Senčur), med člani pa **Andrej Zupan** (Škofja Loka). V. S.

VABILA, PRIREDITVE

Pokal Cockta na kranjski skakalnici - Smučarski klub Triglav bo na praznični ponedeljek, 15. avgusta, pripravil tekmo pokala Cockta v smučarskih skokih za mladince in v absolutni kategoriji. Tekmovanje v državnem panožnem nordijskem centru Bauhenk se bo začelo s prvo serijo ob 16. uri.

Reprezentančni košarkarski tekmi v Radovljici - Košarkarski klub Radovljica bo, v okviru priprav slovenske moške košarkarske reprezentance na Evropsko prvenstvo v Beogradu, organiziral dve tekmi med reprezentancama Slovenije in Finske. Prva tekma bo v četrtek, 18. avgusta, ob 20. uri, druga pa v soboto, 20. avgusta, ob 17. uri. Obe tekmi bosta v Športni dvorani Srednje gostinske in turistične šole v Radovljici. Vstopnice v predprodaji so na voljo v trgovini Dobra misel v Lescah, nasproti Picerije Libra.

6. Kranjskogorska desetka - Turistično društvo Kranjska Gora bo na praznični ponedeljek, 15. avgusta, pripravilo tekmo na 10.000 metrov. Štart bo ob 18. uri v središču Kranjske Gore, prijave pa bodo med 16. in 17.45 zbirali na dan prireditve na trgu pred TD Kranjska Gora.

Seminar za sodnike dvoranskega hokeja - Združenje sodnikov pri Floorball zvezi Slovenije je razpisalo seminar za nove sodnike. Potekal bo med 5. in 7. septembrom v večernih urah, zanj pa se je do 1. septembra moč prijaviti na elektronskem naslovu info@floorball-zveza.si. V. S.

7. poletni šahovski turnir Šobec 2005 - ŠD Gorenjka Lesce, vabi vse ljubitelje šaha, na sedmi turnir ciklusa Šobec 2005. Tekmovanje bo v ponedeljek, 15. avgusta, z začetkom ob 17. uri. Prijave sprejemajo do 15 minut pred začetkom tekmovanja. Turnirji se igrajo na prostem in lahko odpadejo le v primeru zelo slabega celodnevnega vremena. Dodatne informacije: Janez Petrovič, GSM: 041/406 369 ali na elektronski naslov: ga.nota@siol.net. O. O.

10. Vodnikov memorial v balinanju - Balinarski klub Rogovila TELE-TV jutri, v soboto, 13. avgusta, na balinišču v športnem parku Hrastje - Prebačevo organizira 10. Memorial Petra Vodnika - balinarski turnir trojk. Nastopilo bo 16 ekip z vse Gorenjske. Turnir se začne ob 8. uri in bo trajal do približno 18. ure. S. S.

Nogometni spored - V 4. krogu lige Si.Mobil Vodafone bo vodilna ekipa Domžal v nedeljo gostovala pri Dravi. V 1. krogu 2. SNL bo ekipa Tinexa Senčur danes ob 20. uri gostila ekipo Dravinje, ekipa Supernove Triglava pa bo v nedeljo ob 17. uri gostovala pri Zgorju. V 1. ligi za mladince bo ekipa Britofa jutri ob 18. uri gostila Bilje - Primorje, v 1. ligi za kadete pa se bosta ekipi Britofa in Bilj - Primorja v Brifofu pomerili že ob 16. uri. Ekipi kadetov in mladincev Domžal bosta gostovali pri Železničarju v Mariboru, ekipi GoodyearEP Triglava pa pri Rudarju v Velenju. V. S.

Začetek v tretji nogometni ligi - zahod - Ta konec tedna se začne tudi teknovanje v tretji ligi - zahodna skupina. Zarica je ostala brez veteranov (Pate, Pavlič, Vidmar) in prvega strelca Žnidaršiča, a so privabili nekaj mladih igralcev in napadalca Zuliča (igral v Avstriji). Hujših pretresov ni v igralnem kadru Jeseničanov, ki imajo novega trenerja Nedima Omanoviča in hude težave zaradi igranja na domačem igrišču, ker jim je posebna komisija MNZ Goriške, ki vodi teknovanje, celo prepovedala igranje na jesenicah, dokler ne uredijo igrišča. V prvem krogu Zarica gostuje pri Slovanu. MNZ Gorenjske je pomagala Jesenicam in tekma z Izolo bo tako v nedeljo na igrišču z umetno travo v Kranju (ob 17.30). Ekipa Kalcer Vodoterma bo jutri ob 17.30 v Radomljah gostila Krko, Roltex Dob pa ob 20. uri Kolpo. M. S.

KOMUNALA RADOVLJICA, d.o.o.,
Ljubljanska c. 27
4240 RADOVLJICA

vabi v delovno razmerje sodelavca/ko, ki bo odgovoren/na za operativno delo na centralni čistilni napravi Radovljica.

Kandidati/ke morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- V. stopnja strokovne izobrazbe elektrotehnične smeri,
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj,
- uporabniško znanje računalnika,
- vozniško dovoljenje B kategorije.

Kandidati/ke, ki izpolnjujejo pogoje, naj pisne prijave z dokazili pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:

Komunalna Radovljica, d.o.o., Ljubljanska c. 27,
4240 Radovljica z oznako: "Prijava na razpis"

GORENJSKI SEMAFOR

ODBOJKA NA MIVKI

Rezultati državnega prvenstva v Izoli

Moški - polfinale - Intersport (Sašo Rop, Gregor Perhaj) : Kalcer (Bojan Kristan, Dejan Matijašević) 0:2 (-17, -23), Goodlife Reebok team (Andrej Flaš, Rok Satler) : Hervis (Jani Makovec, Jernej Potočnik) 2:1 (-17, 18, 12) - **za 3. mesto** - Intersport : Hervis 0:2 (-19, -17) - **finale** - Kalcer : Goodlife Reebok team 0:2 (-18, -12). **Zenske - polfinale** - Metropola Mercator (Barbara Kristan, Nataša Cingerle) : J & M (Jelena Strel-Kosmač, Mateja Veber) 2:0 (20, 15), Mobili D'Arte Marangoni (Andreja Velišček, Karmen Jakob) : Migaj.si (Neva Suhadolčan, Andreja Vodeb) 2:0 (13, 14) - **za 3. mesto** - J & M : Migaj.si 2:0 (20, 17) - **finale** - Metropola Mercator : Mobili D'Arte Marangoni 1:2 (-19, 11, -12). **B. M.**

SANKANJE NA KOLEŠČIKIH

Rezultati Gorenjcev na VN Evrope v Švici

Uvrstitve po kategorijah - šolarji - 3. Tadej Dragičević, 4. Matic Dragičević - mlajše deklice - 2. Petra Dragičević (vsi SAK Podljubelj) - mlajši dečki - 9. Egart Gašper (SD Domel - Železniki) - mladinke - 1. Nina Bučinel, 2. Živa Janc (obe SAK Podljubelj) - mladinci - 2. Matic Dovžan (SAK Podljubelj), 3. Jure Potočnik (SD Domel Železniki), 6. Luka Švab, 7. Ervin Marn (oba SAK Podljubelj), 10. Gašper Potočnik (SD Domel Železniki) - člani - 2. Boštjan Vizjak - starejši člani - 3. Goran Dragičević (oba SAK Podljubelj).

Rezultati Gorenjcev na poletnem pokalu v Italiji

Uvrstitve po kategorijah - šolarji - 2. Luka Bernik - dečki - 7. Jure Ramovš, 15. Gašper Egart (vsi Domel Železniki) - mladinke - 1. Živa Janc, 2. Nina Bučinel (obe SAK Podljubelj) - mladinci - 2. Ervin Marn, 3. Luka Švab (oba SAK Podljubelj), 4. Jure Potočnik, 11. Gašper Potočnik, 16. Žiga Šolar (vsi Domel Železniki) - člani - 2. Boštjan Vizjak (SAK Podljubelj). **V. S.**

GORSKO KOLESARSTVO

Zmagovalci dirke v krosu v Vnanjih Goricah

Moški elite - 1. Miha Šolar (Suunto Scott Novice Extreme), 2:03:37
Moški U23 - 1. Anže Bizjak (A2U-Barn.Bi), 2:10:45
Ženske - 1. Nina Homovec (MBK Črni Vrh Mathitech), 1:35:25
Mladinke - 1. Tanja Žakelj (MBK Črni Vrh Mathitech), 1:45:00
Starejši mladinci - 1. Borut Fonda (KK Završnica), 1:24:26
Mlajši mladinci - 1. Blaž Znidaršič (Uni Team Ljubljana), 1:32:33
Amaterji - 1. Robert Loverčič (Bišport Nova Gorica), 1:29:17
Masters I - 1. Robert Blaznik (MBK Črni Vrh Mathitech), 1:25:35
Masters II - 1. Peter Vesel (Uni Team Ljubljana), 1:29:43.

PADALSTVO

LESCE

Padalci zadovoljni z Dolomitov

Minuli konec tedna je bila v Bellunu tekma v skokih na cilj za točke evropskega pokala. Na njej so lep uspeh dosegli člani ekipe Flaycoma (Uroš Ban, Domen Vodišek, Roman Karun, Senad Salkić in Irena Avbelj), ki je na koncu osvojila tretje mesto za Madžari in Čehi. Med posamezniki sta se drugega mesta veselila Irena Avbelj v ženski konkurenci in Borut Erjavec v moški. **V. S.**

**KAMNOSEŠKI
CENTER**

LESCE ... Alpska cesta 43, 4248 Lesce

Zaradi širitve proizvodnje iščemo več delavcev

1. Delavci na kamnoseških strojih v kamnoseški delavnici
2. Kamnoseki (obdelava naravnega kamna)

Za delovna mesta so zaželeni izkušnje. Vse informacije dobite na 041/621 738.

Casino Bled, d.d., vabi k sodelovanju študentke in študente, ki bi se želeli udeležiti tečaja za igre s kartami in ameriško ruleto.

Od kandidatov pričakujemo status študenta in znanje dveh tujih jezikov.

Več informacij na www.casino-bled.si/razpis

Pisne prijave z življenjepisom pošljite do vključno petka, 26. avgusta 2005, na naslov: Casino Bled, d.d., Cesta Svobode 15, 4260 Bled ali na elektronsko pošto: razpis@casino-bled.si

Optimizma mu ne manjka

Češki strokovnjak František Viborny, ki ga je za novega selektorja predlagal jeseniški hokejski kolektiv, v začetku tega tedna pa potrdilo vodstvo HZS, je nov izziv sprejel navdušen, čeprav se zaveda težav, ki pestijo našo hokejsko reprezentanco.

VILMA STANOVNIK

Jesenice - Že od odhoda finskega strokovnjaka Karija Savolainena z mesta selektorja naše hokejske reprezentance je bilo precej ugibanj, kdo bo njegov naslednik. Eden najresnejših kandidatov je bil češki strokovnjak František Viborny, ki v zadnjem desetletju sodeluje z jeseniškim hokejskim kolektivom. Ima tudi veliko izkušenj pri vodenju čeških ekip, njegov sin David pa je tudi kapetan češke reprezentance. "Franta" je tudi prijazen in iskrih sogovornik, ki ne skriva dejstva, da mu je Gorenjska zadnja leta prirasla k srcu.

Pred leti ste že sodelovali z jeseniškim moštvom. Kaj vas je lani zabilo nazaj v Slovenijo?

"Že ko sem pred osmimi leti odhajal z jesenic, sem obljubil fantom in vodilnim v klubu, da se še vrnem. Enotavno so jesenice, vsi, ki so povezani s hokejem, name naredili pozitiven vtis, zato sem lani spet prišel pogledat, kako so napredovali mladi, ki

sem jih treniral pred leti. Je pa res, da sem ves čas imel stik z njimi, saj so nekateri tudi z mojo pomočjo prišli igrat na Češko."

Pri jeseniškem klubu so vas predlagali tudi za novega selektorja slovenske reprezentance. Kot trener imate veliko uspehov, je to za vas morda nov izziv?

"Poznal sem situacijo z reprezentanco, dejstvo, da je odšel Kari Savolainen in tudi dejstvo, da je v ekipi, predvsem zaradi neizplačila obljubljenih premij, marsikaj narobe. Vendar pa ti problemi zame niso tako veliki, kolikor je pomembno dejstvo, da tako majhna država, s tako majhnim številom hokejistov, sodi v najmočnejšo skupino svetovnega hokeja. To je izziv zame, pa tudi za hokejiste, ki sodelujejo v reprezentanci. Mislim, da bo zato potrebno veliko pogovora, na koncu pa kompromis, kjer bo moral vsak malce popustiti."

Ste se z vodilnimi iz hokejske zveze že pogovorili o težavah z reprezentanco, saj

Franta Viborny se ne boji novega izziva s slovensko hokejsko reprezentanco. / Foto: Tina Dokl

je znano, da hokejisti še niso dobili zasluženega denarja?

"Imeli smo sestanek na Bledu in odgovorni so obljubili, da bodo igralcem poravnali obveznosti do prvega zboru konec tega meseca. Upam, da bo to res in da se bodo razmere do prve reprezentančne akcije v začetku septembra uredile. Vem pa že, da vseh igralcev ne bo, saj so nekateri odšli v tujino in sem se z njimi že pogovarjal."

Glavni cilj reprezentance zagotovo tudi v tej sezoni ostaja obstanek v elitni skupini. Kaj boste naredili, da ga uresničite?

"Skupina je zelo težka, vendar sem optimist. Ekipa je pač vedno na robu izpada oziroma obstanka. Treba se bo pač boriti in verjeti vase. Tudi Grki niso bili favoriti evropskega nogometnega prvenstva, pa so postali prvaki ..."

Kavarji začenjajo priprave

Ekipo košarkarjev Loka kave TCG, ki si je v zadnji sezoni znova priborila status prvoligašev, bosta v novi sezoni okrepila povratnik Uroš Ivanovič in Saša Ljubenovič, zapustil pa jih je Jure Eržen.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka - Čeprav so te dni oči ljubiteljev košarke v Sloveniji uprte v načrte moške reprezentance, ki se na Rogli pripravlja na septembrsko evropsko prvenstvo (hkrati pa moška reprezentanca do 21 let v Argentini igra na svetovnem prvenstvu), pa križem rok ne držijo niti pri edinem gorenjskem košarkarskem prvoligašu, ekipi Loka kave TCG. V vodstvu škofjeloškega kluba so se uspeli za sodelovanje v novi sezoni dogovoriti z večino igralcev, ki so v zadnji sezoni ekipo pripeljali v prvo ligo, edino Jure Eržen

Letošnja domača košarkarska sezona se bo 2. oktobra začela v Škofji Loki s tekmo super pokala med ekipama Uniona Olimpije in Pivovarne Laško. Organizatorji so Ločani, saj uvodno tekmo v sezono organizira novinec v prvi ligi.

se je vrnil v svoj matični klub, Triglav. Prav tako na čelu moštva ostaja trener Gašper Potočnik. "Naša letošnja

okrepitev je Uroš Ivanovič, ki je navijačem dobro znan, saj je že igral v ekipi Loka kave TCG. V zadnji sezoni je bil

Uroš Ivanovič bo znova oblekel dres Loka kave TCG. / Foto: Tina Dokl

član ekipe Nove Gorice, letos pa se vrača, saj mu je Škofja Loka z odličnimi navijači in vzdušjem ostala pri srcu," je povedal Anže Kalan, član uprave loškega kluba. Prav tako bo za ekipo Loka kave TCG na mestu krilnega centra igral Saša Ljubenovič, ki je s "kavarji" treniral že ob koncu zadnje sezone, v klub pa je prišel iz ekipe Parkljev Bežigrad. O ostalih okrepitvah v Škofji Loki pred začetkom priprav ne razmišljajo, želijo si le, da bi se po hudi bolezni v ekipo čim prej vrnil tudi Peter Hartman.

Tako moška ekipa Loka kave TCG kot ženska ekipa Odeje bosta priprave na oktobrski začetek sezone začeli čez nekaj dni, 16. avgusta. Žensko ekipo bo vodil Drago Klemenčič, sicer pomočnik trenerja mlade slovenske ženske reprezentance. Medtem ko si v moški ekipi zastavili, da postanejo stabilni prvoligaši, pa imajo dekleta v precej manj močni slovenski konkurenci cilj, da znova pridejo med štiri najboljše v državi.

WELL & ACTIVE
solata v lončku
iz hladilnika,
različne vrste,
200 g

SIT 310
€ 1,29

GOURMET KÜCHE
sveže jajčne testenine
iz hladilnika, kratke ali dolge, 500 g

SIT 286
€ 1,19

SIT 357
€ 1,49
Cheeseburger
ali **Chicken-**
burger
iz hladilnika,
v zavoju 2 x 125 g

LOMEE
krompirjeva ali
zeljnata solata
iz hladilnika, 1 kg

SIT 477
€ 1,99

SIT 357
€ 1,49
ALMARE
ribje palčke
globoko zamrznjene,
450 g

GOURMET KÜCHE
cmoki
iz hladilnika, različne
vrste, 300 g, 400 g ali
450 g

SIT 405
€ 1,69

CUCINA NOBILE
Fettuccine ali Tagliatelle -
široki rezanci

SIT 333
€ 1,39

iz hladilnika
• bianco - beli
• verde - s špinacem
• rosso - s paradajznikom ali
• funghi - z gobami
500 g

CUCINA NOBILE
Tortellini
iz hladilnika,
originalni italijanski,
400 g

SIT 381
€ 1,59

A LA MAISON Baguettes -
obloženi kruhki
globoko zamrznjeni, različne vrste,
v zavoju 750 g (6 kosov)

SIT 477
€ 1,99

zdaj še bolj
hrustljivo

CUCINA NOBILE
pizza iz krušne peči

SIT 357
€ 1,49

iz hladilnika
• s šunko
• s tunino
• s salami ali
• Capricciosa -
330 g

CUCINA NOBILE
mediteranske
specialitete

iz hladilnika
• Lasagne Bolognese ali
• Moussaka
1 kg

SIT 837
€ 3,49

www.hofer.at

Hofer KG, A-4642 Sattledt, Hofer Straße 1

Prodaja samo na končne porabnike. Vse cene se nanašajo na izdelke brez dekoracijskega materiala.
Tiskovne napake niso izključene. Cene v SIT so samo informativne in odvisne od valutnih razmerij.

Trgovine Hofer v vaši bližini:

Ferlach/Borovlje
Klagenfurt/Celovec

Villach/Bejak
Völkermarkt/Vellkovec

Eberndorf/Dobrla vas

Odprto: pon. - čet. 8.30 - 18.30
pet. 8.30 - 19.00
sob. 8.00 - 17.00

Luknja v cerkveni strehi

Kljub temu da smo pred meseci poročali o cerkvi sv. Marka v Vrbi, ki ima na strehi kar tri luknje, se doslej še nihče ni zganil, da bi škodo popravil.

DOMINIK FRELJH

Vrba - Cerkev je v lasti župnije, vendar župnik ničesar ne more narediti brez soglasja Zavoda za varstvo kulturne dediščine Kranj. Nika Leben iz zavoda pravi, da je za financiranje takšnih popravil zadolženo Ministrstvo za kulturo. Zavod le po strokovni plati nadzira delo. Določijo na primer, da morajo na stre-

hi biti skodle in ne kaj drugega. Sredstva grede iz ministrstva za kulturo neposredno lastnikom. Sami nimajo sredstev. Za problem cerkve sv. Marka so povedali na Direktoratu za kulturno dediščino pri Ministrstvu za kulturo. Težava je, da so razpisi sedaj dveletni in vmes preteče že toliko časa, da se škoda le še večja. Letos bo tako razpis za leto 2006. Ko bo razpis, bo

župnija lahko kandidirala za finančno pomoč. Za nujne primere pa obstajajo tudi posebna intervencijska sredstva. Lebnova pravi, da so nekaj vlog dali, tudi za Vrbo. Cena obnove je po njihovih izračunih 8 milijonov tolarjev. Apelira, da bi morali biti večji interventni skladi, kjer bi se posegi lahko opravliali hitreje. Ciril Berglez župnik iz Breznice pravi, da je na

ministrstvo poslal prošnjo za finančna sredstva pa so rekli, da jo je treba vložiti, ko bo razpis. Sedaj pa pravi, da v cerkvi zamaka. Ker je strop lesen, so v nevarnosti tudi freske. Ne ve točno, kam naj se obrne za interventna sredstva? Po njegovih izračunih bi vse stalo 11 milijonov, ker je treba vključiti tudi zvonik. "Če bi bilo pokrito z opeko, bi popravilo stalo 800 tisoč tolarjev in to bi ljudje lahko zbrali. Za škodle pa je predrago." Pravi, da bo verjetno treba vzeti posojilo. Krajanji bi morda lahko zbrali milijon. Poslal je tudi prošnjo za sponzorstvo po gorenjskih občinah, vendar so bili vsi odgovori negativni. Skodel pa

Zavod ne dovoli odstraniti. Na Ministrstvu za kulturo so nam povedali, da problematiko poznajo in da so župniku "pisno odgovorili, da je prošnja uvrščena na rezervni seznam, vendar zaradi številnih in nujnejših vlog za interventna sredstva ni pričakovati pozitivnega odgovora v tem koledarskem letu." Vsa sredstva so že razdelili, prednost pa so imeli drugi spomeniki. Če pa se bo v mesecu dni pokazalo, da kateri projekt ne bo izveden, bo ministrstvo pozvalo gospoda župnika, da bo z njim sklenilo pogodbo o izvedbi nujnih del. Prejšnji teden je veter spet odtrgal nekaj skodel, tako da se škoda le še večja.

RADOVLJICA

Izšla je Skrinja

Radovljiška dekanija je izdala novo številko glasila Skrinja, je sporočil njen sodelavec Avgust Mencinger. Posebnost tokratne številke je dvojezična slovensko-angleška rubrika Potepanje po Zgornji Gorenjski, v kateri so objavljene fotografije 34 podružničnih cerkva v dekaniji in razpored maš v slovenščini in angleščini. Objavljen je tudi razpored poletnih maš na prostem. J. K.

GG
www.gorenjskijglas.si

KRATKE NOVICE

SELCA

Elektrikarja hudo opeklo

V torek se je na daljnovodu električne napeljave v Selcih zgodila huda delovna nesreča. Delavci zasebnega podjetja so na daljnovodu izvajali vzdrževalna dela v dogovoru s podjetjem Elektro Gorenjska. Ti so jim za varno izvedbo del izklopili električno energijo ter se hkrati dogovorili za uro ponovnega priklopa električne energije. Kot so sporočili iz Policijske uprave Kranj, je bil dogovor sklenjen na majavih temeljih, saj so delavci Elektra izvedli priklop, še preden so bila vzdrževalna dela zaključena. Zaradi močnega električnega sunka je 21-letnega elektrikarja iz Gorenje vasi, ki je bil z varnostnim pasom pripravljen na eno od žic daljnovoda hudo opeklo po rokah in nogah, verjetno pa je utrpel tudi hude notranje poškodbe in so ga odpeljali v Klinični center v Ljubljani. Policisti so zaradi suma storitve kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti podali kazensko ovadbo za 37-letnega delavca Elektra Gorenjska iz Železnikov. **B. B.**

KRANJ

Iz avta vzel moško denarnico

Kranjski policisti bodo podali kazensko ovadbo zoper 34-letnega domačina iz Voklega. V sredo, med 10. in 10.40, je razbil steklo na osebnem avtomobilu, ki je bil takrat parkiran v Hrastju, ga odklenil in pregledal. Našel je moško denarnico in lastnika oškodoval za 50.000 tolarjev.

KRANJ

V Iskri kradla aluminij

Kranjčana in Leščana so policisti kazensko ovadili zaradi suma velike tatvine. V sredo sta okoli 23. ure prišla do tovarne Iskra, kjer se je 25-letni Kranjčan povzpel čez ograjo, s silo odprl vrata skladišča aluminijastih izdelkov in si pripravil voziček. Njegovo početje je opazil varnostnik in ga zadržal do prihoda policistov. Njegovega 37-letnega pajdaša pa so dobili zunaj ograjenega dela tovarne v avtomobilu. Kriminalisti so ugotovili, da sta nepridiprava že v ponedeljek na podoben način iz skladišča odpeljala okoli 260 kilogramov aluminijastih palic. Policisti so oba pridržali.

BLED

Odnese lovške trofeje

Neznani tatič je v torek ponoči na Bledu vlomil v prazen vikend. S silo je vstopil vanj in iz njega odnesel več lovskih trofej. S tem je lastnika oškodoval za približno 600.000 tolarjev.

BOHINJ

Tat si je zaželel športnih aktivnosti

V začetku tedna je neznanec vlomil v športno trgovino v Ribčevem Lazu in lastnika oškodoval za vsaj dva milijona tolarjev. Vzel je več različnih športnih oblačil, kolesarske čelade, gorska kolesa, denar, televizor in DVD predvajalnik.

KRANJ

Torbičar zopet napada

V ponedeljek popoldne je kolesar na Likozarjevi ulici v Kranju pripeljal za hrbet 68-letne oškodovanke in ji z rame na strgal torbico. Lastnico je oškodoval za okoli 60.000 tolarjev. Storilec je mlajši moški, star med 16 in 18 leti, temnih, dolgih, kodrastih las, oblečen v modro majico z belim napisom na hrbtu. Isti storilec je po vsej verjetnosti poskušal na isti način izvesti še dve tatvini torbic, vendar mu to ni uspelo. **B. B.**

Agresivnost za volanom

Slab dan ali kakšen drug razlog, kot je poletna vročina, pri mnogih voznikih povzroči, da so za volanom agresivni in zato nepredvidni.

VALERIJA ČENČUR

Kranj - Na slovenskih cestah so vozniki velikokrat agresivni, kar je dostikrat tudi razlog za prometno nesrečo. Nekateri vozniki pa so prepočasni in s tem ovirajo tekoči promet. Kateri od teh dveh tipov voznikov pa so nevarnejši?

Inšpektor za varnost prometa, Leopold Pogačar je mnenja: "Agresiven voznik je nevaren voznik, tako kot je agresiven človek nevaren v življenju, kajti njegova dejanja so včasih nerazsodna in s tem lahko v prometu povzročijo nesrečo. Počasn voznik je bolj moteč, kot pa nevaren." Res pa je, da vozniki, ki vozijo precej pod predpisano hitrostjo, ustvarjajo kolone in s tem povzročajo tudi nevarna prehitavanja. Zato jih policisti, ko je potrebno, predvsem v turistični sezoni, izločijo iz prometa in jih opozorijo ali celo kaznujejo. "Vsekakor pa so agresivni vozniki veliko bolj

"Bolje je voziti počasi po vzporednih cestah, kot pa stati v koloni na magistrali oziroma avtocesti," pravi inšpektor Leopold Pogačar. / Foto: Tina Dokl

nevarni kot počasnejši vozniki," je poudaril Pogačar.

Splošna kultura ljudi se preslikava na promet. V zadnjem času so ljudje veliko bolj nestrpni, slabe volje, mudi se jim in to se kaže tudi na cestah. Pri vožnji je po besedah inšpektorja pomembno: "Ljudje morajo voziti zbrano in se ne posvečati glasbi, telefoniranju, kajenju in podobnem. Vozijo naj po predpisih, saj so znaki

postavljeni za varno vožnjo. Važno je tudi, da so vozniki strpni in, da ne samo predvidevajo, ampak tudi razumejo ravnanja drugih udeležencev ter ne uporabljajo nesramnih gest in prostaških izrazov." Poleti je ravno zaradi visokih temperatur še večja verjetnost, da bo veliko voznikov bolj živčnih in agresivnih. Leopold Pogačar je dal nekaj nasvetov, kako se temu izogniti: "Predvsem morajo

biti udeleženci v prometu spočiti, vozilo naj pred vožnjo prezračijo in če je možno, uporabljajo klimo, drugače pa naj se med potjo večkrat ustavijo in odprejo okna ali vrata, da se notranjost vozila osveži. Potrebno je tudi, da spijejo dovolj osvežujoče brezalkoholne pijače." Dodal je še, da je na pot pametno oditi nekoliko prej, da ni pomanjkanje časa dodatni razlog za razdraženost in hitro vožnjo. Koristno je tudi spremljati prometna poročila.

Glede na to, da na Gorenjskem nimamo avtoceste, ki bi povezovala turistične kraje, je zaradi dolgih kolon ob koncu avtoceste svetlovali nekatere vzporedne ceste: "Iz Kranja do Bleda ter celo do Kranjske Gore se lahko peljete preko Golnika in Tržiča, pod gorami in skozi Žirovnico, kot tudi po stari cesti iz Ljubljane, skozi Naklo in Brezje; lahko pa tudi čez Podnart in Kropo do glavne ceste pri Radovljici."

Psi raztrgali čredo ovac

Torkove zgodnje jutranje ure so bile pogubne za pet ovac, usoda še petih bo znana v prihodnjih dneh. Rešila se je le najmlajša.

BOŠTJAN BOGATAJ

Sp. Duplje - "V torek zjutraj so me okoli pol sedme ure zjutraj obvestili, da so moje ovce v Arneževem voglu pri Sp. Dupljah ogrizene in raztrgane," nam je dan po dogodku povedal ovčerejec Stane Markič iz Strahinja, Sklepa, da sta jih napadla mrhovinarja - dva potepuška psa, ki sta preskočila električnega pastirja in se spustila v dir.

Od enajstčlanske črede naj bi potepuška psa pokončala štiri ovce, ena je pogrešana, od preostalih šestih pa je le ena ostala nepoškodovana. "Pet ovac, ki so sicer ostale žive, je dobilo vsaj en ugriz, očitno pa psa na malo ovčko nista preveč pazila ali pa je

bila prehitra," je razložil Markič in dodal, da ne ve, kako bo z ranjenimi ovcami, saj je letos veliko muh, ki se lepijo na kri in odprte rane, sicer bi prav gotovo preživele. Ker so sumi na potepuška psa vse bolj oprijemljivi, Stane Markič poziva vse lastnike psov k uvidevnosti: "Ob izletu v naravo naj imajo lastniki pse privezane na vrstico, saj ne le, da plašijo druge živali, ampak jih tudi ogrožajo."

Glede prihodnje vzreje nove črede ovčerejec Markič ostaja optimist: "Letos bomo videli, kako se bo izteklo. Za naprej pa vem, da sta mi ostali dve plemenski ovci in bom čredo lahko obnovil. Seveda upam, da jih bo ostalo še več." Zanimivo je, da je

v dvanajstih letih ukvarjanja z ovčerejo tokrat prvič pasel v "dolini", tako rekoč doma oziroma pri sosedih. Prej jih je vedno gnal na Kriško goro, kjer je tudi predsednik Pašne skupnosti Tolsti vrh. Zaveda se, da je bila na gori vsako leto prisotna tudi

smrt, pa naj si bo zaradi brezvestnih planincev s psi ali krokarjev, boleznih in podobno, nikakor pa ni pričakoval poboja vsaj pol črede v dolini. Nenazadnje je zaradi uhoja plemenskih ovac utrpel tudi za 200.000 tolarjev škode.

KRANJ

Veliko povpraševanje po prenosnikih in kolesih

Neznanelec je v noči na torek vlomil v računalniško trgovino Comtron na Koroški cesti. S silo je odprl vhodna vrata in odnesel več prenosnih računalnikov. Materialna škoda je ocenjena na okoli 1.100.000,00 tolarjev. Isto noč so nepridipravi vlomili tudi v trgovino s kolesi na Gorenjesavski cesti v Kranju. Iz trgovine so odpeljali štiri gorska kolesa in lastnika oškodovali za okoli milijon tolarjev. **B. B.**

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341

izberi.si
Vseslovenski portal
malih oglasov

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izberi.si, oddajte svoj mali oglas, ogledajte si popolnejše oglase, sprehodite se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi!

Brskanje po malih oglasih še nikoli ni bilo tako udobno.

DELO NOVITEDNIK
NOVICE VESTNIK
Gorenjski Glas
primorske novice Staroslovenski **TEDENIK**

Minulo soboto smo na Triglavu obeležili 110-letnico Aljaževega stolpa in izhajanja Planinskega vestnika ter 160-letnico Aljaževega rojstva. Med praznovanjem pa je v steni Nanga Parbata obtičal Tomaž Humar.

Triglav praznoval, Humar trpel

Humar ni Aljaž, čeprav imata nekaj podobnih vzporednic. Oba sta trmasta. Oba sta promovirala Slovenijo. Eden preko spomenikov in izročila, drugi premaguje neprehodne stene po svetu in tako se kot Slovenec daje na ogled svetu.

DOMINIK FRELIH

V soboto se je na Kredarici zbrala pisana družina planincev, funkcionarjev, županov, duhovnikov, nadškof, predsednik vlade, kup novinarjev pa tudi čisto navadni ljubitelji gora. Vmes se je pojavilo kar nekaj tujcev, ki niso imeli pojma, kaj se tam dogaja. Neke mlade Španke so v polomljeni angleščini zvedavo spraševale, "kaj se je zgodilo"? Končno so naletele na Vlada iz komercialne TV, ki jim je v še bolj polomljeni angleščini odgovoril, da se dogaja "memorial". No, očitno so dojele, kaj je hotel povedati in jo ucvtle na vrh. Gneče imajo dovolj že na španskih plažah. Prav lepo je biti v planinah, ko se podrejo nekatere meje v komunikacijo med ljudmi. Nekako ve-lja, da se nad 1000 metri grehi pozabijo, zato je Franc Ekar povabil na vrh tudi politike. Vendar je France Urbanja, dovški župnik, na začetku maše pri uvodu v ksanje opozoril, da gora gotovo ne greši, ljudje, ki hodijo gor pa imajo grehe. Vsekakor je bilo ozračje prijetno sproščeno. Morda še nekoliko bolj, ker je bilo manj ljudi.

Gneča v planinah. Vsekakor gneča v planinah povzroča v poletnem času preglaviče v Planinski zvezi in tistim, ki želijo na višinah vzdrževati red in čistočo. V soboto je na Kredarici na nekaterih mestih okrog koč prav nadležno zaudarjalo. Planinska zveza se je pretekli teden pohvalila, da so do sedaj v visokogorju namestili že šestnajst čistilnih naprav. Letos kar tri. Na Poštarskem domu na Vršiču, koči na Pikovem pod Peco in na Grohotu pod Raduho. Skrb za to se je začela najintenzivneje po osamosvojitvi, ko so začeli zamenjevati dizelske agregate z vetrnicami (v gorah je vetra na pretek) ali fotovoltaičnimi celicami. Za laike, sončnimi celicami. Izvedli so tudi raziskavo, kam tečejo odpadne vode. PZS na leto zagotovi

300.000 evrov za vzdrževanje planinskih koč. Za primerjavo, v Avstriji jim zagotavljajo letno sedem milijonov evrov. Franc Ekar, predsednik PZS je rekel, da tam država pač ve, kaj pomeni turizem in kaj prinaša denar v državno blagajno. Konec julija so praznovali tudi 60-letnico od začetka obnove planinskih poti in infrastrukture, kajti med vojno je bilo vse uničeno. Pred šestdesetimi leti je bil preplezan zadnji steber v Triglavski steni, ki je poimenovan po Jožu Copu. To ni najtežja pot, vendar, ker je preplezana zadnja, je nekako še bolj mistična in simbolnega pomena. Pred časom jo je preplezal tudi Janez Janša, zato je v soboto na vrhu Triglava dobil enak certifikat, kot že 134 alpinistov pred njim.

Jakob Aljaž je bil eden takih Slovencev, ki je vedel, kaj mu je storiti, da bo zaščitil slovensko zemljo in obvaroval jezik. Bil je nekakšen vizionar, ki je ob pravem trenutku naredil, kar je lahko in se tako zapisal v zgodovino. Prehitel je nemške planince, ki so hoteli na vrhu Triglava postaviti svoj spomenik. To mu je uspelo tako, da je zemljo na vrhu kupil in kasneje podaril Slovenskemu planinskemu društvu. Za stolp je načrte naredil kar sam. Postavil in učvrstil ga je v pičlih petih urah. Vmes je neko obdobje stolp nosil tudi rdečo zvezdo, vendar so ga potem spet uredili po prvotni zasnovi. Leta 1993 so stolp razglasili za kulturni spomenik narodnega pomena. Danes je nekakšna narodna svetinja. Istega leta, kot stolp, je Aljaž postavil tudi koč na Kredarici. Spodbudil pa je tudi gradnjo še drugih planinskih koč, kot Staničeva kočica, Triglavski dom, Aljažev dom v Vratih in druge. Aljaž je vedel, da stolp in kočice niso dovolj. Treba je ohranjati tudi slovenski jezik. Vsako nedeljo je s prižnice govoril slovensko in napisal je pesem Oj, Triglav

moj dom. Aljaž je pripomogel, da je pesem ponarodela in Planinska zveza jo je prepoznala kot svojo himno. Nadškof Uran je v soboto poudaril, da je planinstvo nekakšen razpoznavni znak in simbol Slovencev, saj se jih mnogo s tem identificira in znan je tudi rek, da mora vsak Slovenec vsaj enkrat na Triglav. No ja, če kdo ne gre, jih gre pa toliko drugih večkrat, da se stanje izenači. Nekateri tudi po svetu na druge, bolj zahtevne vrhove. Vsi so se v sobotnem praznovanju spomnili tudi Tomaža Humarja, ki je medtem obtičal v steni in je čakal na pomoč. Slavje je tako imelo tudi priokus negotovosti.

Tomaž Humar. Pravijo, da je močan in neizpros. Pravijo pa tudi, da je trmast in rine z glavo skozi zid. Resda ima močno glavo, vendar vedno tudi ne uspe preriniti skozi zid. Sredi poletja je postal velika novica. Posredno je angažiral pol slovenske politike, da klicarijo po svetu in prosijo Pakistance, naj kršijo lastna pravila. S Tomažem sem se imel priložnost srečati le enkrat. Ko sva opravila krajši intervju za študentsko revijo, ki sem jo urejal. Takrat je prišel z Daulagirija.

Na začetku sva si segla v roke in njegov stisk je bil jeklen. Mislim sem si, "ta tip pa dejansko lahko lomí gore". Odgovarjal je kratko, jedrnato. Le ob redkih temah se je pretirano razgovoril. To so ljudje akcije, ki več naredijo, kot pa govorijo. Pogovora se ne spomnim preveč dobro, vendar je Humar pustil vtis borca in neizprosno trmatega človeka, ki se ne bo vdal zlepa. Ta teden je obtičal v steni in ni mogel ne naprej in ne nazaj. Helikoptersko reševanje je bilo najprej neuspešno, čeprav je bila rešitev enkrat že zelo blizu. Končno so ga v sredo zgodaj zjutraj po našem času rešili pakistanski vojaki. Helikopter je letel na mejah zmožnosti.

Zmaga diplomacije. Kaj pomeni tako medijsko razvito reševanje? Angažirala se je najvišja politika. Zunanji minister Dimitrij Rupel je govoril s pakistanskim zunanjim ministrom Khurshid M. Kasurijem, ki mu je zagotovil, da bo pakistanska vojska naredila vse, da bo Humarja rešila. Prav tako je zagotovil neoviran prehod drugih reševalnih ekip v Pakistan, če bi bilo potrebno. Kot smo videli, je Pakistan držal besedo. Nekoč hermetično zaprta država se je odprla in

spustila v gore celo tuje reševalce. Vključili so vojaške helikoptere, ki so jih donedavnega morda celo skrivali. Tomaž je rešen, kako pa bo nekoč Slovenija Pakistanu morala vrniti uslugo, še ne vemo. Naša diplomacija je odigrala izjemno vlogo. Zavzela se je za Slovence na drugem koncu sveta, ki je bil v stiski. Ne vemo le, kako bi bilo, če zgodbe ne bi spremljalo toliko močlijev.

Humar in Aljaž. Humar ni Aljaž, čeprav imata nekaj podobnih vzporednic. Oba sta trmasta. Oba sta promovirala Slovenijo. Eden preko spomenikov in izročila, drugi premaguje neprehodne stene po svetu in tako se kot Slovenec daje na ogled svetu. Prvi je pripomogel, da je najvišji slovenski vrh še danes naš, drugi pa se dokazuje po svetu in poskuša pustiti slovensko ime v tujih gorah. Oba sta prignala situacijo do roba. Eden se je zameril Nemcem in bil zaradi tega v nevarnosti, drugi pa bi skoraj postal tragična zgodba neke nore odločitve lastnega dokazovanja. Koliko je s tem spromoviral tudi Slovenijo, pa bo pokazal čas. Na CNN mu ni uspelo priti, ker so tačas Američani reševali svoj Discovery.

POGOVOR

Razgledi

Dr. Andrej Bajuk je prvi in zaenkrat edini predsednik Nove Slovenije. Pravkar je stranka praznovala petletnico. Jeseni jih čaka nov kongres, kjer bodo izvolili novo vodstvo. Nismo tudi mogli okrog nekaterih vprašanj o denarju.

Davčna reforma bo postopna

DR. ANDREJ BAJUK, MINISTER ZA FINANCE IN PREDSEDNIK NOVE SLOVENIJE

Določene spremembe na področju davčne politike so trenutno, do uvedbe evra, neizvedljive, če predstavljajo nesprejemljivo riziko potencialnega izpada na področju dohodkov. Davčna reforma je proces, ki se nikdar ne konča. Kasneje nameravamo vpeljati še druge reforme. Podlaga za neko davčno reformo pa je zniževanje javne porabe.

DOMENIK FRELIH

Pet let je NSI preživela brez posebnih afer. Kako vam je to uspelo?

"Stranka je nekaj posebnega v tem smislu, da je zelo odprta. Organi stranke resnično dovolijo, da pride do določenih razprav, razgovorov in dogovorov. Verjamem v pristop od spodaj navzgor, ki je prava podlaga za odprto stranko."

Zakaj ste se pred petimi leti odločili iti na svoje? Je bil edini razlog, ker SLS-SKD ni podprla večinskega volilnega sistema?

"Predvsem je šlo za to, da je v tistem trenutku na novo združena stranka SLS-SKD brez vsake razprave podprla spremembo ustave, ki je bila v nasprotju z razsodbo Ustavnega sodišča. Nesmiselno bi bilo, da se politična opcija, za katero se v NSI zavzemamo, (smo potomci ljudsko krščanskega gibanja, ki je staro 150 let) ne bi slišala. Nismo se mogli strinjati, da bi se ta glas izgubil v velikih koalicijah. Ne verjamem v tako imenovano žlahtno konzervativno stranko, ki bi služila nenačelnim velikim koalicijam. Pred volitvami smo povedali, s kom hočemo sodelovati. Ustanovili smo Koalicijo Slovenija in z odprtimi kartami smo se izpostavili. Ljudje so odločili in postali smo parlamentarna stranka. Mislim, da je bila naša vloga, da je do teh političnih sprememb prišlo, tudi ključna. Rezultat je sedanja vlada."

Se takrat ne bi dalo tega problema rešiti znotraj SLS-SKD?

"Takrat dejansko ni prišlo do nikakršne debate. Odločitev je bila sprejeta na nivoju poslanske skupine in zavzeli so neko stališče, s katerim se nismo mogli strinjati. S časom se je izkazalo, da je bila odločitev pravilna, kajti naš glas je na političnem prizorišču ostal viden in danes lahko s ponosom gledamo na to, kar smo dosegli. Tudi to, da danes v tej vladi sooblikujemo koalicijo."

Vedno poudarjate načelnost. Je to vaš moto?

"Mislim, da je v tem, še vedno tranzicijskem procesu, kjer je Slovenija, pomembna doslednost. Dejavnosti morajo slediti izrečenim besedam. Naš moto takrat je bil 'Beseda velja'. Ne moreš govoriti nekaj, delati pa drugače. Ko ljudje izbirajo, kdo naj v njihovem imenu prevzema odgovornosti, vedo, za koga se odločijo in ta to potem tudi izvaja. V sodobni demokraciji je popolnoma nesmiselno zahtevati, da bo naša vedno obveljala. Pomembno je, da se beseda sliši in da pripomore k temu, da se sooblikuje neko skupno stališče."

Boste na jesenskem kongresu imeli kaj več protikandidatov, kot jih je bilo na prejšnjem?

"Zelo mogoče. Zavzeli smo se, da imamo statut, ki zagotavlja odprtost in možnost drugačnih kandidatov. Sam bom kandidiral, ker bi rad še naprej izvajal to odgovornost."

Že od samega začetka vsake toliko časa pride na plan vajin odnos z Lojzeto Peterletom. Spet je kongres in tudi sedaj me zanima, kako se razumeta?

"Ja, v redu. V določenih vprašanih pride tudi do razlik v pogledih, kar je normalno. Mislim pa, da sva še kako povezana k temu, da bo ravno ta ljudsko krščanska demokracija na Slovenskem še naprej obstajala in sooblikovala našo skupno prihodnost."

Na volitvah za Evropski parlament ste dosegli neverjeten rezultat. Kako to, da se podobno ni ponovilo na parlamentarnih volitvah?

"Mislim, da sta to dve popolnoma drugačni situaciji. Osebnost Lojzeta Peterleta, ki je vodil to kampanjo, je bila pomembna. On je človek, ki je že od osamosvojitve igral pomembno vlogo. Ves ta čas je bil nosilec ideje slovenskega članstva v EU in te njegove povezave z EU so bile znane ter prepoznavne tudi za širšo javnost, ne le za člane stranke. Parlamentarne volitve pa so drugačen pristop. Tu je šlo za to, ali bo

Foto: Tina Dukič

prišlo do sprememb v skladu z večinskim sistemom, ki je zapisan v naši ustavi. Marsikdo je zaupal svoj glas stranki, ki je na tem področju dosegla največ, samo zato, da bomo zmogli sestaviti vlado. In tako se je tudi zgodilo."

Za kakšno davčno reformo se zavzemate?

"Najprej smo se v koaliciji zavzeli, da bomo uresničili nacionalni projekt vstop v sistem evra. To je zahteven projekt, ki definira neko okolje, iz katerega ne moremo izstopiti. Določene spremembe na področju davčne politike so trenutno neizvedljive v kolikor predstavljajo nesprejemljivo riziko potencialnega izpada na področju dohodkov. Čeprav bi nam malo večja zadolženost države omogočila eno leto večji deficit, si tega ne smemo privoščiti, ker ne moremo čez z odstotka primanjkljaja. Davčna reforma je proces, ki se nikdar ne konča. Kasneje nameravamo vpeljati še druge reforme. Podlaga za neko davčno reformo pa je seveda zniževanje javne porabe. Brez tega je skoraj nemogoče priti do korenitih sprememb, ki pa vedno prinašajo neko tveganje na področju kratkoročnih fiskalnih davčnih prihodkov in jih trenutno ne moremo prevzeti. V tem smislu spremembe ne bodo dosegle vseh ciljev, ki si jih je koalicija začrtala, kajti sedaj moramo vse podrediti skupnemu cilju. Potem bo pa mogoče uvesti še kaj

drugega. Na primer to, da gremo v družini bolj prijazno davčno reformo, da bomo spodbudili rodnost. Mlajšim generacijam moramo omogočiti tudi lažje reševanje stanovanjskega problema."

Ali podpirate enotno davčno stopnjo na 20 odstotkov?

"V tem ni kakšne posebne novosti. Le ne verjamem, da jo lahko uvedemo v obdobju do prevzema evra. Tudi največji pristaši te reforme razumejo, da jo je kratkoročno nemogoče izpeljati. Lahko pa po letu 2007. Vse skupaj je izpeljati enostavno, ker je tak zakon zelo preprost. Na strani odhodkov pa zahteva določene spremembe v socialni politiki in strukturi, raznih socialnih pomoči, ki morajo nadomestiti razliko na področju črpanja."

Dr. Jože Mencinger je napisal, da je predlog enotne davčne stopnje stvar 19. stoletja, ki je danes preseženo in da bi enotna davčna stopnja koristila le bogatim, ki bi si s presežki denarja kupovali jahte, zaradi tega pa ne bi nihče delal kaj več. Zavzemate se za bolj prijazno progresivno obdavčenje.

"Prav gotovo je realnost po svetu drugačna. Marsikje po svetu potekajo ravno take razprave kot pri nas. Ali dosežete progresivnost na strani prihodkov ali pa to dosežete preko izdatkov. Predlog tudi najbolj navdušenih zagovornikov enotne davčne

stopnje, kot ga razumem jaz, vključuje spremembe na strani odhodkov. Se pravi, da se s korenitimi reformami kar se tiče socialnih transferov, doseže ravno to, kar se hoče doseči sedaj na strani prihodkov. Progresivnost v Sloveniji je previsoka. Naša obdavčitev, 50 odstotkov, je previsoka. Tega ne moremo vzdržati. Če nam je to všeč ali pa ne, kar se tiče davčnega sistema, v globaliziranem svetu obstaja med državami konkurenca. Kaj imamo od tega, da imamo zanimivo politično in ideološko stališče, če nam pa denar uhaja v sosednje države."

Z večjo reformo bi torej počakali do uvedbe evra?

"Določene spremembe bomo uvedli že letos. Kasneje, ko bomo lahko prevzeli določena tveganja, bomo pa reformo nadaljevali. Ali bomo šli v enotno davčno stopnjo, je danes še odprto vprašanje in predmet razprave. Na vsak način mislimo znižati progresivnost pri zakonu o dohodnini in doseči določene spremembe na področju obdavčitve prihodkov kapitala, bodisi obresti ali prihodki od vlaganj, da bomo lahko konkurenčni."

Imate že kakšne konkretne številke, na koliko boste znižali progresivnost?

"Ne nimam. Tudi ne bi bilo dosledno. Mislim, da finančni minister mora oblikovati celovit predlog, preden gre v podrobne razprave, še posebej pa ne na medijskem prostoru."

Kaj boste storili s študentskimi servisi? Jih boste ukinili, preoblikovali, ali pustili?

"Instituti študentskega servisa je zelo zanimiv. Prav gotovo moramo ta sistem obdržati. Nikjer pa ne piše, da toliko denarja od prihodkov, študentske organizacije lahko obdržijo. Podpiram predlog, da bi se večji del prihodkov usmeril v štipendije za študente. Nesmiselno se mi zdi, da so si nekatere študentske organizacije nabrale toliko sredstev, da imajo sedaj cel podjetja. Ta denar bi moral služiti študentom za štipendije."

POGOVOR

Razgledi

"Mladi za svoja razkritja porabijo precej manj časa, kot so ga starejši. V času odrasčanja, ko sem iskal informacije, sem našel le nekaj borih v Domačem zdravniku. Tam so bili o homoseksualnosti napisani trije stavki. Pisalo je, da je to minljivo. Potem sem se oklepal tega stavka."

Čakal sem, da bo minilo

DR. ROMAN KUJAR, SOCIOLOG VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA

"Kdaj ste pa vi ugotovili, da ste heteroseksualni? Čez noč? Tu ne obstajajo pravila. Ne vstaneš zjutraj in se ti 'prižge zelena ali rdeča luč'. To preprosto občutiš."

ALENKA BRUN

Dr. Roman Kuhar se je po zaključeni gimnaziji v Škofji Loki vpisal na Fakulteto za družbene vede, kjer si je izbral študij sociologije, diplomiral, kasneje magistriral iz sociologije vsakdanjega življenja in ne dolgo nazaj še doktoriral.

Prijavljen ima postdoktorski projekt, na Mirovnem inštitutu bo nadaljeval z raziskovanjem, trenutno pa dela na evropskem projektu "Intimno državljanstvo", ki je vezan na njegovo doktorsko delo. Na Filozofski fakulteti predava predmet Uvod v gejevske in lezbične študije, vabijo pa ga tudi nazaj na radio. Ker je minilo že nekaj časa, odkar je naredil zadnji radijski prispevek, ugotavlja, da ga morda celo pogreša.

Za diplomsko nalogo, magistriraj in doktorat se lotevate iste teme: homoseksualnosti. Vas homoseksualnost kot taka fascinira ali ste tudi sami del nje?

"Zanima vas, če sem gej. Vsak najde način, kako v določenem obdobju upravlja s stigmatizacijo homoseksualnosti. Najbolj varno se mi je zdelo, da to naredim skozi znanost. Tak je bil pač moj način. Je pa res, da so mi na fakulteti pri tem nudili veliko podpore, mi dajali razumevanje, ki ga drugje nisem nujno dobil. V zadnjih letih se je to verjetno za mlajše generacije bistveno spremenilo. Z dr. Alenko Švab sva naredila raziskavo o vsakdanjem življenju gejev in lezbijk in začel sem s pisanjem knjige na osnovi te raziskave, ki bo prva tovrstna pri nas. Da se vrnem nazaj na vprašanje: na neki način sem verjetno iskal potrditev v znanosti, ker se tega ne da izpodbijati. Mislim sem si: če znanost reče, da je homoseksualnost 'ok', potem je to nekaj, kar težko zanikamo. Potem sem o tem na fakulteti pisal seminarske naloge, ker sem o tematični nekaj že vedel, hkrati pa se nihče drug za te teme ni odločal. Konec koncev pa je bil razlog tudi v tem, da me je zani-

ma marginalna skupina, s katero se v Sloveniji znanstveno še nihče ni ukvarjal na tak način."

Kateri je največji problem homoseksualcev oziroma heteroseksualcev v sprejemanju homoseksualcev kot takih?

"Rdeča nit vseh zgodb je razkritje istospolne usmerjenosti oziroma 'coming out'. Oblikovanje homoseksualne identitete gre na neki način čez več stopenj. Zelo splošno lahko rečemo, da je prva stopnja prepoznavanje svoje lastne potencialne homoseksualnosti. Gre za, če rečem drugače, iskanje samega sebe. Ob tem je posameznik hkrati soočen tudi z družbeno stigmo. Takoj ko pomisliš, da si morda homoseksualen, se ob tem pojavijo tudi predstave, da je to tisto, česar družba ne sprejema, da si zato lahko diskriminiran, postaneš žrtev nasilja."

Kako ste ugotovili, da ste gej? Ste se neko jutro zbudili, ste potrebovali več let, ste to vedeli že kot najstnik?

"Na to vprašanje lahko odgovorim z vprašanjem. Recimo, da ste heteroseksualni. Kdaj ste pa vi ugotovili, da ste heteroseksualni? Čez noč? Tu ne obstajajo pravila. Ne vstaneš zjutraj in se ti 'prižge zelena ali rdeča luč'. To preprosto občutiš. Ponavadi se zgodi pred petnajstim letom, ko človek seksualno dozoreva, če citiram raziskavo. Različni ljudje občutijo to različno. Lahko gre za neko privlačnost, ki ni nujno seksualna. Lahko je le emocionalna in se kasneje transformira, reinterpretira v seksualno."

Kako pa je recimo vaša mama sprejela to, da ste gej? "V solzah."

Kako pa danes gleda na to? "Tudi pri starejših so različne faze. Najprej je šok. Pri meni je bil najprej šok, sledilo so zelo intenzivni pogovori o tem, zakaj ja, zakaj ne. Potem tipična reakcija staršev: najprej sta krivila sebe, nato se je pojavilo vprašanje,

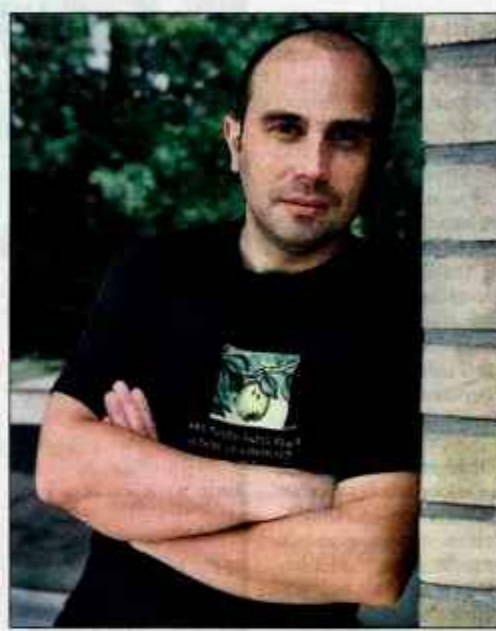

Foto: Tina Dovič

kaj bodo rekli sosede - pojavil se je strah pred okolico. Zdaj so oni tisti, ki se morajo razkriti. Postavljeni so bili pred isto dilemo kot jaz. Pred to dilemo pa si postavljen vedno znova, ker v tvoje življenje ves čas vstopajo novi ljudje. Kljub temu da imam za seboj že 'malo morje' razkritij, se zgodba nikoli ne konča. Velikokrat se slišijo opazke: zakaj morajo tako na glas razglušati, da so homoseksualni, zakaj se morajo držati za roke, saj mi, ki smo heteroseksualni, tega ne razglušamo. Ampak to seveda ni res. Ko se na primer moški in ženska na ulici držita za roko, ko nekdo v pisarni na mizo postavi portret svoje družine, kaj je to drugega kot heteroseksualni 'coming out'?"

Zakaj mislite, da ljudje še vedno lažje sprejemajo ženske, ki se držita za roke, kot pa dva moška?

"Ker nista nujno razumljeni v nekem seksualnem pomenu. Držanje za roko je lahko interpretirano kot prijateljstvo. Drugič pa zaradi tega, ker je naša družba še vedno patriarhalna in lezbijke so pomemben del moških heteroseksualnih fantazij. Če pa gresta dva moška po cesti in se držita za roko, pa se zdi, da so s tem na radik-

len način načeti temelji prave moškosti."

Je homoseksualnost drugačnost, odstopanje od normalnega?

"Kaj pa je normalno? Kaj je v seksu normalno? Je oralni seks med poročenim moškim in žensko normalen? Vi bi recimo rekli je, duhovnik bi rekel ne, neka tretja oseba bi spet rekla kaj drugega. Je analni heteroseksualni odnos normalen? Eni bi rekli ja, drugi ne. Prav zaradi tega se besede 'normalnost' izogibam. Gre preprosto za seksualno variacijo. Mislim, da ne moremo reči, da je homoseksualnost naravna, homoseksualnost pa ne. Oboje je del naravne seksualne variacije."

Po novem homoseksualnost lahko registrirate?

"Ja, zakon imamo, a nismo zadovoljni z njim. Bistvena pomanjkljivost zakona je, da ne prinaša statusa svojca. Tega pa potrebujemo za številne zadeve: od kreditov dalje. Zakon prinaša le določene pravice in dolžnosti glede dedovanja, v bolnišnici lahko obiščeš bolnega partnerja, kar je sicer del pravic in dolžnosti, ki se vežejo na svojca. Na simbolnem nivoju je problem tudi v tem, da se partnerska

skupnost sklene kot neki administrativni postopek na okencu na občini, ne pa recimo v poročni dvorani. S tem je spet jasno postavljena ločnica med partnerskimi zvezami, ki jih družba sprejema, in tistimi, ki jih kakor da sprejema, pa vendar diskriminira. Nevladne gejevske in lezbične organizacije bodo zakon dale na presojo ustavnosti, ker je po našem mnenju v nasprotju s 14. členom ustave, ki govori o tem, da smo vsi ljudje enaki pred zakonom. Če pa tu ne bo šlo, pa bomo zadevo internacionalizirali."

Kaj slovenski homoseksualci nujno potrebujejo?

"Muči me skupina za starše, ker vse zgodbe, ki so mi jih pripovedovali geji in lezbijke, govorijo o tem, da starši potrebujejo informacije in podporo. Geji in lezbijke imajo vsaj internet, starši pa ga nujno ne znajo uporabljati. Obstaja socialna podpora mreža za mlajše, starejše, starši pa so popolnoma izgubljeni. Soočajo se z velikim problemom in o tem zelo težko govorijo. Težko je obiskati soseda, ter ob kavi klepetati o sinu geju ali hčerki lezbijki. Ne veš, kako bo soseda reagirala, sprožiti tovrsten pogovor pa je sramotno, ker starši še vedno krivijo sebe. Druga stvar je pa medij, časopis. Drugače pa internet vse bolj prevzema vlogo socialnega prostora - čeprav virtualnega, kjer se geji in lezbijke srečujejo. To je pomembno predvsem za mlade geje in lezbijke, ki se soočajo s svojo identiteto. Internet je pomemben tudi za srečevanje potencialnih partnerjev, a to ni več samo stvar gejev in lezbijk. Mogoče so bili geji in lezbijke začetniki, ki so našli nov vir za spoznavanje drugih. In s tem je bilo dolgo časa povezano mišljenje, da če srečaš nekoga preko interneta, to ni tako romantično, kot če ga srečaš slučajno. V nekem lokalni, na cesti. Vendar ideal romantične ljubezni je le ideal in zafrkava vse nas, ki imamo ta program nameščen v naših glavah."

"Če smo mi odrasčali v 80-ih, ko je bila homoseksualnost že nekoliko destigmatizirana in se danes že več govori o njej, so naši starši dve generaciji starejši in niso slišali o homoseksualnosti nič. Morda kakšno šalo."

Mirko Kunšič odhaja 16. septembra v pokoj, dotlej je na dopustu. Težko je verjeti, da ne bo več pisal o nesrečah in sodnih sporih, da ne bo več na novinarski preži. Tudi sam pravi, da odločitev ni bila enostavna.

Dogodki se mi vozijo nad hišo

MIRKO KUNŠIČ, ŽLAHTNI REPORTER IN VRHUNSKI FOTOGRAF

MARIJA VOLČJAK

V soboto dopoldne v Zgornjih Dupljah pri Naklem, pri Kunšičevih v dnevni sobi, ki je hkrati Mirkov delovni prostor. Začetek pogovora zmoti helikopter, ki tik nad hišo leti proti Radovljici. "Takole se mi dogodki vozijo nad hišo," Mirko pomenljivo pravi in že ima v rokah telefon. "Po ropotu je policijski, te zanima, kaj se dogaja," reče bolj sebi v opravičilo, ker utegne delati med dopustom. Izve, da se ne dogaja nič posebnega, da nadzirajo gost promet.

"Kaj bi storil, če bi dobil sporočilo o gorski nesreči?"

"Vzel bi hribovske čevlje in opremo, rezervni akumulator in šel, v petih minutah. Dokler je potekalo še klasično, brez helikopterjev, sem bil na izhodišču resnih reševanj hkrati z zadnjimi gorskimi reševalci, ki so prišli iz služb, do Kranjske Gore je 45 minut vožnje, do Mojstrane nekaj manj."

"In šel z njimi plezat?"

"Nekaj časa sem bil član Gorske reševalne službe v Trzinu, kjer sem pridobil osnovne veščine, opremo imam, znam se varovati, drugim ni treba paziti name in svoje delo lahko opraviš nemoteno."

"Gorski reševalci so te sprejeli za svojega?"

"Najprej so me preizkušali, koliko vzdržim. Ko so se me navadili, so me poklicali. Za gorske reševalce je objektivno pojavljanje v medijih moralna nagrada."

Prehitel vse celovške novinarje

"Kmalu po vojni je v naše uredništvo prišel avstrijski novinar Peter Kimeswenger, ki je na kranjskem sodišču spremljal proces proti majorju JLA, spraševal je po Mirku Kunšiču, ker je pri prebegu letalu na celovškem letališču prehitel vse avstrijske novinarje?"

"Iz Dupelj do Celovca je slabih 50 kilometrov, nedelja je bila, nobenega prometa, tam sem bil v manj kot uri."

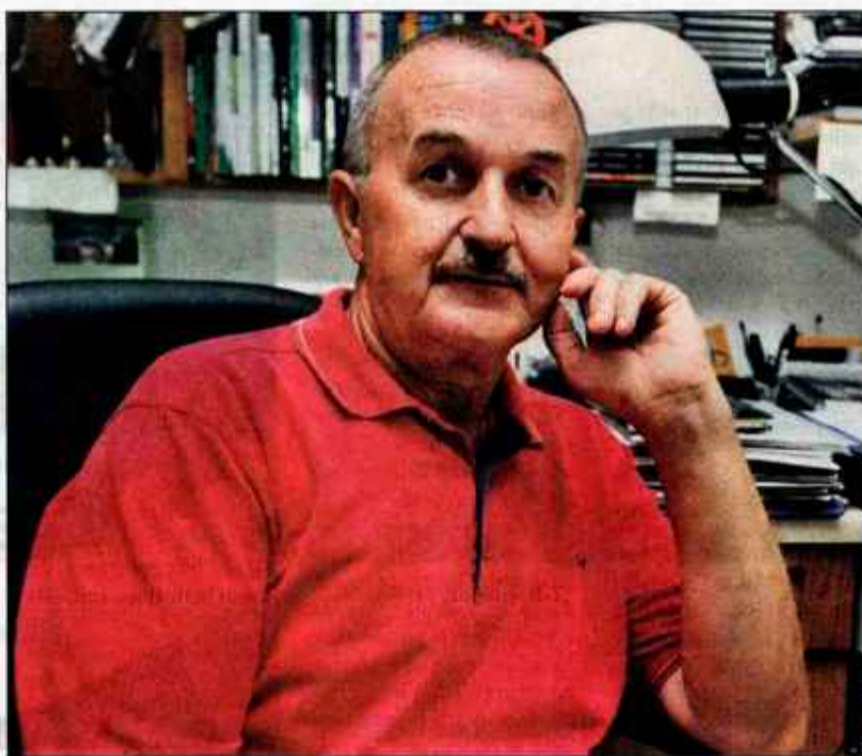

Foto: Tina Duh

"Mar ni reporterstvo pri nas premalo cenjeno?"

"Spomnim se, da sem ob nesreči v turskem tunelu moral čakati na dovoljenje šefov, da sem šel na pot. Ob nesreči v Kaprunu so imeli uredniki pri Slovenskih novicah že več občutka, pojdi pogledat, so mi rekli, morda je kakšen Slovenec zraven. Tako sem bil tam že popoldne in v čast si štejem, da sem prehitel ekipo POP TV. Ob enajstih zvečer je bil Kaprun že poln, naslednji dan je bilo tam že tristo novinarjev, deset reporterskih avtomobilov, angleška BBC je poslala posebno letalo do Münchna, delali sta dve ekipi, šolsko telovadnico so spremenili v studio, reporter se je postavil pred črno zastavo ali nočno silhueto Kapruna, njihovo delo je obrtniško brezhibno."

"Kako si pošiljal članke, fotografije?"

"Mislil sem, da bom lahko delal s prenosnim računalnikom, vendar si z njim nisem mogel pomagati, ker ni imel pravih priključkov. Zato sem se v nedeljo ob enajstih dopoldne odpeljal nazaj v Ljubljano, da sem prispel do petih, šestih in do osmih zvečer oddal članek in slike, takrat sem delal še na klasični film."

Na tiskovkah drugačen

"Pred leti sem v New Yorku s hotelskega okna opazovala požar, prižgala televizor in starejši reporter je že našteval, kolikokrat in zakaj je gorelo tisto poslopje?"

"Tam čakajo na dogodke, povsem legalno poslušajo frekvence gasilcev, policije, reševalcev, reporterske ekipe se z vso potrebno opremo selijo z dogodka na dogodek. Ob obeh avstrijskih nesrečah so me najbolj fascinirale tiskovne konference. Za mizo so sedli vsi, deželni glavar, notranji in prometni minister, vsi odgovorni in pred stotinami mikrofonom odgovarjali na vprašanja. Na vsa vprašanja. Ničče ni rekel, na to vprašanje pa ne bom odgovoril, čeprav jim ni bilo lahko. Zanje je to sestavni del posla, ničče ni osebno užaljen, politiki se naučijo, kako se morajo obnašati pred trumo novinarjev."

"Kako je na naših tiskovnih konferencah?"

"Bolj redko hodim na tiskovke. Ker zastavljam drugačna vprašanja kot kolegi, ki redno poročajo s tiskovnih konferenc, se zgodi, da izpadem aroganten, žaljiv, skratka drugačen. Doživel sem že, da so me kolegi suvali in mi namigovali, naj vendar pre-

neham s takšnimi vprašanji, da bo tiskovke konec."

Nabiraš gobe, je dejal Janša

"Kaj pa ekskluzivnost, kako pomembna je pri nas?"

"Pred leti sem poročal s turnirja v golfu Sap open v Nemčiji in kasneje ugotovil, kako si v naših revijah avtorji lastijo ekskluzivnost. Saj ni ekskluzivno, kaj je zmagovallec rekel o tej in oni luknji, ekskluzivne so lahko le fotografije in kar napleteš na robu, denimo, kako je poraženec ob šestih zjutraj odšel iz hotela, da ga nihče ne bi videl."

"Z ekskluzivnostjo te je pred kratkim prehitel kolega Miran Šubic z Dnevnika, ki je na prvi strani objavil, kako Janez Janša in Janez Bohorič na Bledu igrata golf. Mirko, težko je verjeti, da ti tega nisi vedel, saj igraš golf?"

"Saj sem bil tam, spremljal sem ju pri zadnjih dveh, treh luknjah in naredil kup zanimivih fotografij. Vendar za naš časopis tisti dan niso bile dovolj zanimive, to je pač stvar uredniške presoje."

"Kako napraviš takšne fotografije, se skriješ za gromovje?"

"Ne, ne grem se paparaz-za, uporabljam teleobjektiv, ki sem ga pred leti kupil sam, saj pri nesrečah policijski zaradi interesa preiskave v vse daljših razdaljah vlečejo trakove 'stop policija'."

"Bohorič in Janša sta vedela, da ju slikaš?"

"Prav nič nista bila začudena, Janša me je vprašal, ali nabiram gobe. Če bi mi rekla, naj ju ne slikam, bi pač šel."

"Ti je že kdaj kdo prepovedal fotografiranje?"

"Pri nas ne. Ob nesreči v Kaprunu so pripravili ogled prizorišča, ki je bilo sicer zaprto, vendar pod pogojem, da ne slikamo psihologov, ki se pogovarjajo s svojci ponesrečencev. Tam spoštujejo zasebnost."

S Šubicem vedno tekmovala

"Z Miranom Šubicem sta zanimiv tandem, stalno tekmujeta?"

"Kar je adrenalinsko dobro."

"Krožijo zgodbe, da si vnaprej napisal članka: varianta A, če bo nekdo ostal v zaporu, varianta B, če ga izpustijo in v Ljubljano zvečer sporočil le pravo varianto, da te ne bi Miran prehitel?"

"Za bralce je takšno tekmovanje samo dobro."

"Si zamudil kakšno dirko?"

"Med vojno dirko na brniško letališče. Takrat so Lado Stružnik, Tine Golob in Miran Šubic zaradi prometne nesreče obležali v kranjski porodnišnici, dr. Žabkar pa je pridobil prve izkušnje s pacienti."

24 ur na preži

"Tvoje fotografije so odlične?"

"Srečo sem imel, da so me povabili v Reutersovo šolo. Deset filmov so nam dali in dva dni časa. Nato smo svoje 'pildke' analizirali. Gor in dol sem se vozil, nameraval sem posneti romanje na Brezje ob velikem šmarnu. Pri Lahovčah so pridreli gasilci,

"Ker zastavljam drugačna vprašanja kot kolegi, ki redno poročajo s tiskovnih konferenc, se zgodi, da izpadem aroganten, žaljiv, skratka drugačen. Doživel sem že, da so me kolegi suvali in mi namigovali, naj vendar preneham s takšnimi vprašanji, da bo tiskovke konec."

POGOVOR

Razgledi

peljal sem se za njimi, nastala je ena boljših fotk. Gasilci so špricali goreče gospodarsko poslopje, gospodinja pa je že na pladnju ponujala kavo. Reutersovi mojstri so bili navdušeni. V tednu dni sem se o fotografiji naučil več, kot bi izvedel v desetih letih. Kasneje sem hodil tudi na predavanja Arneja Hodaliča.

"Običajno fotografiraš sam?"

"Ni mi treba čakati mojstra iz Ljubljane, gre za čas, saj dogodki minejo, vsaj tako pristni niso več, če zamujaš."

"Pri članku je še moč goljufati čas, pri fotografiji prav nič?"

"Srečo sem imel, da je bilo doma toliko razumevanja za moje delo. Žena je vzgajala oba otroka, jaz pa sem imel neizmerno veliko časa za 24-urno prežo. Brez tega ne bi šlo. Dostikrat se je zgodilo, da smo nameravali na izlet, nekaj se je zgodilo in skupnega vikenda je bilo konec."

"Če ne bi šel?"

"Prvič, ko bi nekemu rekel, da se mi ob dveh zjutraj ne da, ker lije, ker je mrz, ker se mi ne da gaziti snega, me ne bi več poklicali, v trenutku bi podrl vse, kar sem do takrat zgradil. Na dogodke vendar ne moreš hoditi samo takrat, ko se ti ljubi, ko je lepo vreme, od ponedeljka do petka. Pokrival sem črno in sodno kroniko, največ nesreč se zgodi od petka do po-

nedeljka. Za Gorenjsko je to še posebej značilno."

Nobene tožbe ni izgubil

"Pisanje o črni in sodni kroniki je najbolj občutljivo, ne spomnim se, da bi se ti kdaj kaj 'zgodilo'?"

"Posejal sem tudi po zatožnih klopeh, vendar nobene tožbe nisem izgubil. Pomembno je, da stvari preveriš, naj bo še tako hudo. Tudi Metoda Trobca sem vprašal, ali je res kakšno zakuril, dobil sem možnost, da se z njim pogovarjam petnajst minut."

"Kaj pa novinarsko častno razsodišče?"

"Ljubljanska odvetnica v primeru Molnar je tam lansirala afero, ker je vedela, da me kazensko ne more preganjati, saj v mojem pisanju ni bilo vrzeli, podprto je bilo z izjavami prič in dejstvi. Na križ so me pribili, ko sem jih prosil, naj kot institucija zaprosijo tožilstvo in preverijo, ali je odvetnica v kazenskem postopku zaradi suma kaznivih dejanj."

"Veliko si pisal o kriminalu, ti je kdaj kdo grozil?"

"Z Miranom sva pisala, kdo naj bi nad Starim Mayrjem imel dekleta iz Ukrajine. Oba je poiskal, vozil se je po Dupljah in mi telefoniral, da bo tako ali drugače poročal z mano, da ve, da imam dva otroka, da točno ve, kje je naša hiša. Predlagal sem mu, da se dobimo v Kranju, v Creini in se pogovorimo."

Ko sem odhajal, sem ženi rekel, naj pokliče policijo, če me v dveh urah ne bo domov."

"Te je bilo kdaj strah?"

"Če bi rekel, da me ni bilo, bi lagal. Toda, če imaš prav, je treba zbrati toliko poguma, da se soočiš s tem."

Vaba za črne dogodke

"Novinarji se radi pohvalimo, koga vse poznamo, s kom smo se srečali?"

"Pisal sem o črni in sodni kroniki, zato pri pomembnih ljudeh nisem bil posebno priljubljen ... Sedaj si me pa našla!"

"Kjerkoli sem te srečala, vedno sem se spraševala, kaj neki si že izvedel?"

"Če sem se pojavil na 'normalnem' dogodku, je moj večni konkurent Miran Šubic rekel, ja, kaj se bo pa zgodilo. Bil sem nekakšna vaba za črne dogodke."

"Si imel kdaj težave, da ljudje ne bi govorili s teboj?"

"Zdravnik dr. France Malešič je napisal kronologijo smrtnih nesreč v gorah, knjiga bo izšla avgusta, prosil me je za nekaj fotografij. Neverjetno podrobno so popisane nesreče med obema vojnama, tisk je takrat objavljaval vse, ljudi je zanimalo, kam je udarila strela, koga so pokopali ... Danes iz poročil izginjajo imena, kar pa me ne moti preveč. Če si dovolj hiter in je vse še sveže, ljudje

sami pridejo k meni in rečejo, jaz sem pa tega Janeza poznal ... Ljudje v stiski in grozi nesreč povedo vse. Če poročas korektno, so bralci pripravljeni ljudem v nesreči tudi pomagati."

Golf v Dupljah

"V zadnjih letih igraš golf?"
"V Dupljah, na navadnem travniku."

"Saj se šalimo, da klatite češplje?"

"Po operaciji hrbtnice je žena odhajala na dolge sprehode po Dupljah. Nekega dne se je vrnila z nasvetom: Milan Košnik in Tadej Markič na travniku igrata golf, pojdi še ti, da ne boš stalno pred računalnikom. Tako se je začelo. Na travniku, s stariimi palicami smo dokazali, da je golf čisto običajna rekreacija. Staro kosilnico imamo, lani sem imel štirideset košenj, več kot vsi dupljanski kmetje."

"Mirko, z odločitvijo za upokojitev si presenetil?"

"Saj ni bila enostavna. Po dopustu bom videl, kako napreje. Vsekakor bo moje življenje mirnejše, zavestno se bom moral krotiti, da ne bom več hodil spat s telefonom. Morda bom sem in tja še kaj napisal, zanesljivo bom več fotografiral. Pričakal bom lepa jutra, zadnjič sem že naredil 'štih probo'. Osem minut čez peto zjutraj sem pričakal sončni vzhod na Jamniku, počakal, da je sonce pretolklo meglo, ki se

je vlekla po dolini. Nato sem pred sedmo na novem igrišču pri Vrbi posnel stopnje v rosi, podobne so lomastenju medveda po snegu. Takrat sem zaslišal policijske sirene in šel na kraj nesreče, tragično je umrla voznica z Jesenic. Da bi bila mera polna, sem dobil še klic, da je medved na Jelovici raztrgal ovce. Šel sem tja in ugotovil, da je zmrcvaril kože, poiskal sem kmetico, napravil zgodbo, če bi sledil uradni informaciji, bi namesto o kozah pisal o ovcah. Dornov sem prišel ob petih popoldne ..."

'Štih proba' ni uspela, kakor nama ni uspelo, da bi mi po koncu pogovora pokazal igrišče za golf v Dupljah. Žena Danica se je v času najinega pogovora uvidevno umaknila in pripravila pravo domače kosilo: stročji fižol in krompir v koscih, zabeljeno z ocvirki. Nismo še prispeli do travnika za golf, ko je Mirko dobil klic. Brez oklevanja je šel poročat o delovni nesreči v Savi.

Doma sem hčerki Ani pripovedovala o najinem pogovoru, saj Mirka pozna, ker je bila z njegovo hčerko Majo sošolka v gimnaziji. Poslušala je mojo pripoved, kako se Mirku dogodki vozijo nad hišo, kako gazi sneg skupaj z reševalci, kako ga je Janša šalljivo ogovoril, ali nabira gobe, kako je kljub dopustu hitel v Savo ... Poslušala me je in na koncu rekla: pri nas zanj ni dosti dobrega časopisa.

"Prvič, ko bi nekemu rekel, da se mi ob dveh zjutraj ne da, ker lije, ker je mrz, ker se mi ne da gaziti snega, me ne bi več poklicali, v trenutku bi podrl vse, kar sem do takrat zgradil."

Nočne spremljevalke dupljanskih golfistov. / Foto: Mirko Kunšič

USODE, GODOVI

Razgledi

Vzel sem si dan za razmišljanje o sebi in o svojem življenju. Želel sem, da bi se mi, končno, uresničile želje, po katerih sem hrepenel. Nič takega se ni zgodilo.

Na poti do tja in nazaj

Želel sem še enkrat videti Piran, očeta, prijatelje. Srce me je vedno bolj vleklo domov in nisem vedel, kaj naj naredim? Potem pa se mi je nasmehnila sreča. Bilo je ravno okoli božiča, ko smo dobili v goste pomembne goste.

MILENA MIKLAVČIČ

Livio je kmalu dokazal, da ima za kuhanje in za gostinstvo pravi občutek. Njegovemu šefu je bilo kmalu jasno, da je v hišo dobil pravi zaklad. In tako se je zgodilo, da je fant že po dobrem letu in pol poslal na prve tečaje, ki jih je zmeraj zaključil z najboljšimi ocenami in pohvalami. Postal je pravi mojster zlasti za tiste jedi, ki so vsaj malo dišale po morju. Iz majhne gostilne, v kateri je začel, je čez nekaj let nastala ena najbolj znanih restavracij, v kateri so se ustavljali zlasti turisti.

"Bil sem neizmerno zadovoljen sam s sabo. Večino časa sem preždel v kuhinji in mešal med seboj vedno nove in nove okuse," pripoveduje Franjo in v njegovih očeh žari na tisoče iskric, ki kar ne morejo ugasniti.

"Zavedal sem se, da šef vidi v meni zlato jamo, toda po drugi strani me je tudi cenil in spoštoval. Le pri plači je še zmeraj ostajal bolj skromen. Sicer pa takrat niti pomislil nisem na kakšno šparanje. Motila me je le misel, da sem se bližal tridesetemu letu, pa nisem imel

še dneva delovne dobe. Od 15. leta naprej pa sem garal kot pes. In to za golo preživetje! Novembra, ko je nastopila "mrtva sezona", sem včasih, med poležavanjem v svoji sobi, začel razmišljati o povratku domov. Zato, da bi me vtaknili v vojsko, sem bil prestar, hvala bogu. Želel sem še enkrat videti Piran, očeta, prijatelje. Srce me je vedno bolj vleklo domov in nisem vedel, kaj naj naredim? Potem pa se mi je nasmehnila sreča. Bilo je ravno okoli božiča, ko smo dobili v goste pomembne goste. Slovenski diplomat, ki je služboval v Italiji, se je nastanil pri nas in tako je nekoč njegovo omizje želelo spoznati kuharja, ki jim je pripravil slastno večerjo. Beseda je dala besedo in ko sva se naslednji dan ponovno srečala v hali, mi je obljubil, da bo zame zastavil pravo besedo. Že čez kakšen teden sem napisal izjavo, da sem izgubil svoje dokumente, in da prosim za nove. To je bilo dovolj, da me, potem ko sem bil že ves na trnih, pokličete tajnica tega diplomata in mi pove, da se lahko oglasim pri njih, ker "imajo nekaj zame". Niti sanjalo se mi ni,

da se bo vse skupaj tako gladko odvijalo! Najraje bi pustil delo in sedel na vlak, toda bili smo sreči največjega navala smučarjev, zato sem moral malo potpeti. Ko sem, prvič v svojem življenju, držal v roki rdeč pasport, sem ga poljubljil od sreče. Med platnicami se je skrival listek, na katerem je s pisalnim strojem bilo napisano: *ne delaj mu stramote ...*

Franjo se je po dolgih letih prostovoljnega izgnanstva vrnil v domovino. Prva pot ga je vodila v Piran, da bi še enkrat videl očeta. Toda v stanovanju, kjer je oče živel prej, so ga na vratih sprejeli neznani obrazi, ki se jim ni niti sanjalo, kje bi lahko bili prejšnji stanovalci. Tudi na občini ni izvedel nič pametnega, saj oče ni prijavil spremembe bivališča. Povsem slučajno je prišel do pravega namiga v nekem bifeju.

"To, kako me je prizadelo, ko sem pred seboj zagledal nemočnega starčka, ki se je opiral za rob mize, ko sem vstopil v kamro, ne morem povedati. Nekaj časa me je gledal, potem pa so se mu zasolžile oči, stopil je do mene in me objel. Šele čez čas, ko me je začel naslavlja-

ti z drugim imenom, sem ugotovil, da me je zamenjal s svojim bratom. Bolj kot sem mu dopovedoval, da sem njegov sin, manj me je razumel. Moj sin je mrtev, na meji so ga ubili karabinjeri, mi je dopovedoval. Na mizi sem mu pustil nekaj lir, potem se poslovil od njega in se šele zunaj, na obali, zjokal od grenkobe in razočaranja."

Več kot leto dni je živel od danes do jutri. Delal zdaj tu, zdaj tam. To so bila leta, ko smo Slovenci začeli odkrivati čar dobre pizze. Pizzerije so, zlasti na obali, začele rasti kot gobe po dežju. Franjo je pekel odlične pizze, toda zdelo se mu je nečastno, da bi se celo življenje preživljal na ta način.

"Trideseti rojstni dan sem preživel sam. Najel sem

barko in se zapeljal na morje. Vzel sem si dan za razmišljanje o sebi in o svojem življenju. Želel sem, da bi se mi, končno, uresničile želje, po katerih sem hrepenel. Nič takega se ni zgodilo. Šele nevihta me je pregnala nazaj v pristanišče in malo je manjkalo, pa bi silni veter potopil čoln. Mikalo me je, da bi šel do prvega bifeja in se pošteno napil, toda misel na mamino usodo, mi je zaustavila korak. Bil sem le kakšen meter ali dva stran od vrat v Piranski akvarij, ko je blisk razparal nebo in treščilo je le nekaj korakov stran. Nagonsko sem planil skozi priprta vrata in pri tem skoraj podr mlajšo žensko, ki si je tam našla zavetje pred nevihto. Ko sem jo pogledal v oči in hotel izječljati opravičilo, me je "zadelo". Pred seboj sem zagledal obraz, o katerem sem sanjal v svojih najbolj osamljenih urah."

Franjo se rahlo nasmehne in takrat, ko bi moral slediti najbolj zanimiv del njegovega življenja, mi reče, da se bova malo odpočila, da je čas za jed. Da je večer še dolg in da bo še dovolj časa za pripovedovanje.

(koniec prihodnjici)

Prazniki in godovi

Veliki šmaren in Rok

JOŽE KOŠNJEK

Od sredine avgusta naprej je čas, ko poletje dosega svoj vrh in se nato prevesi v jesen. To je čas, ko je najbolj primerno nabirati zdravilna zelišča, ki imajo v tem času največjo moč. Zdravilna naj bi bila celo posušena jabja koža.

Danes, 12. avgusta, je praznik redovnice Ivane Frančiške Šantalske, mučenca Evplija, mučenke Hilarije iz Augsburga, ki jo je leta 304 ubila rimska vojaška posadka v tem mestu, in papeža Inocenca XI. (1611 - 1689), ki se je pripravil s francoskim kraljem Ludvikom XIV. zaradi njegovega poskusa vladati tudi Cerkvi. V trinajstih letih vodenja Cerkve je v boju zoper Turke uspel povezati Avstrijo, Poljsko,

Benetke in Rusijo, ki so združeno 12. septembra leta 1683 pred Dunajem porazile Turke. Evropski zahod je bil rešen turške nevarnosti.

Jutri, 13. avgusta, so na koledarjih zapisani redovnica Radegunda, mučenca papež Poncijan in duhovnik Hipolit ter belgijski jezuitski redovnik Janez Berhmans.

V nedeljo, 14. avgusta, bo praznik med ljudmi zelo znanega mučenca Maksimilijana Kolbeja, ki se je rodil januarja leta 1894 na Poljskem in vstopil v red minoritov. Bil je zelo izobražen. Po letu 1930 je deloval celo v japonskem mestu Nagasaki, ki ga je leta 1945 uničila atomska bomba. Leta 1939 so ga Nemci zaprli in leta 1940 spustili, nato pa februarja leta 1941 znova

zaprli v taborišču Oswiencin (Auschwitz). Ko so hoteli Nemci zaradi pobeglega jetnika ubiti deset zapornikov, med njimi tudi družinskega očeta Franca Gajowniczeka, se je namesto njega prijavil za prostovoljno smrt Maksimilijan Kolbe. Ubili so ga kot zadnjega med desetiimi 14. avgusta leta 1941 zvečer, na predvečer praznika Marijinega vnebovzetaja.

V ponedeljek, 15. avgusta, bo praznik Marijinega vnebovzetaja, ki mu pravimo tudi veliki šmaren, velika maša ali velika gospojnica. Marijino vnebovzetje je med najstarejšimi Marijinimi prazniki in slovesni, zapovedani praznik, kar za katoličane pomeni, da se morajo ta dan udeležiti maše. Začeti praznovanja tega praznika

segajo v 5. stoletje, ko so začeli kristjani verovati, da je bila Marija z dušo in telesom vzeta v nebesa. Versko resnico o tem je razglasil papež Pij XII. leta 1950. V zgodovini so bila imena tega praznika različna: vnebovzetje (assumptio), zaspanje (dormitio), preselitev oziroma odhod (migratio). V ponedeljek bodo imele praznik številne Marije, Marice, Maje, Maričke, Marinke, Micike, Micke, Minke in Mirjam.

V torek, 16. avgusta, bo praznik spokornika Roka (1295 - 1327), zavetnika zoper kužne bolezni in rane na nogah in hrvaškega deželnega patrona. Legenda pravi, da se je rodil v francoskem mestu Montpellier. Imetje je razdelil revežem, sam pa je odšel v Rim, kjer je takrat razsajala kuga, ki so jo prinesli mornarji z vzhoda in pomagal bolnikom. Na severu Italije je tudi sam zbolel. Zavlekel se je v gozd, kjer ga

je s pijačo krepčal angel, pes pa mu je prinašal hrano. Vrnil se je v domače mesto. Ker ga niso poznali, so ga zaprli v ječo, v kateri je umrl 16. avgusta leta 1327. Pesem pravi: "Sveti Rok, varuj me rok in nog, da me kača ne piči!"

V sredo, 17. avgusta, bo praznik dominikanskega redovnika Hijacinta, ki je bil rojen leta 1183 na Poljskem. Deloval je na Poljskem, še posebej v Krakovu, pa tudi v Ukrajini in v deželah ob Baltiku. To je bil čas velikih preseljevanj azijskih narodov. Castijo ga kot zavetnika utopljenec. V četrtek, 18. avgusta, bo praznik cesarice Helene, matere cesarja Konstantina Velikega, ki je dal leta 313 kristjanom v rimski državi svobodo. Zgodovinarji so zapisali, da se je vanjo zaljubil rimski častnik Konstancij Klor in da sta se poročila v mestu Naissus, današnjem Nišu v Srbiji.

Tina Klemenc iz Zgornje Lipnice študira ekonomijo in igra tenis v ameriškem Texasu. Da je pri študiju in v športu zelo uspešna, se ni pohvalila sama, ampak smo to prebrali na univerzitetni spletni strani. V pogovoru je povedala marsikaj zanimivega, tudi to, da profesorji dajo študentom številko domačega telefona in da ima univerza svojo policijo.

Profesorji iščejo znanje

"Profesorji iščejo znanje in ne neznanje, so zelo dostopni, dajo nam tudi domačo telefonsko številko in elektronski naslov, nas na govorilnih urah jemljejo kot enakovredne sogovornike in zelo veliko dajo na sprotno delo."

CVETO ZAPLOTNIK

Zakaj v Ameriko?

"Že po končani gimnaziji v Kranju se mi je ponudila priložnost, da bi študirala v Združenih državah Amerike, vendar sem se takrat raje odločila za šolanje doma, na ekonomski fakulteti v Ljubljani. Čeprav pri študiju nisem imela težav, mi pri nas ni najbolj ugajalo in sem se po prvem letniku odločila za pot v Ameriko."

Kaj vam ni ugajalo?

"Pri nas mi ni najbolj uspelo usklajevati športa in študija, v prvem letniku sem zelo zanemarila tenis. Takrat sem bila pred odločitvijo: ali nehati z igranjem tenisa ali poiskati možnost, kjer bi lahko usklajevala študij in šport."

Je bil to glavni razlog za pot v Ameriko?

"Ne samo to, želela sem spoznati še kaj novega. Tudi večina mojih prijateljev, tenisačev se je odločila za študij v Ameriki."

Se je bilo težko odločiti in povedati staršem: jaz grem v Ameriko?

"Starši so me razumeli in me vsekoli podpirali, zadnji teden pred odhodom me je malo stiskalo pri srcu, a sem si dopovedovala, češ: če mi ne bo všeč, se bom pa vrnila."

Pravite: ponudila se je priložnost. Kje, kako ...?

"Pri navezovanju stikov z ameriškimi univerzami, mi je podobno kot še številnim drugim športnikom pomagal Peter Klavora z Bleda. Pogovarjala sem se s trenerji različnih univerzitetnih ekip in pregledala spletne strani številnih fakultet."

Izbrali ste univerzo v Texasu. Zakaj prav to?

"Na sever me zaradi dolge zime ni vleкло, raje sem se odločila za Texas, kjer je topleje."

V Texasu ste zdaj že peto leto ...

"Lani sem končala dodiplomski študij ekonomije, smer komerciala, zdaj nada-

lujem podiplomski študij, magistriraj."

Kakšna je razlika med študijem pri nas in v Texasu?

"Največja razlika je pri odnosu profesorjev do študentov. Profesorji iščejo znanje in ne neznanje, nas vsekoli spodbujajo k študiju in nam pomagajo pri reševanju problemov. So zelo dostopni, dajo nam tudi domačo telefonsko številko, elektronski naslov in nas na govorilnih urah jemljejo kot enakovredne sogovornike. Zelo veliko dajo na sprotno delo, treba je delati domače naloge, ki jih občasno tudi pregledujejo. Vsak mesec so testi, nato še izpiti."

Ali preverjajo tudi navzočnost na predavanjih?

"V razredu je največ trideset študentov. Profesorji preverjajo navzočnost, študente kličejo po imenu ali velja določen sedežni red, iz katerega lahko hitro ugotovijo, kdo manjka. Če trikrat manjkaš in za to nimaš opravičila, avtomatično dobiš za eno nižjo oceno."

Ste športniki deležni kakšnih ugodnosti?

"Za športnike je pogoj, da imajo določeno povprečno oceno, saj sicer ne smejo trenirati in tekmovati."

Ste v tenisu napredovali?

"Na to bi težko odgovorila. Ne morem se primerjati s tistimi, ki se želijo s tenisom ukvarjati profesionalno. Takšni že pri štiri- najstih letih trenirajo dvakrat ali celo trikrat na dan. Na univerzi lahko vadim le enkrat na dan, za več tudi ni časa. Na prvem mestu je šola, šele potem je šport. Tako so me vzgojili že starši."

Kako pogosto prihajate domov?

"Za božič sem doma en mesec, nato še za poletne počitnice, od maja do avgusta. Šola se začne ob koncu avgusta in traja do decembra, po enomesečnih počitnicah pa od sredine januarja do sredine maja."

Je prijetno priti domov?

Tina Klemenc

"Uf, je, dom je le eden! Velika razlika je tudi v okolju. V Texasu je veliko ravnine, včasih že pogrešam gorenjske hribe in gore."

Prijatelji, prijateljice ...?

"Veliko jih imam. Obiskali sta me že Američanka in Angležinja, za drugo leto načrtujem obisk prijateljic v Južnoafriški republiki."

Kako drago je šolanje v Ameriki?

"Moj edini strošek je letalska vozovnica in žepnina, vse ostalo, to je šolnino in stroške bivanja, mi plačajo. Prvi dve leti sem morala bivati v študentskem domu, potem sem si že lahko najela apartma zunaj "campusa"."

Boste nadaljevali študij v Texasu?

"Dokončala bom magistrski študij in se vrnila v Slovenijo. Kam me bo potem

zanesla pot, ne vem, a najraje bi delala v marketingu, oglaševanju."

Ameriške univerze so ugledne, priznane. Je to lahko tudi prednost pri zaposlitvi?

"Večina, ki se je odločila za študij v Ameriki, se je po vrnitvi zaposlila v mednarodnih podjetjih, kjer bolj cenijo znanje kot v podjetjih, ki so usmerjena le na domači trg."

Kako se počutite v Texasu? Ste se hitro navadili na ameriški način življenja?

"Znana je južnjaška, teksaska gostoljubnost, ljudje te na cesti pozdravljajo in sprašujejo, kako si. Na začetku se mi je to zdelo čudno in sem se spraševala, zakaj me pozdravljajo in ogovarjajo, če me ne poznajo, potem sem se na to njihovo odprtost navadila in jo tudi sama sprejela."

Kako je poskrbljeno za zabavo?

"Ker je univerza velika, je tudi veliko možnosti za zabavo, vsak študent pa se mora sam odločiti, koliko bo študiral in koliko se zabaval. V Ameriki si polnoleten pri enaindvajsetih letih, dotlej ne smeš piti alkoholnih pijač, prepovedan pa je tudi vstop v nekatere klube. Univerza ima svojo policijo, ki ima enaka pooblastila kot vsa druga, vendar lahko deluje le na območju univerze. Kršitelj mora plačati kazni, opravljati razna dela, obiskovati tečaje ..."

Je za zabavo sploh kaj časa?

"Vsak dan od ponedeljka do petka so treningi, med tekmovalno sezono, se zlasti spomladi, so ob koncu tedna tekmovanja in veliko potujejo. Takrat res ni prostega časa."

Ste kljub temu uspešni pri študiju?

"Ne, nimam nobenih težav."

Menite, da vam bo študij v Ameriki dal več znanja kot šolanje doma?

"Predvsem mi bo dal več življenjskih izkušenj. Dobro sem se naučila jezika, navadila samostojnosti, spoznala del sveta, različne kulture, nove prijatelje ..."

So teroristični napadi spremenili način življenja v Ameriki?

"V vsakdanjem delu in življenju tega ni čutili, to občutiš na letališčih, kjer ti vzamejo prstne odtise, te slikajo. Ob napadu 11. septembra 2001 sem tudi sama spoznala, kakšni domoljubi so Američani. Takrat so bili fantje pripravljani iti v vojsko in obračunati s teroristi."

Do 24. avgusta boste doma, na počitnicah. Kako jih boste preživeli?

"Na morju, v hribih, gori, doli, naokoli ... To so zadnje počitnice, potem bo služba."

Boste igrali tenis tudi po vrnitvi domov?

"Tekmovalno ne več, ampak le še za lastno veselje, morda bom kdaj učila tudi otroke."

ZGODBA

Razgledi

Družine Oblak ni moč zgrešiti na nobeni prireditvi v Žirovskem vrhu in drugod v občini. Vsaj en član družine, ponavadi pa kar vsi, so udeleženi pri organizaciji, pisanju scenarijev, režiji, igri, folklori, ansamblu ...

Radi imamo Zalo in Tavčarja

DRUŽINA OBLAK IZ ŽIROVSKEGA VRHA SV. URBANA (PO DOMAČE PR' OMEJČK)

BOŠTJAN BOGATAJ

Na majhni hribovski kmetiji Pr' Omejčk, kjer stroji še danes ne igrajo pomembnejše vloge, saj so zemljišča prestrma, so doma oče Roman in mati Tončka, osnovnošolka Mateja ter absolventka Lucija s fantom Romanom. Vsi so vpeti v kulturno in družbeno dogajanje občine. Ob vprašanju, kaj vse delajo, kje sodelujejo, odgovoru ni konca in kraja. Sodelujejo s Kulturnim društvom Trata, pri Društvu podeželskih žena Blegoš, Folklorni skupini Zala, Trju Zala, pri Turističnem društvu Žirovski vrh in Rdečem križu Gorenja vas (Tončka je poverjenica za Brebovnic in Žirovski vrh).

Najbolj dejavni sta Tončka in Lucija, kar se vidi tudi pri pogovoru. "Zelo radi nastopamo," v imenu vseh pove Tončka in nadaljuje: "Spominim se, kako nesamozavestna je bila Lucija v osnovni šoli. Z nastopanjem pa ji je ta rasla in se niti ne ozira na tiste, ki na kulturo in zgodovino ne dajo veliko." "Zelo rada vidim vesele, zadovoljne obraze. To je tisto zadoščenje, ki me vleče h kulturi. In še nekaj - skozi odprtost, radodarnost smo vsi skupaj spoznali nekaj čudovitih ljudi

di in sklenili iskrena prijateljstva," doda Lucija.

Omejčkove smo ob poročanju s številnih prireditvah, pa naj je šlo za odpiranje lokalnih cest, ob veseljah, ob visokih jubilejih Žirovskarjev in še kje, vedno srečevali. Tudi zato nas je zanimalo, kaj jih žene k temu delu, zakaj se lotvajo nečesa, kar prinaša le notranje zadovoljstvo, hkrati pa tudi ohranja kulturno dediščino in ohranja tudi kulturni in splošni utrip krajev v Žirovskem vrhu, denarja pa ne? "Vse po malem nas žene, predvsem pa želimo kraju dati težo. Prej se Žirovskarji niti poznali nismo, predvsem mladi smo bili vsak zase. Sedaj pa jih veliko sodeluje. Žal pa se nekateri stramujejo naše kulturne dediščine," nam je povedala Lucija. Naj na tem mestu zapišemo, da je Žirovski vrh sestavljen iz številnih krajev, nekaj jih je v občini Gorenja vas - Poljane (tako tudi Žirovski vrh sv. Urbana), nekaj v občini Žiri. Hiše so "nametane" po vrhu enkrat bliže, drugič spet bolj narazen, zato mladi do prijateljev ne morejo tako kot v mestu - v minuti ali dveh. Danes se mladi v Žirovskem vrhu poznajo. Skupaj plešejo v Folklorni skupini Zala, ki jo vodi Lucija. Razen nad folklornimi

plesi se navdušujejo tudi nad modernimi tni kot pravi Lucija, radi plešejo. "Ob ustanovitvi turističnega društva smo rekli, da bomo združili moči in se spoznali med seboj ter z drugimi. Želeli smo tudi izkoristiti vedenje starejših o življenju v Žirovskem vrhu pred desetletji. Zelo lahko jih je bilo motivirati, da so nam zapuščali številne zgodbe in anekdote," Lucijo dopolni Tončka. Nadaljuje, da jo je že v otroštvu zelo zanimala kultura, da bi zapisala rodove, zgodovino kraja in podobno. "Žal to še ni prišlo na vrsto. Še posebej mi je žal, da nisem uporabila in zapisala vedenja mojih tet ...," zamisljeno nadaljuje Tončka in nadaljuje: "O običajih, navadah in podobnem izpred več deset let. Spominjam se, da sem v otroštvu pomagala stari mami na kmetiji le, če mi je pripovedovala zgodbe iz svojega otroštva. To je bilo moje plačilo."

Absolventka Lucija se je odločila, da za diplomsko pripravi multimedijško predstavitev življenja v Žirovskem vrhu. "Narediti želim nekaj uporabnega in bom zato obiskala družine ter opisala njihovo življenje, zabeležila zanimive reči. Takšne, ki bodo pritegnile tudi druge. Zanimajo me predvsem zgodbe,

ki bi se sicer pozabile. Danes skoraj nobenega to ne zanima, čež čas pa bo najbrž drugače," o načrtih pove Lucija. Če lahko rečemo, da je Tončka z nastopanjem, režijo in pisanjem scenarijev "okužila" Lucijo, potem velja, da sta obe skupaj navdušili tudi oba Romana in Matejo. Slednja je že zelo zgodaj začela vaditi harmoniko, veseli pa jo še ples, igra in petje. "In da je lepo oblečena!" doda Tončka in pove zgodbo, kako se je kot majhna deklica tudi osemkrat preoblekla, preden je bila popolnoma zadovoljna s svojim krilom.

Do leta 1990 je bil oče Roman zaposlen v rudniku. Z

odpravnino si je nakupil nekaj strojev in pred leti odprl določeno dejavnost na kmetiji: izdeluje vrtno garniture, spominke, ure, igrače in podobne izdelke iz lesa. "Pri tem delu veliko igra iznajdljivost in inovativnost. Tega sem se pravzaprav navzel nekaj od družine, po drugi strani pa oni tudi od mene, saj smo iznajdljivi in inovativni postali tudi na drugih področjih," razloži oče Roman. Še enkrat jih vprašamo, kje tiči razlog, da toliko svojega časa razdajajo za zabavo? "Radi imamo Zalo, pa zgodovino Ivana Tavčarja," preprosto pojasnijo.

"Skozi odprtost, radodarnost smo vsi skupaj spoznali nekaj čudovitih ljudi in sklenili iskrena prijateljstva," pravi Lucija Oblak.

Korak v medijsko preobrazbo

7

SEDMICA

MARJETA SMOLNIKAR

Poslanka liberalne demokracije Majda Širca se zaskrbljeno, ah, kaj zaskrbljeno, prestrašeno sprašuje, ali je tvorno denarno podpirati dejavnost, ki bi se morala financirati sama. V mislih je imela sklad za pluralizacijo medijev, ki ga predvideva novi medijski zakon. O, pa še kako prav pride tovrstna podpora, gospe Majda Širca. Vprašajte tiste, ki so v prejšnjem komunističnem sistemu medijske hiše gradili in preživljali z izdatnimi državnimi sredstvi.

Poglejmo, kako je s samopreživetjem (tiskanih) medijev. V primerjavi z drugimi zahodnimi državami, je postala Slovenija povsem normalna politična tvorba. Še zlasti po

lanski spremembi oblasti. Po nečem pa se Slovenija ne bo mogla nikdar primerjati z Nemčijo, Francijo, Poljsko ali, recimo, Ameriko. To je, po številu prebivalcev. Torej po številu tistih, ki govorijo ali vsaj razumejo slovenski jezik. Kar najprej pomeni, da je slovenski jezikovni prostor omejen na dva milijona pismenih Zemljanov, če upoštevamo tudi dojenčke in predšolske pripadnike našega naroda, ki se bodo morali branja in pisanja šele naučiti. Na tako omejenem jezikovnem prostoru pa je utopično pričakovati z zahodnim svetom primerljive tržne razmere. Še zlasti, ko je nekdo v neenakovrednem položaju. Govorim, kajpada, o normal-

ni razmerah na trgu množičnih občil. Pri čemer pojem normalne razmere pomeni tudi ali predvsem medijski pluralizem; tako regionalno kot tudi vsebinsko in ideološko pestrost množičnih medijev.

Poslanka Majda Širca in njej podobni živijo na Mesecu, če verjamejo, da bi se morala biti neka regionalna časopisna hiša sposobna sama od sebe postaviti na noge in na trgu enakovredno konkurirati večji, da ne rečem največji časopisni hiši v državi. V regionalnih časopisnih hišah bi morali biti zaposleni sami čarovniki, da bi se na trgu enakovredno merili s Črno vdovo. Ker čarovnikov, kot vemo, ni (so samo "čarovnice"), je država dolžna

pomagati tistim (regionalnim) medijem, ki se želijo ozioroma so se pripravljeno boriti za večji kos medijske pogače. In jim s sredstvi sklada pomagati zgraditi vsaj potrebno infrastrukturo. Kar pomeni, da množična občila z desetletno tradicijo (recimo Delo, Dnevnik, Večer, Mladina) do tega denarja niso upravičena. Kratko malo zato ne, ker so večino preteklega obdobja živela na skupni kotno. Ne pa zaradi svoje politične izvornosti.

Se pa strinjam z vsemi tistimi, ki opozarjajo, da sklad ne sme postati sredstvo, s katerim bi si lahko katera koli vlada subvencionirane medije podredila. Kljub državnim pomoči

morajo ti mediji ostati neodvisni in do oblasti kritični. Ne nazadnje je to njihova primarna vloga. (Česar v vseh medijskih hišah še vedno ne razumejo.) Če bo tako in pričakujem, da bo, potem sklad za pluralizacijo medijev ne pomeni nič več in nič manj kot začetek tranzicije slovenskega medijskega prostora. Skrajni čas je, da se končno začne in v doglednem času konča tudi ta družbena preobrazba. Šele, ko bo končana tudi ta zgodba in bo vzpostavljen pogodno rečeno normalen medijski trg (pogodno zaradi majhnosti slovenskega jezikovnega prostora), bo Slovenija povsem primerljiva s tradicionalnimi demokratičnimi družbami.

Namesto štrukljev kalamari

Gostinci povezani v sekcijo pri Obrtni zbornici Slovenije opozarjajo na nelegalno konkurenco turističnih kmetij. Za kvaliteto je potrebno znanje.

STEFAN ŽARGI

Ljubljana - V sredo sta predstavnik sekcije gostincev pri Obrtni zbornici Slovenije, predsednik sekcije Jože Kotnik in član upravnega odbora Drago Delalut, predstavila stališča te sekcije, ki jih je pripravil upravni odbor sestavljen iz članov iz vseh slovenskih regij. Povod za to je bila objava Sprememb in dopolnitev zakona o gostinstvu, ki so bile objavljene v parlamentarnem poročevalcu konec julija in tako pripravljene za prvo branje v državnem zboru. V sekciji so zaskrbljeni nad gibanji v slovenskem gostinstvu, saj podatki o članstvu v sekciji kažejo na velik, kar 40-odstotni upad, saj se je število članov od leta 2001, ko jih je bilo 4.211 letos, spomladaj zmanjšalo na 2.665. Čeprav gre pri tem delno tudi za spremembe registracije ter s tem vplivanje tudi v Gospodarsko zbornico Slovenije, je trend vsekakor zaskrbljujoč in del vzrokov je zagotovo tudi v velikem obsegu sive ekonomije oziroma nelegalne konkurence.

V društvi brez predpisov

Že več let v sekciji za gostinstvo pristojne državne organe opozarjajo na dve vrsti nelegalne konkurence: v društvi, ki se ukvarjajo z gostinstvo dejavnostjo in na, kot pravijo, "izrojenih" turističnih kmetijah. Za gostinstvo dejavnost, ki je posebej občutljiva za zdravje potrošni-

Stališča gostincev povezanih v sekcijo OZS sta predstavila predsednik sekcije Jože Kotnik (desno) in član upravnega odbora Drago Delalut.

kov, je namreč značilno, da je s številnimi predpisi - v sredo smo slišali, da jih je kar 112, hudo in zelo zahtevno omejena, zato ima tisti, ki teh predpisov ne upoštevajo, veliko prednost tako pri delu, kot pri davkih. Po večletnem opozarjanju, tudi pri pripravi zakona o preprečevanju dela na črno, naj bi spremenjeni zakon o gostinstvu ter novi zakon o društvi preprečila množično zlorabljanje društev za nelegalno opravljanje gostinske dejavnosti, čeprav po oceni sekcije ne v celoti, saj dopušča registracijo društev z registrirano gostinstvo dejavnostjo. Načeloma gostinci zahtevajo enak položaj pri opravljanju dejavnosti in za vse enak položaj na trgu, kar naj bi se postopoma uredilo. Pri tem je Jože Kotnik ugotovil, da še nikdar niso imeli pri državi - konkretno

na direkciji za turizem ministrstva za gospodarstvo, toliko posluha, kot ga imajo sedaj.

Kmečki turizem brez domače hrane

Drugačen pa je po oceni sekcije za gostinstvo položaj pri turističnih kmetijah, kjer tako imenovane izletniške kmetije opravljajo klasično gostinstvo dejavnost z bistveno manj omejitvami in obremenitvami, kot drugi gostinci. Pri tem poudarjajo, da nimajo nič proti tistim turističnim kmetijam, ki ponujajo domačo hrano in pijačo, praksa pa kaže, da v mnogih primerih temu ni tako, saj ponujajo celo ribe in morske sadeže, lokalne skupnosti pa brez pomislekov dajejo tudi dovoljenja za točenje alkoholnih pijač. Na ministrstvu

za gospodarstvo so sicer letos izdali uredbo, po kateri mora jo na kmečkem turizmu ponuditi vsaj tretjino doma pridelane hrane in pijače, za tretjino jo morajo pridobiti iz sosednjih kmetij in le tretjino lahko kupijo v trgovini, kar pa v sekciji gostincev ocenjujejo, da je veliko preblogo. Za vzgled navajajo Italijo, kjer je nakup v trgovini omejen na 15 odstotkov, v Avstriji lahko na kmetijah ponujajo le hladne jedi, podobno strogo pa je omejen "agroturizem" tudi na Hrvaškem, Španiji in še kje.

Za kvaliteto je potrebno znanje

Gostince povezane v sekciji Obrtnice Slovenije pa čudi še ena sprememba, ki jo prinaša predlagani zakon. Ukinja namreč izobrazbeni pogoj za gostinstvo dejavnost z izgovorom, da to zahtevajo smernice v Evropski uniji za sprostitev podjetniških pobud. Prepričani so namreč, da je prav znanje - torej dovolj strokovno usposobljenih kadrov, pogoj za višjo kvaliteto gostinske dejavnosti, ki lahko v mnogem pripomore k ugledu države. Poldika kuhar in natakar sta deficitarna, mnogo je dela na črno, številni odhajajo v tujino. V obrtni zbornici so celo pripravili poklicni standard kot podlago za pripravo izobrazbenih programov za mojstrske nazive tudi v gostinstvu in prepričani so, da je ukinitve izobrazbenega pogoja korak v povsem napačno smer.

Uspešno prvo polletje za IEDC-Poslovno šolo Bled

Prejeli so mednarodno priznanje za podiplomski študij - akreditacijo združenja AMBA.

STEFAN ŽARGI

Bled - Kot so sporočili iz IEDC-Poslovne šole Bled, je ta izobraževalna ustanova uspešno zaključila prvo polletje 2005. Daljše programe, seminarje in posebne dogodke je obiskalo 1605 udeležencev iz 57 držav, od začetka delovanja IEDC oz. njenega predhodnika Centra Brdo pa že 32.765. Prvo polletje je zaznamovalo doslej največje mednarodno priznanje podiplomskega študija na IEDC-Poslovni šoli Bled: IEDC je prejela akreditacijo združenja AMBA (Association of MBAs) za vse tri mednarodne podiplomske študije MBA. Prestižna akreditacija, ki jo je v štiridesetih letih delovanja združenja AMBA prejelo le okrog sto poslovnih šol na svetu, IEDC ponuja možnost za še večjo internacionalizacijo študija MBA in nadaljnjo krepitev mednarodnega ugleda. Šola je v obdobju od januarja do julija 2005 organizirala 44 seminarjev oz. 300 seminarjskih dni. Tudi v prvem polletju 2005 se nadaljuje trend visoke stopnje mednarodne udeležbe v vseh izobraževalnih programih, saj iz tujine prihaja kar 70 odstotkov udeležencev.

V okviru inovativnega koncepta povezovanja managementa in umetnosti, svetovnega trenda na področju poslovnega izobraževanja, ki ga dejavno soustvarja tudi IEDC, so v predmetnik študija MBA začeli sistematično vključevati učenje iz umetnosti in drugih poklicev; za udeležence podiplomskega študija na IEDC so priredili več interdisciplinarnih ciklusov, v katerih so sodelovali svetovni gurui voditeljstva in znanja imena iz umetniškega sveta. IEDC-Poslovna šola Bled postaja vse bolj mednarodno uveljavljena institucija, kar potrjuje tudi dejstvo, da je bila v prvem polletju 2005 deležna pozornosti številnih svetovnih medijev: poleg CNN International, so o šoli poročali tudi Financial Times - v sedmih mesecih trikrat, Die Presse, ORF ter vodilni mediji v vseh državah, kjer je šola sodelovala na predstavvah in drugih dogodkih.

Leto 2005 bo IEDC-Poslovna šola Bled v poslovnem smislu predvidoma zaključila v skladu z zastavljenimi cilji in s pozitivnim rezultatom; v prvih šestih mesecih letošnjega leta so dosegli 51 odstotkov planiranih prihodkov.

LJUBLJANA

Slovenija še vedno na prvem mestu

V avgustovskem poročilu, ki ga objavlja največja svetovna bonitetna hiša, Dun&Bradstreet, je Slovenija še vedno na prvem mestu v regiji in rating ima še vedno znak rasti. Ko so analizirali nedavno sprejeto strategijo razvoja Slovenije, po kateri smo si zastavili cilj, da naj bi bruto domači proizvod rasel za 3 odstotne točke hitreje kot v razširjeni EU, so to ocenili kot realno, pozitivno pa ocenjujejo tudi povečevanje izvoza blaga in storitev. **Š. Ž.**

Revizije poglobile izgubo Skimarja

Izredna revizija poslovanja Elanove krovne družbe je pokazala, da je Skimar lani posloval s 1,93 milijarde tolarjev izgube.

STEFAN ŽARGI

Begunje - Pred nekaj dnevi so v javnost prišli nekateri podatki o ugotovitvah izredne revizije poslovanja Elanove krovne družbe Skimar, ki jo je po menjavi vodstvene ekipe zahteval nadzorni svet in po poročanju poslovnega dnevnika Finance sta ugotovitve konec julija potrdila tudi nadzorna sveta Skimarja in Elana. Po teh podatkih je prvotno ugotovljena izguba v višini 1,5 milijarde tolarjev po reviziji revizijske hiše Ernst & Young narasla na 1,93 milijarde tolarjev, za kar naj bi

bili krivi prenapihneni prihodki in nekritično izkazane terjatve v času, ko je Skimar in celotno skupino vodila ekipa pod vodstvom Uroša Koržeta. Kot je že aprila povedal novi predsednik uprave Skimarja Tevž Tavčar, so v Elanu izdelali novo otvoritveno bilanco s 1. januarjem 2004, v redno revidirano bilanco pa vnesli tako imenovani bistveni popravek vrednosti. Tavčar trdi, da približno 700 milijonov tolarjev izgube izvira iz izgub - slabih naložb, trgovske hčerinske družbe Atac, ostalo pa iz poslovanja Elana, predvsem iz podskupine Elan Marin.

Nekdanji prvi mož Skimarja in Elana Uroš Korže te najnovejše ugotovitve zavrača in trdi, da so bile bilance poslovanja Elana in Skimarja izdelane v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi, revidirane in potrjene na pristojnih organih. Predvideva, da je povečevanje izgube povezano z Elanovimi hipotekami, ki pa so nastale v 90-ih letih, še v času pred prevzemom vodenja s strani njegove ekipe. Kljub temu da revizijskega poročila ne pozna, sumi, da so podatki zmanipulirani in napačno prikazani. Vse v smeri utemeljitve vrste odškodnin-

skih tožb, ki jih je sedanje vodstvo Skimarja vložilo proti Koržetovi ekipi, ki da je s prenapihnenimi podatki o uspešnem poslovanju predvsem skrbel za čim večjo nagrado vodstvu. Meni, da gre za veliko malverzacijo in obrekovanje, ki ga bo potrebno razčistiti na sodišču.

Poslovanje Elana vse od leta 2000 naprej - leta 2000 je namreč Elan od zagrebške Privredne banke kupila Slovenska razvojna družba, že od novembra lani pregleduje tudi Računsko sodišče, ki naj bi svoje poročilo pripravilo predvidoma v začetku septembra.

ROGLA
POLETNE POČITNICE
Vključeno:
5 ali 7 x polpenzion, neomejeno kopanje na Rogli, kopanje v Termah Zreče, 1 x vstop v savno, mini klub za otroke
5 dni že od 40.000 SIT/osebo
7 dni že od 55.000 SIT/osebo
POLETNI ODDIH v Vilah Termah Zreče
Vključeno:
5 ali 7 x polpenzion, neomejeno kopanje, jutranja gimnastika, 1 x pohodna tura na Lavrentičev jezera ali pohodniško potepanje po Ozernski dolini, 1 x ali 2 x obrok fitnesa, pamotnika odnosa in izdelnica, animacija za otroke in odrasle
5 dni 47.400 SIT/osebo
7 dni 63.500 SIT/osebo
Dostopna, namočena in zmogljivi sebi, sončna topla
03 757 60 00, 01 232 92 64, www.rogla.si

RADIO DMEV
Radio Cerkljevo, d. o. o.
Platiševa ulica 39,
5262 Cerklje
Tel.: 05/37 34 770
Fax: 05/37 34 771
E-pošta:
info@radio-odmev.net

Kumare

BORIS BERGANT

Rek 'hladen kot kumara' se uporablja že več kot sto let, kar pa ni čudno, saj kumare vsebujejo zelo veliko vode (96 do 97 odstotkov), zato so sveže zelo prijetna osvežitev za vroče poletne dni. Običajno pripravljamo kumare surove in ob tem uživamo v njihovi čvrstosti in svežem okusu. Od načina priprave surovih kumar pa je precej odvisna prebavljivost le-teh, za pripravo jih ni potrebno lupiti in ne ožemati, prav tako ne uporabljamo mladih plodov, ker so veliko težje prebavljivi kot dozorele kumare. Zaradi tega in zaradi pitja vode ter gaziranih pijač pri jedi se lahko pri nekaterih ljudeh pojavijo črevesni krči, zato je zanje bolj priporočljivo kumare termično obdelati ali pa jih kombinirati z drugimi vrstami solate in zelenjave. Iz kumar pripravljamo tudi razne omake, juhe, lahko jih nadevamo in spečemo, v vsaki restavraciji z grško hrano pa nam pod imenom tzaziki ponudijo kumare z jogurtom.

Kremna kumarična juha

Za 5 oseb potrebujemo: 2 čebuli, 2 žlici masla, 60 dag kumar, 2 velika krompirja, 1 dl sladke smetane, 1 žlica sesekljanega svežega kopra, sol, sveže mlet poper.

V kozici razpustite maslo in na njem prepražite čebu-

lo. Ko postekleni, dodajte oprane, olupljene in na kocke narezane kumare ter krompir. Malo popražite zalijte z 1,2 l vode, posolite popoprajte in kuhajte toliko časa, da se krompir zmehča. Zatem juho zmiksajte s paličnim mešalnikom, zalijte s sladko smetano, posujte s koprom in postrezite.

Tzaziki

Za 5 oseb potrebujemo: 1 večjo kumaro, 1 velik strk strok česna, 2 dl navadnega jogurta, 1 žlica svežega sesekljanega kopra, 1 žličko origana, 1 žlica oljčnega olja, sol.

Kumare operite, olupite in jih naribajte v posodo. Primešajte česen, jogurt, koper in origano, oljčno olje ter solite po okusu. Okrasite z olivami in postrezite k ocvrtim buč-

kam, pečenim melancanam ali pa k na žaru pečenemu mesu.

Dušene kumare s koprom

Za 5 oseb potrebujemo: 5 srednje velikih kumar, 3 dl goveje juhe ali vode, 2,5 dl homogenizirane sladke smetane, 2 žlici svežega sesekljanega kopra, sol, sveže mlet poper.

Kumare operite, olupite, narežite na kocke, zalijte z juho in jih na močnem ognju med mešanjem kuhajte toliko časa, da skoraj vsa tekočina izpari. Zalijte s sladko smetano, posujte s sesekljanim koprom, solite po okusu in močno prevrte, da vam smetana omako zgosti. Tako pripravljene kumare se zelo dobro podajo h kakršnemu koli pečenemu mesu ali zelenjavi in vsem jedem iz krompirja.

Lososov file s kumarami

Za 5 oseb potrebujemo: 1 kg lososovega fileja, 2 srednje veliki kumari, 2 dag masla, 1 dl belega vina, 1 dl vode, 2 žlici svežega sesekljanega kopra ali pehtrana, 2 dl homogenizirane sladke smetane, sol, sveže mlet beli poper.

Lososov file razdelite na 15 delov, jih posolite in popoprajte ter vsakega ovijte z vzdolžno približno 3 mm debelo rezino oprane in olupljene kumare. V večji ponvi raztopite maslo, nanj naložite ovite lososove fileje, zalijte z vinom in vodo ter pokrito dušite 10 minut. Odkrijte, posujte s koprom ali pehtranom, zalijte s sladko smetano in močno prevrte, da se omaka zgosti. Fileje previdno poberite iz ponve, jih prelijte z nastalo omako in postrezite s kuhanim krompirjem ali zelenjavo.

KUHARSKI RECEPTI

Za vas izbira DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja - Kosilo: hladen sadni napitek (namesto juhe), nadevana piščančja bedra, krompir v koscih z zeliščno skuto, paradižnikova solata, sladoled; **Večerja:** palačinke z limono, breskvina bovla.

Ponedeljek - Kosilo: juha iz kocke z jetrnimi vlivanci, puranovi zrezki z gobovo omako, pire krompir, mešana solata; **Večerja:** topli kruhki s sirom in šunko, kumarična solata s kislo smetano.

Torek - Kosilo: ribja juha z rižem, kuhana postrv, krompir v koscih s peteršiljem, endivija s svežo papriko in paradižnikom; **Večerja:** zapečen krompir s šunko, radič s koruzo v solati.

Sreda - Kosilo: porova juha s krompirjem in kranjsko klobaso, sadna rulada; **Večerja:** blitva z jajci, polnozrnat kruh, paradižnikova solata

Četrtek - Kosilo: goveja juha, govedina iz juhe, dušene kumare, pretlačen krompir, lubenica; **Večerja:** prosena kaša z zelišči ali gobami, jogurt.

Petek - Kosilo: hladna paradižnikova juha z origanom in baziliko, dušene skuše, slan krompir s peteršiljem, stročji fižol v solati; **Večerja:** endivija s koščki rdeče paprike, majonezo in rakci, polnozrnat kruh, breskve v vinu.

Sobota - Kosilo: mešano meso na žaru, kumarična solata s krompirjem, narezane paprike in paradižnik, skutna sadna torta; **Večerja:** nadevane bučke, zeliščni riž, mešana solata, ledena kava.

Hladen sadni napitek

Za 4 osebe potrebujemo 400 do 500 g poljubnega sadja; jagode, marelice, breskve, rdeči ribez, maline, robidnica, dinje itd., 4 dl hladnega mleka, 1 jogurt, 1 dl sladke smetane, 1 žlica sladkorja, 1 do 2 dl slatine, sok 1 limone in 5 do 6 ledenih kock.

Polovico sadja zmešamo z vsemi dodatki, nalijemo v čaše in postavimo za urico v hladilnik. Tik preden napitek postrežemo, dodamo še prav tako ohlajene izbrane cele sadeže oz. rezine večjih sadežev in strte ledene kocke. Če hočemo bolj gost napitek, sadju pri mešanju dodamo še žlico ali dve skute.

ZELENO IN CVETOČE

IGOR PAVLIČ

Kleoma ali trnata pajkovka

Kleoma je rastlina, ki so jo k nam prinesli iz puščavskih krajev južne Amerike. Pri nas uspeva kot enoletnica, v domovini pa kot trajnica. Ponavadi se razraste v polgrm, z različno oblikovanimi, večinoma dlanasto sestavljenimi listi. Cvetovi so beli, rožnati, vseh odtenkov lila barve, ali celo škrlatno rdeči, ki se nadaljujejo v dolge prašnike. Razmnožujemo jo s semeni. Semena posejemo konec maja in potem rastlino večkrat prepikiramo, preden jo posadimo na stalno mesto, da nam hitreje zacveti. Zelo dobro uspeva na sončnih legah in na dobro odcednih tleh.

V višino zraste okrog enega metra, prav toliko v širino, če ima okrog sebe dovolj prostora in je ne zaraščajo druge visoke rast-

line. Listi so dlanasto deljeni in gladki, cvetovi pa združeni v socvetja. Cveti od junija do oktobra, sadimo pa jo za večje obrobke gredic ali pa za posamezne skupine.

Redno jo zalivamo, vendar naj voda vedno odteče, saj najbolje uspeva na bolj suhih tleh.

V večjih vrtovih ali nasadih je lepo, če jo posadite v družbo dalij, ki naj bodo enako visoko rastle in podobnih ali pa kontrastnih barv, stvar okusa.

GG

www.gorenjskiglas.si

STIMULATIVNO NAGRAJEVANJE, DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE IN MOŽNOST NAPREDOVANJA

Pridruži se nam!
Naj veš: v priložni razpisni, pogodbeni razpisni ali na predloženem razpisnem obdobju se odpreta nova možnost politične in strokovne priprave. Uni se bo za predloženo in najprej izbrani kandidati ter sponzorji večine naslednjega letovanja.

Si pripravljen na pravo stvar?
Prijavi se brezplačno telefonno številko 080 12 32 ali pošli elektronsko pismo na naslov: reborna.glas@upr.si

www.slovenskivojaska.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

SLOVENSKA VOJSKA
V dolgi službi

NA GORENJSKEM PRED 100 LETI

ANDRAŽ KALAMAR

POVZETKI ČLANKOV O GORENJSKI IN GORENJCIH
OD 5. DO 12. AVGUSTA 1905

SREDNJA VAS, 12. AVGUST 1905

Snežni vihar sredi poletja

Iz Srednje vasi na Bohinjskem se nam poroča o nenavadnem vremenu za vrhunec poletja. Pretekli začetek tedna se je ondi v noči na torek začel velik vihar, ki je trajal še ves naslednji dan. Celo noč in dan je pihala grozovita burja s snegom. Kar naenkrat se je tudi močno shladilo, tako da so ponoči na toplomeru namerili neverjetne dve stopinji pod ničlo. Najbolj nenavadno pri vsem pa je bilo, da se je naslednje jutro zjasnilo in ljudje so se prebudili v krasen, topel poletni dan. Narava nas vsekakor zna presenetiti, toda tokrat je na Bohinjskem prekosila samo sebe.

O cvičku na Gorenjskem

Dolenjski cviček je na Gorenjskem med najbolj priljubljenimi vrstami vina. Vendar pa je v naših gostilnah in trgovinah zelo težko najti dober, kakovosten cviček, saj ga gostinci in vinski trgovci na veliko ponarejajo oziroma pod imenom dolenjski cviček pogosto prodajajo mešanice drugih, le po barvi podobnih vin. Ravno zaradi njegove priljubljenosti se pri nas največkrat ponareja ravno cviček. V Ljubljani so se v zadnjih letih razmere v tem oziru močno izboljšale, vse odkar se je otvorila v mestu deželna poskusna vinska klet z vsakovrstnimi kakovostnimi vini. Vprašanje nastane zaradi tega, ali ne bi kazalo vplivati tudi pri nas na Gorenjskem na to, da bi se točila res kakovostna vina, ne pa zmazki katerih drugje, kjer so bolj ozaveščeni vinopivci, trgovci ne morejo spraviti v promet. Ako se vsa druga vina, na primer štajerska, istrska i.t.d. ločijo v pristni kakovosti, zakaj bi se delalo s cvičkom take sleparije.

SVET PRED STO LETI

Konfiscirana noga

Petrograd - Blizu ruske meje je imel barako za prodajo piva neki mož, ki je bil prej delavec v tovarni in je tam v nesreči izgubil nogo. Dal si je napraviti umetno, leseno nogo, ki pa mu ni služila le za hojo, ampak tudi za druge, nepoštenne, namene. Ko se je nedavno peljal čez mejo, ustavili so ga ruski mejni stražniki, najbrže nanj opozorjeni in ga podrobno preiskali. Odpeli so mu tudi umetno nogo in našli v njej dva čisto nova revolverja, katera so seveda konfiscirali. Ker pa colninska postava pravi, da se morajo zaseči tudi vsi pripomočki k tihotapstvu, je prišel revež že drugič ob isto nogo.

Jezik, ki se ne da brzojaviti

Jezik, ki se ne da brzojaviti, je seveda kitajski. Za brzojavljajne kitajskih besedil zato uporabljajo mesto besed številke, kar ni nobena težava. Vsaka številka v sporočilu namreč pomeni, na katerem mestu v kitajski abecedi leži. Težje je seveda za onega, ki sprejme brzojavko v številkah in si jo mora najprej sam sestaviti, šele preden jo lahko prebere.

VIR: Gorenjec in Slovenski narod (avgust 1905)

LJUBO DOMA, KDOR GA IMA

Mucki iščejo lastnike

Iščemo prijazne ljudi za tri črno-bele mucke iz Kranja, mucki so stari tri mesece in so vajeni bivanja v stanovanju, več informacij ali ogled na telefonsko številko 042/381 050 (gospa Julka). Oddamo lepega, tigrasto-belega mucka najdenega v Ljubljani, starega devet mesecev. Prijazen muc je vaje čistotne in bivanja v stanovanju, več informacij na mobilni telefon 031/376 991. B. B.

PLANINSKI KOTIČEK: POREZEN (1632 M)

Gorenjsko-primorski mejnik

Od daleč strma gora, ki ima lahke pristope, v svoji notranjosti skriva vojne rane. Samotar, kjer narava in zgodovina živita v sožitju.

JELENA JUSTIN

Od Škofje Loke do Baške grape se dviga loško pogorje, njegovi nešteti kuclji in grebeni. Porezen je zadnji med njimi, mejnik med Gorenjsko in Primorsko. Če ga pogledaš z Blegoša, deluje strmo, golo, saj vrh prekrivajo travniki. Dviga se nad Davčo, teritorialno največjo slovensko vasjo, ter daje občutek varuha tamkajšnjih osamljenih kmetij. Davška stran je travnata, primorska pa polna grezečih se grap in nižjega pečevja. Pa pojdemo na Porezen iz Davče.

Po Selški dolini se peljemo mimo Železnikov in pri smerokazu za Smučarski center Cerklje zavijemo levo proti Davči. Ozka ovinkasta cesta nas vodi naprej po zanimivi soteski, ob cesti pa vidimo le nabiralnike hiš, ki sicer ležijo visoko v hribeh. To vse je Davča. Levo je

odcep za Smučarski center, mi pa po cesti nadaljujemo naprej. Ves čas nas tudi spremljajo smerokazi za Porezen. Pri zadnji kmetiji, pri *Pustinarju*, nadaljujemo po gozdni cesti na lastno odgovornost. Vozimo naprej mimo kapelice. Cesta je precej razdrapanana. Parkirate na vidnem parkirišču in se odpravite po cesti naprej, ter kmalu skrenete levo. Pot se nekaj časa vzpenja, potem pa boste imeli občutek, kot da hodite naravnost po pobočju. No, pot gre ves čas navzgor. Prečkali boste nekaj gozdnih potočkov, ob koncu gozda pa prišli do rampe, ki označuje, da vstopate na pašnik. Ne pozabite za sabo zapreti vrat! Sledite poti desno v smeri markacij, mimo opuščene hišice, mimo vodnjaka za živino, ter se vzpnete do poti, ki na vrh Porezna pripelje iz Smučarskega centra Cerklje.

Proti Planinskemu domu Andreja Žvana Borisa na Poreznu.

(Foto: Justin)

no. Pot je priljubljena med gorskimi kolesarji, kakšna pa je, pa ne vem, ker je še nisem prebrala.

Na poti imate dve možnosti, da greste po njej naprej, ali pa zavijete levo in se vzpnete po grebenu. Kaj vam priporočam? Če bo sonce že močno, vsekakor svetujem pot, kajti greben je vroč, čeprav občasno zapiha kakšna sapica. Pot se zložno vzpenja, zopet prečkate pašniško rampo. Pred časom, ko sem hodila po poti, sem morala mimo konj, ki so se pasli, zato pravim, da se del upravičeno imenuje *Konjsko brdo*. Bilo jih je gotovo 40, od tega večina na poti. Priznam, da mi ni bilo ravno prijetno iti mimo, kljub temu da imam rada konje. A nikoli ne veš, kaj bo konj naredil. Preden pot zavije proti koči Andreja Žvana -

Borisa, se odpre čudovit razgled proti Julijcem. Triglav, v vsej svoji veličini, je najbolj viden, vam najbližji pa bo bohinjski greben od Črne prsti do Vogla.

Vrh Porezna je od kočee oddaljen še 5 minut hoje, hoje skupaj pa je uro in pol. Odlično kislo mleko v koči je balzam za razgreto telo v teh vročih dneh.

Ob poti na vrh Porezna je vhod v betonirane rove, ki goro povezujejo z bunkerji na njeni drugi strani. Te utrdbe pa so bile usodne za skupino izdanih partizanov marca 1945 in njim je postavljen spomenik tik pod vrhom.

Z vrha se do poti spustite po grebenu, občudujte čudovito floro in uživajte v družbi osamljenega junaka, ki ga povezujejo narava, zgodovina in človek.

Turška lilija na Poreznovem grebenu. Flora je več kot zanimiva. (Foto: Justin)

ŠTIRI TAČKE

ANA BEŠTER

Pasja mala šola: Piki žuželk

Vsak izmed nas je najbrž že vsaj enkrat v življenju občutil, kako neprijeten in celo boleč je lahko pik čebele, ose ali druge žuželke. Enako boleč in nadležen pa je pik žuželke za kužke. Žuželke jih seveda ne napadajo, vendar lahko do pika pride ponesreči. Kuža lahko oso ali čebelo pohodi, mnogo bolj neprijetno pa je, če jo ponesreči požre, na primer skupaj s sadjem, ki pada z dreves. Še posebej mladi kužki namreč radi vtaknejo v gobček prav vse, kar jim pride pod smrček, tudi žuželke. V takem primeru se lahko zgodi, da žuželka piči kuža v sapnik. Če sapnik zateče in kuža ne more dihati, je lahko zanj to celo usodno. V primeru, da sumimo, da ga je čebela ali osa pičila v gobček, skušajmo čim prej ugotoviti, na katero mesto je dobil pik, če ugotovimo, da so posledice lahko usodne, takoj obiščimo veterinarja. Zato še posebej poleti, ko je na mizah polno sadja in so žuželke še bolj nadležne, dodatna skrb in previdnost ne bosta odveč. Če pa se zgodi, da žuželka piči kužka v tačko ali kakšen manj občutljiv predel, mu mesto hladimo, vseeno pa ga še nekaj časa opazujemo, da ne bi prišlo do kakšne alergijske reakcije.

Poleti moramo biti na pike žuželk še posebej pozorni.

ZAKLJUČNA DELA SLODOM, stene, stropi, Knauf, Armstrong, izd. podstreh, adap. stanovanj, pleskarska dela, laminati, okna, vrata, str. okna Markotič Stavko s.p., Suška c. 28, Š. Loka, ☎ 04/515-22-38, 041/806-751 505825

Radio Triglav®

Pri glas Gorenjke® Pri glasek Gorenjke®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Tig Torreta Čufarja 4, 4270 Jesenice
STEREO, RDS na frekvencah: 96,0 GORENJSKA
89,8 - Jesenice, 101,5 - Kranjska Gora, 101,1 - Bohinj

RAZNO

PRODAM

10 L SOKOVNIK, za kuhanje soka, 10 l plinsko seklarko in industrijski živalni stroj Overlog - 5 sukancev, ☎ 04/202-85-38 507642

KOTEL NA PLIN, za kuho raznih enolončnic, 100 l in več knjig in romanov, star radio, ☎ 031/223-130 507641

RAZNE STARINSKE KMEČKE STVARI, ☎ 031/738-852 507669

KUPIM

LUBADARICE, na panju ali pri kamijonski cesti, ☎ 041/584-233 507354

IŠČEM

SKUPINO ZA DOGRADITEV, in obnovo gospodarskega poslojpa v aprilu 2006, ☎ 040/842-844 507669

OPRAVIČILO

Pri zahvali za pokojno MARIJO DOLINSEK, ki je bila objavljena 26. julija 2005, je prišlo do tiskarske napake. Pravilno se glasi: z Broda pod Šmarno goro. Za napako se opravičujemo!

ZAHVALA

Ob slovesu od dobre in skrbne mame

ANE ČAVS

rojene Frelih

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku, za darovano cvetje in sveče ter sočustvovanje z nami, posebej najlepša hvala g. župniku za lep poslovilni govor.

Vsi njeni
Kropa, 10. avgusta 2005

Je leto minilo ...
... srce ni več bilo.
V novo življenje si odšel ...
... se sliši ljubezni odmev.

V SPOMIN

11. avgusta 2005 je minilo leto dni, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

MILAN ČRNIVEC

Hvala vsem za pozornost in da ste ga ohranili v srcu.

VSI TVOJI
Kranj, 11. avgusta 2005

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica, teta in tašča

ANA KOŠNJEK

roj. Gornik, iz Drulovke, Kališka 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi družini Šparovec za nesebično pomoč, pogrebni službi Komunala Kranj, pevcem, trobentaču ter g. župniku za lep pogrebni obred. Se enkrat hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI
Kranj, 4. avgusta 2005

V SPOMIN

V petek, 12. avgusta 2005, so minila žalostna tri leta, odkar nas je v cvetu mladosti zapustil naš dragi sin, brat in vnuk

TOMI KRENŽAR

Prisrčna hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, postojite ob njegovem preranem grobu, mu prižgete svečko in prinesete lepo cvetje. Prisrčna hvala Slovenski vojski, ki se ga vsako leto ob dnevu mrtvih spomni z lepim šopkom in posvetilom.

VSI TVOJI

Ostali so spomini, bolečina,
ostala je praznina
in pogled v nebo,
kjer upamo, da ti je lepo.

V SPOMIN

V nedeljo, 14. avgusta 2005, bo minilo leto, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, prababica, sestra, teta, sestrična in tašča

FRANČIŠKA RIBNIKAR

p.d. Špornova mama iz Srednje vasi pri Goričah

Vsem, ki se je spominjate, se ustavljate ob njenem grobu in ji prižigate sveče, lepa hvala.

VSI NJENI

ZAHVALA

Če me iščete, me iščite v svojih srcih,
če imam tam prebivališče, bom vedno pri vas.

V petek, 5. avgusta 2005, smo se poslovili od našega dragega moža, očeta, dedka, brata ...

STANETA ARHARJA

Iskrena hvala za darovano cvetje, sveče in vsem, ki so se poklonili njegovemu spominu ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Užaloščeni vsi njegovi

Za vedno
boš ostala
v naših srcih.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi ljubljene žene, mame, stare mame, tašče, sestre in tete

MARIJE ŠUBIC

po domače Šubicove Minke iz Dolenje vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sovaščanom, znancem in drugim, ki ste nam stali ob strani, izrekli sožalje in tolažilne besede, darovali cvetje, sveče ter se v tako velikem številu poslovili od nje. Zahvala naj gre tudi osebju bolnišnice Golnik, ki ste zanj res lepo skrbeli v zadnjih trenutkih življenja ter sosedom in sestri Jožici, ki ste nam bili še posebej v oporo v težkih trenutkih. Hvala tudi gospodu župniku, pevcem, trobentaču, aranžerki in pogrebniemu zavodu za lep pogrebni obred.

VSI NJENI

ZAHVALA

V četrtek, 4. avgusta 2005, smo se poslovili od našega dragega očeta, starega očeta, brata in strica

ANTONA REMICA

1921 - 2005

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spoštovali in cenili, se s svojo prisotnostjo poklonili njegovemu spominu, darovali cvetje in sveče. Hvaležni smo tudi za vse pisno in ustno izrečene besede sočutja, poslovilne misli in pogrebni obred. Ohranite ga v lepem spominu.

Žalujoci otroci Iztok, Ljubica in Bojana z družinami Milje, Kranj

Rekel nisi ne besede,
niti roke nisi dal,
a v srcih naših boš ostal.

V SPOMIN

V soboto, 13. avgusta 2005, mineva drugo leto, odkar nas je zapustil naš dragi

**JANEZ AMBROŽIČ
- ZIDANK**

Hvala vsem, ki se ga spominjate, prižigate sveče in obiskujete njegov grob.

VSI NJEGOVI
Zgornje Gorje

ANKETA

Predrage in
(ne)potrebne

RENATA ŠKRJANC

V mestih in turističnih krajih je parkirnina samoumevna, niso pa redki, ki se razburjajo nad plačilom uporabe gozdnih in planinskih poti. V Kranju smo spraševali, kaj menijo o tem?

Foto: Tina Dekl

Jožica Božič, Cerklje

"Za obisk Triglavskega narodnega parka bi bilo treba plačati vstopnino, za gozdne in planinske poti pa bi jih ukinita. Po planinskih poteh naj bi bil dovoljen le promet za oskrbo planinskih koč."

Ana Likar, Kranj

"Ne strinjam se s plačilom uporabe cest, ki vodijo do planinskih koč. Tudi vstopnina za narodni park se mi zdi odveč, saj so ostale parkirnine zelo zasoljene."

Jože Makek,
Zgornje jezersko

"Vsekakor! Za vožnjo po gozdnih poteh in cestah, ki vodijo v hribe, je treba plačati. Jasno pa je, da se ljudje vedno pritožujejo."

Senada Hasičič, Kranj

"Z vstopnino za narodni park se ne strinjam, če pa bi že bile, naj bodo zmerne in ne previsoke. Enako velja za parkirnine, ki naj bi jih porabili za ureditev parka."

Breda Grujič, Kranj

"V mestih naj bodo parkirnine, v narodnem parku in v hribovih pa naj bi bilo parkiranje brezplačno. Poleg tega ni prav, da zapirajo ceste in poti, ki vodijo v hribe."

Danes dojenje, včasih kravje mleko

Materino mleko je dojenčku najprimernejša hrana. Tega se vedno bolj zavedajo tudi mame, ki so o prednostih dojenja zelo dobro poučene.

MAJA BERTONČEJ

Kranj, Škofja Loka - Minuli teden je bil svetovni teden dojenja. O pozitivnih učinkih, ki jih ima dojenje tako na mamico kot na dojenčka, je bilo v zadnjih letih povedanega in napisanega že veliko. Priporočilo svetovne zdravstvene organizacije je polno dojenje do dopolnjenega šestega meseca starosti otroka in nato dojenje ob postopnem uvajanju mešane hrane do otrokovega drugega leta. In kaj povedo izkušnje?

"Ob odpustu iz porodnišnice doji okrog 95 odstotkov mam. Po letu 2000, ko smo začeli z Unicefovo promocijo Novorojencem prijazne porodnišnice, je ta odstotek začel zelo naraščati. To se pozna tudi po porabi prilagojenega mleka na oddelku. Danes ga porabimo približno eno škatlo na teden, pred leti pa smo ga kuhale v litrih," je povedala Andreja Zupan, vodja porodniškega oddelka v kranjski porodnišnici. Poudarila je pomen prvega podoja takoj po porodu in individualnega pristopa k mamam in dodala: "Naravno je dojiti in mame si zelo želijo dojiti. Vendar pa vsem dojenje ne steče. Običajno je največ težav z vdrtimi bradavicami in

Večina mam si želi dojiti svojega otroka.

ob navalu mleka, manj pogoste pa so razpoke kot posledica nepravilnega pristavljanja. Redke mame pa se že vnaprej zavestno odločijo, da ne bodo dojile, vendar to niso običajne mame."

Po odpustu iz porodnišnice mamo - otročnico, in dojenčka obišče patronažna sestra. Mami pripadeta dva obiska v prvih šestih tednih, dojenčku pa do šest obiskov v prvem letu. "Na področju do-

jenja se je v zadnjih letih veliko izboljšalo. Marnice dojijo več in tudi dlje. Opažam, da jih takoj po porodu doji velika večina, po treh mesecih pa se ta odstotek že nekoliko zmanjša. Marnice so zelo srečne, če ne morejo dojiti," pravi Olga Andreuzzi, ki v ZD Škofja Loka kot patronažna sestra dela že 25 let. "Ko sem začela delati, smo kot dodatek svetovali uporabo z vodo razredčenega in sladka-

nega kravjega mleka, danes pa se uporabo kravjega mleka v otrokovem prvem letu odsvetuje. Premaknila se je tudi meja uvajanja goste hrane s treh na šest mesecev. Vseskozi moramo tako tudi me dopolnjevati znanje," še doda Andreuzzijeva.

Informacije in pomoč pri dojenju pa nudijo tudi svetovne Mednarodne zveze za dojenje. Srečanja potekajo tudi v Škofji Loki.

NA KONCU

KRAJSKA GORA

Čestitke devetdesetletnikom

Ob občinskem prazniku kranjskogorski župan Jure Žerjav obišče občane, ki v tem letu praznujejo 90. rojstni dan. Osmega avgusta je čestitke izrekel Tereziji Mrak iz Podkorena, ki že devet let biva v Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice, Jožefu Robiču iz Gozda Martuljka, Geni Škrbec iz Loga, v Kranjski Gori Alojziji Blenkuš, Jožefi Černe in Neži Zupan ter v Podkorenu Franciški Cuznar. Med goletnicami je tudi Ivana Steiner iz Kranjske Gore, ki pa se je za sprejem obiska preslabo počutila. Težje se iz hiše odpravi Jožef Robič, vnet planinec, ki bi še danes hodil po hribovih pa si po zlomu noge pred leti ni povsem opomogel. M. K.

RATEČE

Vaški dan v Ratečah

Turistično društvo Rateče Planica 15. avgusta že štirinajstič prireja vaški dan. Prireditve se bo začela ob 14.30 s promenaadnim sprevodom godbe na pihala in drugih nastopajočih v narodnih nošah izpod vaške lipe med gostilnami Šurc in Mojmir do vaškega trga pred gostilno Žerjav. Po pozdravu gostom bodo v glasbenem programu nastopili godba na pihala iz Gorij, kranjskogorski mešani pevski zbor, folklorna skupina Triglav in citrarka Danica Butinar. Med starimi običaji bodo prikazali predelavo volne in ročno izdelane izdelke, manjkalo ne bo domačih jedi, sladice in mlečnih izdelkov. Za prešerno vzdušje bo skrbel ansambel Spev, letošnji zmagovalci naj polke in valčka. M. K.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas

DVD FILM prejme Ivan Bošnjak iz Begunj.

izberi.si
Vseslovenski portal
malih oglasov

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izberi.si, oddajte svoj mali oglas, ogledite si popolnejše oglase, sprejmite se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi! Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo sprva oblačno, nato se bo zjasnilo. Jutri bo deloma sončno, možne bodo pooblačitve in krajevne plohe. V nedeljo bo sončno, v noči na ponedeljek se bo vreme spet postopoma poslabšalo.

Agencija RS za okolje - Urad za Meteorologijo

PETEK

14/21°C

SOBOTA

15/24°C

NEDELJA

15/25°C

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 2812-220 REDAKCIJA
(04) 2812-221 IZŠTANJE
(04) 2022-222 PROGRAM
(051) 303-505 PROGRAM DEMO

FAX:
(04) 2812-225 REDAKCIJA
(04) 2812-228 IZŠTANJE

E-pošta: radio@radio-kranj.si
spletna stran: www.radio-kranj.si

GORENJSKI MEŠARČEK

NAJBOLJI POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM

RAZVEDRILO

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Naslovnica: Pavla Alexančič in organizator 'Gorenjskega večera' na Koroškem Franz Henschl. Foto: Alenka Brun

GLASBA

SKORAJ BI ME KAP

"Ko sem v reviji videla svoje fotke, se tri dni nisem presmaknila iz hiše," pravi Maja Tratnik, dekle Janija iz Atomije Harmonik, voditeljica na Pivi TV, ko jo je Novin fotograf na Pagu ujel zgoraj brez.

02

POP KULTURA

SNEMAL BI TUDI FILM

Komedijo Avdicija 3 - Primi me, je v Bistri ponovilni glasbo videlo že pol milijona gledalcev. Z avtorjem Zeljkom Niničem smo se posvajali v Kranju, kjer so imeli predstavo na zaljubljenku Kraufstala.

04

LJUDI

MOKER GORENJSKI VEČER

Pri narodnozabavni 'Gorenjski večer' na Koroškem je zalil dež. Rada ni večera je bila desetletnica delovanja ansambla Fantje z vasi.

08

PETEK_12.8.2005

GLASBA

BARVIT ŽENSKI VOKAL

Pred časom sta se Ven in Katarina srečala ter ugotovila, da je ona pravzaprav tisto, kar s Sebastjanom že dolgo iščeta. Nastal je Phonomonics.

Alenka Brun

Skupina Phonomonics je nastala iz nekoč hip hop zasedbe Central Problem, ki je ob koncu devetdesetih nastopala večinoma na območju nekdanje Jugoslavije. Hiti, kot so Zagor, Mercedes in še mnogi drugi, so izšli na njihovem prvencu '149'. Poleg Vena Jemeršiča, s katerim smo se pogovarjali o novi glasbeni zasedbi, in Sebastijana (ki sta razen v Central Problem sodelovala še v mnogih jazz fusion bandih - Ven je bil tudi član skupine Buldožer, Sebastijan pa poleg bogate jazzovske zgodovine ustvarja glasbo za gledališke predstave), je nova pridobitev benda pevka Katarina, bolj znana kot hobnarka v skupinah Flirt, Fikus, Wickend Crew in Frozen Child.

Čigava ideja je Phonomonics?

"Ideja? Hm. Nikoli nisem maral delati projekta. V tem primeru tudi ne gre za projekt, ampak za krog ljudi, ki enostavno uživa v tem, kar počne. Od glasbe nisem pričakoval nikoli več, kot le notranje zadovoljstvo. Vse kar sledi: plošča, promocije, koncerti in ostalo, pa je samo odsev preteklega dela. Sicer smo v bendu trije, ampak na koncertu nas bo seveda dosti več."

Jeseni planirate zgoščenko.

"Do konca septembra bomo zaključili z delom v studiu. Nato sledi izid nekje konec oktobra. Kaj več o cd-ju kot to, da bo na njem nekaj več kot deset pesmi in da na njih delamo že nekaj let,

je težko reči. Je zmes več zvrsti elektronske glasbe in se težko kategoriziramo sami. Nekateri nas primerjajo z Morcheeba, Portishead ali Massive attack. Sam nikakor ne poskušam biti nekdo drug, ampak le Phonomonics. Besedila pesmi so v angleščini. Na plošči ne gostuje nihče, ker se mi zdi, da gosta povabiš šele takrat, ko zares nimaš več idej, kako bi zadevo 'skompletiral' ali pa takrat, ko računaš na to, da bo gost dvignil prodajo plošče. Ne vidimo se v nobeni kombinaciji. Glasbo delamo izključno zaradi nje same."

Odločili ste se za pevko.

"Sam sem bil vedno velik ljubitelj ženskih glasov. Zdi se mi, da glasbo, kakršno delamo, lepše obarva in ji da tisto, kar ji manjka. Moških glasov, ki so mi všeč, ni veliko. Prince, Tom Waits, Remy Shand, Chet Baker navsezadnje Mance s svojim vokalom zares preidejo v drugo dimenzijo. Sicer se mi pa zdi, da Slovenija premore dosti več dobrih pevcev."

Je glasba skupine Phonomonics ustvarjena za določeno publiko, skupino ljudi?

"Ustvarjamo izključno zase. Težko bi rekel, da ima naša glasba ciljno publiko. Če bi želel z glasbo zaslužiti, verjamem, da bi si izbral druge glasbene zvrsti. V glasbi se skozi leta razvijam in temu primerno spreminjam. V začetku ustvarjanja rabiš dosti več odziva kot pa kasneje. Zdaj zadošča to, da ti priključijo nasmeš na ustnice."

Kako so ljudje sprejeli videospot oziroma prvi lansirani singl?

"Prvi single Think twice je bil zelo dobro sprejet. Odzivi so bili dobri - tako na televiziji kot radiu. Vrtijo ga tudi na Hrvaškem, kjer smo bili vedno dobrodošli. Še iz časov Central Problema."

Central Problem. Tvoj prvi bend? Zakaj ni preživel?

"Central Problem je deloval vsega skupaj šest let. Z zgoščenko '149' smo dosegli velik uspeh na Hrvaškem. Imeli so nas za svoj band. Veliko tekstov je bilo v hrvaščini, peli pa smo tudi v dru-

gih jezikih. Plošča je bila zmes vsega, kar nam je v tistem trenutku hodilo po glavi. Celo basist skupine Big Foot Mama Alen je v svoji diplomski nalogi navedel našo zgoščenko kot primer zmesi različnih 'struj'. Ko smo naredili materiale za drugo ploščo, se je nekako energija v bandu razšla. Imeli smo dva pevca. Ezy G in Angel sta se že med delovanjem razhajala v idejah. Sledil je popolni preobrat v materialu za drugo ploščo in to nas je zmedlo. S Sebastijanom sva se odločila, da zadevo zamrzneva za nedoločen čas. Potem pa, kot se rado zgodi, člani spremenijo interese in band izpari."

Kakšna je pravzaprav tvoja vloga pri skupini. Slovenci te poznajo predvsem kot režiserja glasbenih spotov.

"V Phonomonics imam vlogo basista, komponista, aranžerja, delno producenta. Na tej plošči, hvala bogu, ne pojem (smeh). Sem pa pel nekaj komadov na '149', tukaj pa sem vokale prepustil Katarini. Kar se pa režije tiče, pa sem vesel, da smo končno dočakali izid spota Željka Joksimoviča, saj smo imeli probleme z nenehnim spreminjanjem skladbe. Na koncu se je vse dobro končalo. V zadnjih dveh mesecih sem bil bolj aktiven na reklamnih oglaših. Pišem še dva scenarija hkrati. Oba za celovečerni film. Ob vsem tem nenehno popravljam tudi scenarij, na katerem delam že več kot pol leta s scenaristom Branimirom Lazanjo iz Zagreba. Ko se vrnem z dopusta, snemam še nekaj reklam za tujce, nato pa videospot za Domna Kumra in njegovo uspešnico Do Portoroža."

CUKR

D - Fact jeseni drugič

Rap - metalci z obale, koprski D-FACT, bodo po prvencu Čas (2002) jeseni slovensko glasbeno sceno prebudili z izdajo svojega drugega albuma, ki so ga fantje pomenljivo naslovlili Fashion victim. Album so s producentom Dejanom Radičevićem posneli na dveh priznanih lokacijah v Studiu Tivoli in Studio Garbage v Ljubljani, k sodelovanju pa so povabili kar nekaj znanih imenov naše glasbene scene, ki naj bi nove "fakte" s plošče še dodatno oplemenitili. Tako bomo na albumu lahko slišali vokale in instrumente takih prvakov, kot so Trkaj, Klemen Klemen, BMD, Kosta, Gianni (Noctiferia), Matej Mršnik (Laibach) in Jaka Burger (Corkscrew). Koncept in dizajn albuma sta delo Saša Dornika (Ventilator), ki med drugim dela tudi za Siddhartha (Rh-), fotografije pa je posnel vsestranski Saša Hes (Amater production). Širi se glas, da je novi album skupine D-fact še bolj energičen, provokativen in neposreden, kot njihov prvenec. Mogoče to dokazujejo že s prvimi singlom Daj dinar, v katerem fantje s pomočjo 'trubačev' Dej se'n litro prvič kot eksperiment združujejo rap metal in balkansko muziko. Na poslušanje. I. K.

Nova uspešnica Let3

Prvi mesec revolucionarne internetne akcije "Plačaj in kreiraj" skupine LET3 je v vsakem pogledu odmeven in izredno uspešen. Skupen izkupiček nekaj več kot 40 tisoč hrvaških kun govori o tem, da bo 'Bombardiranje Srbije i Čačka' ne le eden najuspešnejših in najkvalitetnejših hrvaških, temveč jugoslovanskih rock albumov vseh časov. Na vrhu lestvice najpopularnejših je skladba 'Rado ide Srbini u vojnike (Pička)', nekdanja znana pod naslovom 'Želatina'. Ponuja se vam naravnost neverjetna priložnost, da si ogledate tudi videospot za to naravnost nepozabno skladbo, ki se bo zapisala v anale glasbenega gibanja 21. stoletja. A. B.

Slon v Kranju in Sadež v Ljubljani

Prejšnji petek zvečer je bila Ljubljana prav prijetno hladna in polna ljudi, od katerih so prevladovali angleško govoreči. Tromostovje je pravi kraj, kjer se človek lahko osveži s sladoledom in posluša priložnostne bende.

Slon in Sadež sta lani prejela Viktorja za svoje domiselno delo. / Foto: Tina Doki

Vendar je do polnoči. Po tistem pa je Sadež zapolnil praznino, ko je v rahlo rožastem stanju zabaval kopico prijateljev s kitaro. "Guantanamo ..." Očitno je bilo prijetno, kajti nabrala se je kar zajetna družbica. Naslednjo noč pa smo Slona videli v Kranju (kdo bi ga lahko zgrešil?), ko ni zabaval peščice prijateljev, pač pa je neko bejbo peljal na sladoled. Kranjska noč je bila pač soparna in sladoled jima je verjetno teknil bolj kot čevapčiči. Potem pa sta izginila neznanokam. Hmm. Če mene vprašate, je bilo temnih koticov na pretek. D. F.

Makova polja

Gušti in Polna sta v Londonu posnela videospot za "Makova polja", drugega z njenega albuma GP. Avtor spota je režiser in medijski umetnik Samo Šmon, s katerim sta Gušti in Polna že sodelovala pri videu za njuno prvo uspešnico "Mine leto" z albuma Dolce Vita. Tokratni video pa je bil posnet maja na londonski podzemni železnici in vanj so vtakane tudi Guštijeve in Polonine zasebne fotografije. Spot bo premierno predvajan septembra na MTV Adria, Gušti in Polna pa bosta nastopila tudi na zabavi ob lansiranju MTV-ja v slovenski medijski prostor. "Makova polja" so ena najboljših skladb Guštijevega in Poloninega koncertnega občinstva, kar se je izkazalo tudi na junijskih nastopih in nedavnem nastopu na koprski Rumeni noči, s katerim sta Gušti in Polna zaključila poletno koncertno sezono. Vračata se jeseni. A. B.

TELEVIZIJA

SKORAJ BI ME KAP

"Ko sem v reviji videla svoje fotke, se tri dni nisem premaknila iz hiše," pravi Maja Tratnik, dekle Janija iz Atomik Harmonik, ki jo je Novin fotograf na Pagu ujel zgoraj brez.

Ana Hartman

Maja Tratnik je 21-letna Kranjčanka, ki na Prvi TV vodi oddajo Adijo Pamet in že od nekdanj obožuje ples. Že pri 16 letih je plesala pri skupini Mrhe d. o. o., kar je bilo, kot pravi, njena odskočna deska, saj je takrat spleta ogromno koristnih poznanstev. Pred kratkim sta s fantom Janijem iz Atomik Harmonik brezskrbno uživala na Pagu, kjer ju je "ujel" Novin fotograf. Vse bi bilo v redu, če fotografije ne bi razkrivale Majinega oprsja.

Kako si začela sodelovati s Prvo TV?

"Trenirala sem plesalce, ki so nastopali na Supernova Multi Talents. Takrat smo se

spoznali in nekaj mesecev kasneje me je Sandi povabil k sodelovanju."

Oddaja poteka v živo. Pri tem se je težko izogniti spodrslija-jem ...

"Na začetku sem besede obračala naokoli, ker pač še nisem bila vajena nastopanja na televiziji. Včasih se je treba znajti in to ni vedno najlažje. "Zablokiralo" mi pa še ni. Zadnjič je klical neki fant in mi dejal, da me je videl v reviji. Zanimalo ga je, če sem to jaz. Hitro sem se znašla, mu odgovorila, da je bila to moja sestra dvojčica in ga vprašala, ali naju še nikoli ni videl, ko skupaj vodiva oddajo. Fant je bil ves začuden, ha ha."

Kako sta se spoznala z Janijem?

"Spoznala sva se pred šestimi leti, ko smo na Krku

sнемali spot za Dominika Kozariča. Jani je bil režiser, jaz sem plesala. Kmalu sva postala par. Po treh letih sva prekinila zvezo, bila sem zelo mlada in nisem vedela, kaj si želim v življenju. Oba sva rabila čas za razmislek. Ves čas sva bila v stiku in sedaj sva spet par."

Kakšna je bila tvoja prva reakcija, ko si v reviji zagledala fotografije, ki razkrivajo tvoje oprsje?

"Najprej sem mislila, da me bo kap. Štiri dni nisem šla iz hiše. Najbolj so mi šle na živce opazke, češ da sem fotke podtaknila in da je to zelo dobra reklama zame, ker se pač poskušam uveljaviti. Kaj takega ne bi nikoli naredila! Takšne fotografije imam samo zase, nikoli jih ne bi delila s širno Slovenijo. Bila

Foto: Prva TV

sem zelo prizadeta. Razmišljala sem o tožbi. Šla sem tudi k odvetniku, ki mi je rekel, da bi tožbo verjetno dobila, saj slike niso bile posnete na javni plaži. Marsikdo me je tolažil, naj se ne sekiram, češ da so fotografije lepe. Morali bi se postaviti v mojo kožo ... Zavedati se bom morala, da sem javna oseba in bolj paziti, kaj počnem."

Saška se promovira

Saška Lendero, znana slovenska estradnica je ugotovila, da se njene plošče vsaj za spoznanje bolje prodajajo, če se več pojavlja na televiziji. Na sceno je pravzaprav prodrla pred dvema letoma v poletnem času, ko je javno oznanila, da si je povečala prsi z masažo. Dobra domislica, ki ji je prinesla nenavadno polemiko s tekmičico, v kateri je zmagala Saška. Prišla je na EMO. Seveda tam ni storila kaj dosti, kajti njen glas je bil ravno takrat prehlajen in jo, pela je še dobro za prehlajeno stanje. Hja, če nimaš glasu že po naravi, si je pač treba nekaj izmisliti. Zadnjič se je spet pojavila na televiziji in prikazala svoje kuharske veščine. Vse v upanju, da se bodo CD-ji bolje prodajali in da bo lahko po honorarjih prehitela Rebeko, ki se je uspela prebiti na MMS. Ko sem pred nedavnim na nekem vaškem sejmu primerjal ceno CD-jev, so bile cene v razponu od tisoč do 3500 tolarjev. Saška je padla v spodnjo kategorijo. Skupaj s še nekaterimi narodnjaki. Očitno Saški tudi kuhanje ne pomaga. **D. F.**

OD 1-5 gledali so in ocenili

ROK FERENCJA, ROK'N'BEND

Prava ljubezen (Pop TV)

Plus: Edina dobra stvar so lepe ženske.

Minus: Španske nadaljevanke se mi zdijo že avtomatsko neumne. Ne morem verjeti, da je kaj takega na programu.

1 2 3 4 5

Kino za družino

NOV POLETNI PAKET

zimzelani filmi in risanke za bratke in sestre

3 filmi na 1 DVD-ju za

1.100

tolarjev

Vsak petek, od 29. julija, nov DVD. Na vseh prodajnih mestih Dela Prodaje in v poslovalnicah Pošte Slovenija. Cena 1.100 tolarjev vključno ob nakupu časopisa Gorenjski glas.

Naročniki Gorenjskega glasa lahko DVD-je kupite na sedežu podjetja Gorenjski glas, na Zoisovi 1 v Kranju, vsak delovnik od 7. do 15. ure. Cena za naročnike: 1.000 tolarjev.

FILMOTeka Gorenjski Glas

summer brejk05

friday, 19th august 2005, Bled, Slovenia
international open air festival of breaks & rhythms

www.summerbrejk.com

Main stage
LOXY & INK, UK
SEBA, SWE
+ VJs SMALL BUT DANGEROUS, SLO
BAUCHKLANG, AUT
DUBIOZA KOLEKTIV, BIH
ILLEGAL KRU, SLO
JAMBREAKER, SLO
BREJKSCHNITTA, SLO

Brejk stage
Code.EP, SLO
+ VJ bricolage Code.EP

SUPPORTERS

Slovenska vojska
Občina Bled
Carman d.o.o.
Peugeot Avto Partner

MEDIA SUPPORTERS

place4boss.com
domenca.com
zapl.com
divjka.com

POP KULTURA

KAJ DOGAJA

12. avgust ■ v bohinjskem Amorju se v petek obeta pena party. ■ **dvajsetletnica delovanja Budapest Gypsy Symphony Orchestra.** Romski simfonični orkester iz Budimpešte bo obiskal tudi Slovenijo, kjer se bo s svojim bogatim in raznolikim repertoarjem predstavil v portoroškem Avditoriju danes ob 21.00.

13. in 14. avgust ■ **Soča Beach Party.** Društvo Umika ponovno organizira poletje v školjki na plaži pri sotočju Soče in Tolminke. Prireditev bo sestavljena iz dveh delov: sobotne vročice in nedeljskega after partyja.

14. avgust ■ **1. Festival elektronske glasbe na Krvavcu.** Začetek ob 18.00 uri pa vse do 8. ure zjutraj! Vrtijo: PERO FULLHOUSE, ANGELINO ALBANESE /ITL/, EDDY THE FISH ake EDDIE F /SLO/, Beбето /CRO/, Angel Anx /SLO/, XXL /CRO/, Onix /SLO/, Tomi Rollo /CRO/, Benjamin /SLO/, Boru-t /SLO/, Kathy Cat /SLO/, MC Mirimino.

19. in 20. avgust ■ Največja rock fešta v Posavju. **Gra(n)d rock Sevnica 2005** se bo odvijal na idilični lokaciji sevniškega gradu. V petek, 19. 8., bodo nastopili Proletarci, Levitan, Rio Grande (Swe), Multiball, Res Nullius, Demolition Group in Zaklonišče prepeva, v soboto, 20. 8., pa Blasted Mind, Entropy (Aut), Elektrobuda, The Flow, Carina, Hic et Nunc, Ego Malfunction in Tabu.

19. avgust ■ **SUMMERBREJK '05,** Open air festival lomljenih ritmov na Bledu od 18.00 do 8.00 ure. Na festivalu pričakujejo znana slovenska in tuja imena bob'n'basa ter glasbenih gostov, ki gradijo na mešanju instrumentalnih tradicij z elektronskimi vzorci.

KRANJ

Loški in kranjski taborniki v Angliji

V sklopu 56-članske slovenske odprave iz štirinajstih slovenskih mest so se srečanja tabornikov v Veliki Britaniji udeležili tudi Kranjčani in Škofjeločani. Na pot so se odpravili 21. junija in so do danes tri tedne uživali v spoznavanju Anglije, predvsem pa v srečanju evropskih tabornikov. Slovensko odpravo je obiskal tudi veleposlanik v Veliki Britaniji Iztok Mirošič.

Taborniki so se na Eurojamu, evropskem srečanju v Hylands Parku pri Chelmsfordu pomerili in pogovorili o raznih aktivnostih, od plavanja, jadrnanja, ekologije, globalnega razvoja in pripadnosti skupnosti. "Zadnji tragični dogodki, ki so se zgodili v Londonu so povečali pomembnost tovrstnih akcij, kjer so udeleženci predstavniki držav iz vsega sveta in obenem pripadniki vseh večjih religij," pravi predsedujoča Evropskega skavtskega komiteja, Lidija Pozaić Frketic in dodaja: "Eurojam gostuje mlade z vseh vetrov in jih spodbuja, da postanejo arhitekti svoje prihodnosti in njihove družbe." B. B.

Slovenski taborniki z veleposlanikom Iztokom Mirošičem na evropskem srečanju.

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.
Kapucinski trg 4
4220 Škofja Loka
tel.: 04/506 50 50
fax: 04/506 50 60
e-mail: info@radio-sora.si

89.8 91.1 96.3

SNEMAL BI TUDI FILM

Komedijo Avdicija 3 - Primi me, je v tisoč ponovitvah do sedaj videlo že pol milijona gledalcev. Z avtorjem Željkom Ninčičem smo se pogovarjali v Kranju, kjer so imeli predstavo ob zaključku Kranjifesta. Pravi, da smo Slovenci odlična publika.

Domink Frelih

Vi ste avtor le te igre?

"Ja. Sem tudi soavtor prve Avdicije. Od te je minilo že dvajset let. V prvi ekipi je sodeloval tudi Đuro. Kasneje se je število sodelujočih z devet zmanjšalo na sedanjih štiri. Po vojni sem se vrnil iz Kanade in naredili smo Avdicijo 3. Predstavo smo vrnili tja, kamor spada in od takrat smo imeli čez tisoč predstav in skoraj pol milijona gledalcev. Glavni uspeh je, da lahko igramo na območju cele bivše Jugoslavije, čeprav obstaja manjša jezikovna razlika, smo povsod sprejeti zelo dobro. V Ljubljani nas je videlo okrog enajst tisoč ljudi. V Beogradu, ki je skoraj desetkrat večji od Ljubljane pa sedemnajst tisoč. V Zagrebu okrog dvajset tisoč, Banjaluki petnajst in Sarajevu petnajst tisoč. To je moj glavni kreativni projekt, za katerega živim. Je tudi ena najbolj originalnih predstav, kar jih je nastalo na tem prostoru in vanjo lahko dam sebe kot celoto. Vse, o čemer razmišljam in ideje, ki jih imam v predstavi lahko izrazim."

Od kod ideja za Avdicijo?

Željko Ninčič v predstavi Avdicija. / Foto: Domink Frelih

"Iz akademije. V Sarajevu so nas dobro sprejeli in smo si rekli, zakaj ne bi nadaljevali. S časom je postajalo vse pomembnejše in kasneje se je ob uspehu mešalo vse več ljudi. Tretjo predstavo sem želel postaviti na mesto, ki ji pripada. Res sem veliko delal za to. Pomembno je, da so teme in liki vezani na naš prostor. Kot avtor nisem nikoli bežal od problemov, ki so prisotni in jih ljudje prepoznajo. Želim govoriti v

imenu ljudi. Kritizirati dogodke iz mojega vidika. Naslednja predstava bo to le še nadaljevala."

Avdicija je situacijska komedija.

"Tako je. Ljudje so ne glede na jezikovno oviro prepoznali elemente, ki so jim bili simpatični. Imamo več vrst humorja in vsak najde kaj zase. Posvečena je ljudem, ki imajo težko življenje in iščejo, da jih sprejmejo. Kamorkoli. Naredili bi vse, samo da bi jih sprejeli na ta nivo življenja."

Politična parodija torej?

"Pa nekaj je tudi politike. Predstava govori o vojni in miru in ljudeh, ki so bili pomembni, krivih in nedolžnih. Neki vaš kritik je zapisal, da smo univerzalni, kot je bil to Chaplin. Dejansko se s tem strinjam. Elementi so prepoznavni vsakemu gledalcu. Čeravno je Chaplin ustvarjal filme brez zvoka, mi pa v predstavi tudi govorimo. Še vedno smo univerzalni."

Ste tudi v privatnem življenju šaljivec?

"Ne, to pa absolutno ne." (smeh)

Od kod pa potem pobirate ideje za komedije?

"Pobiram jih iz realnega življenja in jih še nekoliko zasolim. Vsaka dobra šala mora biti prepoznavna tudi v čisto običajnem okolju."

Vi ste Hercegovci?

"Ja, to je posebna vrsta. Mi smo pametnejši, lepši, podjetnejši in premetenejši od Bosancev. Oni pa so bolj prostodušni, bolj neumni in tako naprej." (smeh)

Boste za naslednjo predstavo vključili ženski lik?

"Razširili bomo zasedbo, vendar ne bomo vključili ženske. To se nikoli ni pokazalo kot dobro. Nič nimam proti ženskam, ampak ne obnese se."

Imate filmske ambicije?

"Imam idejo za film. Čeprav mi še nihče ni ničesar ponudil. Če ti gledališko predstavo vidi pol milijona ljudi in ti noben producent ne ponudi nobenega posla, je tu nekaj narobe s podnebjem, ne z mano."

Bo komedija?

"Absolutno komedija. Samo da najdem financiranje."

INŠPEKTOR KIRN

AVTOR: JELKO PETERNELJ

NOMINATOR

158

GORAZD ŠINIK

Naj kdo reče, da minule dni sveta ni obdajala pozitivna energija. Rešili so ruske podmorničarje, uspešno je pristal raketoplan Discovery, z gore so rešili gozdnega Joža, **Tomaža Humarja**. In takoj za tem je v Baltik strmoglavil estonski helikopter. Hm? Svet se suče.

Oni dan, pravzaprav je bila temna noč, ko sem se vračal s čolničem iz Palmižane v Hvar, sem strmel v zvezdno nebo ter štel zvezdne utrinke. Bilo jih je veliko. Čisti užitek. Discovery in Tomaž so bili še gori, pod zvezdami. Meni pa skoraj ni bilo jasno, da prekinjam dopust, ker me je zvalila ponudba: - pojdi z nami v Gučo! In sem šel.

"Čakamo še Staneta. Malo bomo kasnili," se je slišalo opravičilo **Ivana Marjeka**, direktorja družbe IC Dom, enega od organizatorjev potovanja v Srbijo. Ob jutranji uri 01. in nekaj sta nas šoferja Boštjan in Boris odpeljala noremu doživetju naproti. Na pol prespana noč, nekaj veselja in smeha, nekaj spanca in jutro v Beogradu. Mesto ima še vedno "dušo" prestolnice, "velegrada". Ni kaj. Škoda,

hram še ni končan. Sveti Sava je zagotovo največja pravoslavna cerkev na svetu, med desetimi največjimi v krščanski arhitekturi. Pričakal nas je prijazni in zgovorni vodilni Boško Samardžić, arhitekt Marmorja Hotavlje, družbe za obdelovanje kamna, ki že četrto leto opravlja cerkveni objekt. Škoda, ker se nam ni pridružil še **Brane Selak**, direktor Marmorja. Navdušenje je bilo kljub vsemu izjemno. "Pri nas bi šlo drugače, zagotovo hitreje..." se je pridružil nad videnim **Zmago Geršak**, direktor družbe Gradbinez GIP iz Kranja, ki se je na pot podal v spremstvu žene **Suzane**, pomočnice ravnatelja osnovne šole France Prešeren. Okoli hrama so položili okoli 10.000 kvadratnih metrov tlakovcev, na fasado pa "zalimali" 9600 kvadratnih metrov grških pravoslavskih kamnitih plošč ter vgradili 850 kubičnih metrov elementov, vencev, kapiteljev, podpornikov. Trenutno v notranjosti polagajo 1000 kubičnih metrov reliefnih in več kot 500 kubičnih metrov elementov brušenih s CMC tehnologijo. Tudi Ivan Marjek,

Branka Bizjak in Mohor Bogataj

Medane, ki se nam je pridružil na poti. Smeh. Radovedno smo ubirali stopnišča proti vrhu, kjer se bohotijo trije "kori", pevske lože s po 700 mesti, torej bo nekoč zadonelo iz 2100 pevskih grl. **Stanislav Boštjančič**, tisti, ki smo ga čakali, je s podžupanom Kranja, mag. **Štefanom Kadoičem**, družno zrl v 65 metrov visok obokan strop, na vrhu cerkve pa smo se ob razgledu na Beograd, skupaj spominjali naše mladosti. "Poglej, stavba nekdanjega CK-ja, vidi se nadstropje, kjer sem služboval dve leti, haha..." je bil malce nostalgичen državni

spročala avtobus proti južni Šumadiji. Čačku in "zaselku", mali vasiči Guči, s preigravanjem Balkan melosa. Vrnos je zaokrožila steklenica Belice, sem in tja pivo, za nerovne želodčke tudi tropinovec. "Poglej sliko!" v slogu noben Slovan ne šči... sam... Tista ponarodeča: "O, fantje, vsi za cesto lulat..." In na ogled smo postavili naše rdeče drese z napisom Slovenija in zlato kuro. Dres, ki ga je bil pripravljen v Guči menjat prav vsak "obrtnik" na stojnicah. Opisati etno veselico v Guči, festival za prvo Zlato trobento in najboljšo skupino

Jožko Bergant

prišel s svojimi poslovnimi partnerji iz SCG in BiH. Navdušen, kakopak. "Ajde, uslikaj mornče. Odakle? A. Slovenac, bravo..." so šminkirali in glasno trobili "momci" Duvačkog orkestra Arizona Dream Saša Cvetkovića iz Lebane, ki so si ime nadeli po sodelovanju v filmu Undergrund in Život je čudo režiserja Emirja Kusturice. Mesečina, mesečina, in himna Sa ovčara i kablara, se je treslo od "plehov" in glasnega bobna pozno v noč. Plesalke na mizah, razvneti možje v kravatah ali odpeti globoko čez torzo, vonj hrane in lozovače,

Petra

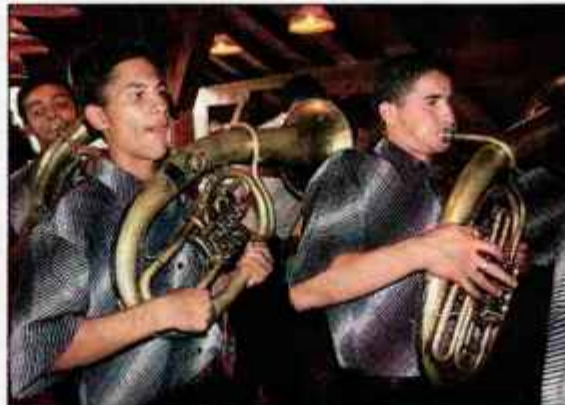
strašanski dren, ki nikogar ne moti, ponosni trije prsti, slike Karadžića in Mladića - "Srpski junaci", šajkače, Jugoslovenski "fuzbal dresi"... Med ciganstvom in etnografijo. Morda smo sprevideli, upam, da tudi župan, da trubači sodojo v Gučo. Za doživeti, ni kaj. Na poti domov je simpatična Petra postavila meddržavni "SHS" rekord v spanju v avtobusu, ki je bojda veljal vse od Kraljevine do nedelje. Brez dvoma, da smo se imeli fino ob vseh ostalih 20.000 in nekaj Slovencev v Guči. Zdaj bi žgance in kislo mleko...

Boško Samardžić, Suzana in Zmago, Ivan in Belica.

ker so mesto in ljudje zaznamovani z zadnjimi petnajstimi leti. Obstali so tam. Pot nas je peljala mimo Titove "kuče cvijeća" na Dedinjah, kjer je počival slovenski avtobus, mimo eminentnih vil, hiše Cece Ražnjatović, do srbskega pravoslavnega ponosa, cerkvenega hrama Svetega Save. Vau! Pravoslavni hram so začeli zidati davnega leta 1935, vojne in različne politične oblasti pa so botrovala, da

spremljala ga je žena Mica, "njegov" poslovna hiša IC Dom pa je pred kratkim praznovala drugo obletnico, se je navduševal na videnim. No ja, oba Ivan Marjek in **Zmago Geršak**, "prva med enakimi" le na papirju foruma za regijo, sta dobila v Kranj in na Gorenjskem novo konkurenco. "Si videl kaj uporabnega za v Brda?" sem zbadal **Zlatka Mavriča - Belico**, hišnega, to pot avtobusnega vinarja iz

Duvački orkestar Arizona Dream Saša Cvetkovića

tožilec **Stanislav Boštjančič**. Županu Kranja, **Mohorju Bogataju**, ki so mu na poti na 45. Dragačevski sabor trubača delali družbo oba sinova in izvenzakonska sopotnica, zdravnica **Branka Bizjak**, je bil brušen kamniti podporni venec zelo všeč. In potem se je zgodilo! Kot v filmu "Ko to tamo pjeva," **Beno Fekonja**, soorganizator projekt Guča 05 in vsestranski kitarist, zabavljač **Dževad Bečić** sta

trubačev, gre le z eno besedo: **Noro!** Dobrih pol milijona obiskovalcev v 10 dnevih popije več kot 3 milijone vrčkov piva, srbsko prašičerejo pa domala zdesetkajo. Zeljanica iz amfore, glinene posode, je obvezna, čevpčiči dišijo, da se jim ne gre upreti, jagnjetina in odojki pa se pečejo na vsakem ovinku. Na enem od teh smo se srečali s podjetnikom **Jožkom Bergantom**, Regeneracija Lesce, ki je v Gučo

Stane in Štefan

Dževad Bečić, Beno Fekonja

O, fantje, vsi za cesto lulat,...

UGODNOSTI ZA BRALCE IN NAROČNIKE časopisa Gorenjski Glas

PRODAJA VSTOPNIC, KNJIG IN DARIL

V Gorenjskem glasu, v našem oddelku za naročnine in male oglase, na Zoisovi 1 v Kranju lahko poleg urejanja naročnine, malih oglasov, nakupa časopisa in priloge Na potep kupujete tudi različne vstopnice, knjige, dvd filme in darila. Oddelk je odprt vsak delavnik od 7. do 15. ure. Trenutno lahko izbirate med naslednjimi knjigami in darili:

Polona Pegan: Monty

romantična kriminalka za mlade bralce in njihove starše

cena: 1.750 sit

za naročnike: 1.400 sit

Svilanitova brisača Gorenjski glas,

kopalna brisača 68 x 140 cm, 1. kvaliteta, 100 % bombaž

cena: 2.900 sit

za naročnike: 2.500 sit

Poletni dvojček

brisača + knjiga Monty

cena: 4.000 sit

za naročnike: 3.000 sit

Kino za družino: DVD igrani in risani filmi

2 oz. 3 (4 ure programa) večno zeleni filmi na enem dvd-ju

cena: 1.100 sit

za naročnike: 1.000 sit

NOVO Marko Ješe: Kodrlajsasti piton

Založba Rotis, Maribor

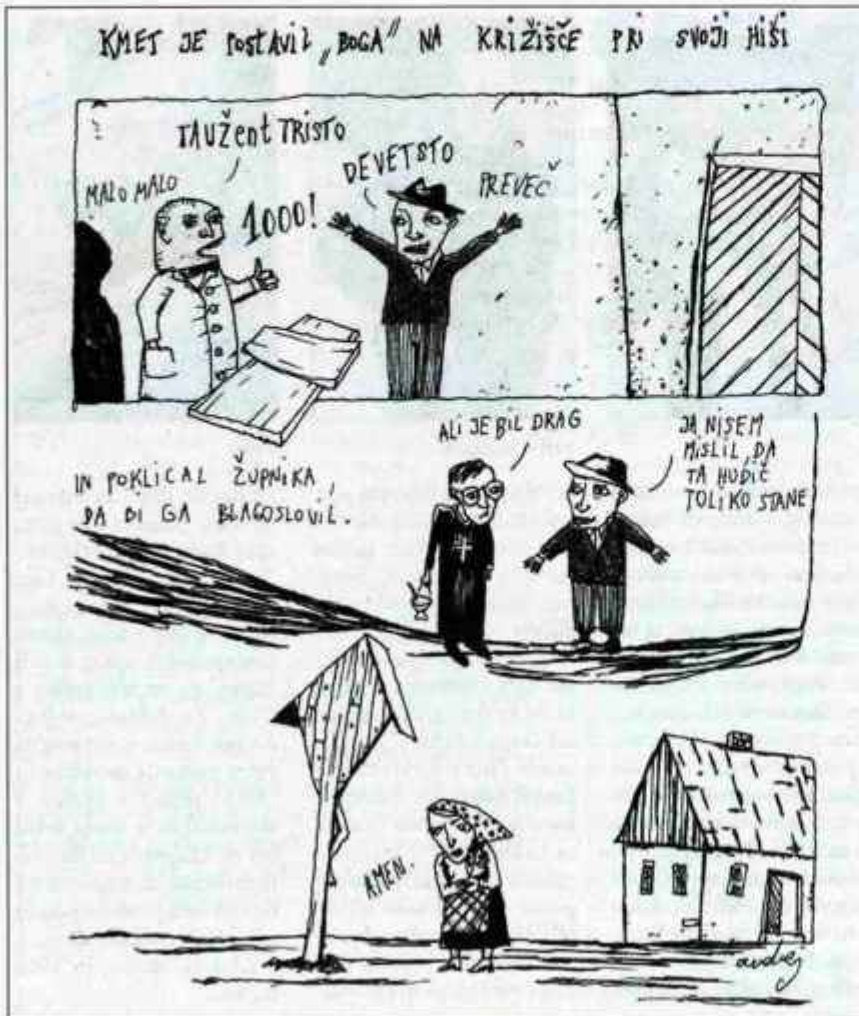
cena: 5.800 sit

po pošti: 5.800 sit + poštnina

Pretrsljiv roman ozdravljenega narkomana iz Čirč pri Kranju. Ko je njegovo izpoved prebrala njegova hči, je rekla: "Če bo še kdo, ki bo prebral to knjigo, posegel po drogi, je totalen idiot!"

Telefon v oddelku za naročnine:
04/201 42 41

ZA KRATEK ČAS

Avtor karikaturne je Andrej Štular

TISOČ UGANK ZA ODRASLE

Franc Ankerst vam zastavlja novo uganko. Vaša naloga je, da ugotovite pravi odgovor in nam ga pošljite najkasneje do torka v prihodnjem tednu na SMS pod šifro **uganka**, pripišite rešitev + ime in priimek na številko 031/69-11-11, ali po pošti na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4000 Kranj, s pripisom "Tisoč ugank za odrasle".

Kdo je kakor roža lep, barvit in skladen, zanj ime - o, groza, skoraj je brezbarven?

Izžrebali in nagradili bomo dva pravilna odgovora (enega, ki ga bomo prejeli preko SMS in drugega, ki ga bomo prejeli po pošti). Po novem bomo podarili po dve vstopnici za kranjski bazen. Pravilna rešitev ugank iz prejšnjega tedna se glasi: **reka ponikalnica**. Med dopisnicami smo izžrebali **Tončko Žontar** iz Škofje Loke, med prispeliimi esemesi pa se je sreča nasmehnila **Heleni Kostanjevec** iz Kranja.

HOROSKOP

TANJA in MARICA

Oven (21.3. - 21.4.)

Če boste hoteli poslovno uspeti, je nujno potreben nov zagon in velika moč. Le če se boste potrudili, se vam bo maksimalno obrestovalo. Na čustvenem področju boste srčno osebo malce razočarali, saj bo v danem trenutku pričakovala več, kot boste nudili.

Bik (22.4. - 20.5.)

Veliko se boste posvečali svojim hobijem in ujeli še zadnje trenutke zaslužnega dopusta. Izkoristili boste tudi ugoden vpliv planetov, za kar v nobenem primeru ne bo žal. Čeprav se vam bo poslovno vse zdelo v redu, bodite vseeno previdni.

Dvojčka (21.5. - 21.6.)

Izkoristili boste čisto vse ugodnosti, ki se vam bodo ponujale v tem tednu. Ker ste navajeni, da v takem primeru dajete prednost drugim, se zna zgoditi, da se boste komu zamerili. Zaradi tega se ne boste kaj preveč obremenjevali.

Rak (22.6. - 22.7.)

V tem tednu se vam bo marsikaj spremenilo na boljše. Poslovno boste kar se da uspešni, saj ste si nabrali novih moči. Spoznali boste kar nekaj novih prijateljev in imeli boste tudi čudovito možnost, da se zaljubite, kar je vsekakor dobrodošlo.

Lev (23.7. - 23.8.)

Dovolj vam bo, da se smilite sami sebi in iščete okoli samo take, ki jim je bolje kot vam. Zavihali boste rokave, se podali iz ozadja in naredili čisto vse, da se boste rokovali s srečo in jo za nekaj časa tudi obdržali.

Devica (24.8. - 23.9.)

Zasluzka boste zelo veseli in s tem boste dobili tudi zagon za nove ambicije. Zna pa se zgoditi, da vam čisto vsi ne bodo privoščili vašega veselja in dobre volje, zato bodite pripravljeni na obrambo, saj znate biti z jezikom zelo ostru.

Tehtnica (24.9. - 23.10.)

Izkoristili boste še zadnje dneve dopusta in se na celi črti predali zabavam in uživali do vseh mej. Ker pa ste po naravi zelo zanesljivi, si boste naredili tudi temeljit načrt za prihodnost, brez katerega ne morete imeti trdne sedanjosti.

Škorpion (24.10. - 22.11.)

Doma in tudi v službi boste imeli zelo mirno situacijo, zato se boste lahko v večji meri, kar je bilo v zadnjem času nemogoče, posvetili samo sebi, svojim interesom in notranjemu duhu, ki je ravno tako pomemben kot človek sam. Občutek miru vam bo dobro del.

Strelec (23.11. - 21.12.)

Še bolj bi lahko poslovno uspeli, če bi resnično spremenili svoj osebni način življenja. Prednost velikokrat dajete nepomembnim stvarim, za pomembne pa vam zmanjka časa, oziroma jih spregledate. Neka situacija vam bo dala veliko misliti in sprememba je tu.

Kozorog (22.12. - 20.1.)

V tem tednu bodite še posebej pazljivi, da vas ne bo zaneslo pri obljubah, ki jih, kljub temu da bi se bolj radi, ne boste mogli uresničiti. Če se boste preveč igrali s čustvi drugih ljudi, se lahko sami tako zapletete, da dolgo ne boste videli izhoda.

Vodnar (21.1. - 19.2.)

Čustveno boste postajali malce negotovi, in strah vas bo, da ste se prehitro in napačno odločili. Vse boste dobro rešili, le glejte, da ne boste trošili energije tam, kjer to sploh ni potrebno. Sami sebe boste začeli posvečati več pozornosti in ne bo vam žal.

Ribi (20.2. - 20.3.)

Vedno bolj hrepenite po ljubezni, toda vse premalo naredite, da bi bili srečni. Vse, kar je bilo slabega, je v glavnem že za vami, zato se neahajte ukvarjati s preteklostjo, saj s tem zapirate vrata prihodnosti, ki komaj čaka na vas.

TANJA ODGOVARJA IN RAZKRIVA SKRIVNOSTI SANJ

"Skrita ljubezen"

Draga Tanja, prosim te za nasvet. V preteklosti sem se napačno odločila in bojim se, da v ljubezni nikoli ne dom srečna. Ne pričakujem veliko, le objem nekoga, ki me ima rad, ne da bi to morala skrivati pred svetom. Ali si želim preveč? Hvala.

Že zelo bližnja prihodnost vam prinaša velike življenjske odločitve. Motite se s tem, ko mislite, da v vas ni energije in da niste močni. To svojo moč ste že velikokrat dokazali. S tem, ko ste sprejeli posledice odločitve izpred nekaj let nazaj, ste pokazali, da vam je mar za druge. Biti nesebični je danes velika vrlina. Nikomur niste nič vzeli, je pa

res, da ste se premalo oziroma nič borili za svoje cilje. Tudi vas je novega začetka strah, kar je čisto razumljivo. Navadili ste se na slabo, zato ne prepoznate dobrega in vas je tega strah. Nikar. Oseba, ki vam veliko pomeni, vas nima namena zapustiti, res pa je, da mu bo potrpljenja začelo primanjkovati. Ima vas rad, ker pa sam nima takih težav kot vi, vas ne more razumeti tako, kot si vi želite. Še v tem letu boste naredili korak naprej in stopili v prihodnost. Zaradi otroka se ne obremenjujte. Vašo odločitev bo sprejel pozitivno in nikoli vas zato ne bo obsojal. Življenje je vaše in vi ste krmar na tej barki. Vsekakor pa si ne želite pre-

več, prej premalo. Želim vam veliko poguma in vse lepo.

"Avto"

Končujem vozniški izpit in me zanima, ali bom kmalu prišel do svojega avtomobila? Ali bom v tem šolskem letu imel več sreče, ali pa se bo usoda ponovila? Kaj pa ljubezen? Lep pozdrav.

Obeta se ti veliko presenečenje od staršev, saj ti bodo kljub nerganjem pomagali kupiti avto, ki ga boš zelo, zelo vesel. Seveda ti bodo takoj postavili določene pogoje, ki jih boš moral upoštevati. Saj veš, kako to je, kajne? Samo pričakovanje pa se ti uresniči že v mesecu septembru. Kar se

tiče tvoje šole, ima usoda bolj malo zraven. Lenoba je tvoja šibka točka, vsaj kar se tiče učenja in odgovornosti povezane z njim. Enostavno si boš moral postaviti višje merilo in kot oba dobro veva, ga lahko dosežeš brez težav, če le hočeš. Stvar je le na tebi. A kot vidim, boš to vzel zares in se maksimalno potrudil. In ne pozabi, da če več znaš, več veljaš. Na čustvenem področju pa se preveč ukvarjaš s preteklostjo. Kar je bilo, je bilo, škoda solz. Že nekaj časa poznaš punco, ki ti je zelo všeč in ti njej. Če zbereš pogum, se ti obeta zelo lepa ljubezen. Odvisno je od tebe, saj punca ne upa narediti prvega koraka in te čaka. Lep pozdrav.

NAGRADNA KRIŽANKA

KARUN

d.o.o.

Koroška cesta 35, 4000 Kranj

Del. čas: vsak dan od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 12. ure
Tel.: 04/ 2360 750, 2021 164

V papirnici Karun v Kranju smo tudi za letošnjo šolsko sezono pripravili pestro, predvsem pa ugodno izbiro šolskih potrebščin. Imamo vse od zvezkov, svinčnikov, barvic, flomastrov, šolskih torb in nahrbtnikov ter tudi šolskih delovnih zvezkov in učbenikov. Za njih smo zbirali prednaročila, vendar imamo tudi nekaj zaloge. Vsi ste vabljeni, da nas obiščete in se sami prepričate o izbiri. Vsi lahko tudi sodelujete v nagradnem žrebanju in se potegujete za glavno nagrado, to je barvni televizor.

Papirnica KARUN, d.o.o., namenja izžrebanim reševalcem križanke naslednje tri nagrade:

1. nagrada - bon v vrednosti 15.000 sit
 2. nagrada - bon v vrednosti 10.000 sit
 3. nagrada - bon v vrednosti 5.000 sit
- Tri nagrade prispeva Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke ter SVOJO DAVČNO ŠTEVILKO) pošljite na dopisnicah do srede, 24. avgusta 2005, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj, p. p. 124. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Zoisovi 1.

SESTAVILNO KOVAČ	ŽLAHTNA KOVINA	OKROŽNICA PAPEŽA LEONA XIII. IZDANA LETA 1891	RAJ. PARADIŽ	BOGASTVO GOZDOV	PROVINCIA V KANADI Z GLAVNIM MESTOM TORONTO	VELIKA KAMNITA GMOTA	IZVLEČEK IZ ČRESLOVINE	GORENJSKI GLAS	MARIBOR	VRSTA FRANCOŠKIH PREPROG	ZADEVA, KI SE VLEČE BREZ KONCA	OSEBNI ZARNEK	ŽENSKO IME	VNEMA, ZANOS	RASTLINA Z NEOLESENELIM STEBLOM	PIANIST BERTON-CELJ		
LASTNOST ZRELEGA ČLOVEKA	20							OMAKA IZ JAJC, OLJA IN KISA			2				23			
KRIŽKA SPOMLADANSKA SOLATA				22		1		OBRAVNIŠKI KRALEČ PRISTOJBA							3	33		
ZAPORNIK			24						HRISOVJE V INDLI PERJE PRI REPI									
TUNA	5			ZVEZA DRŽAV OTROŠKA ZABAVA									IT. NAFTNI KONCERN GR. JUNAK PRED TROJEM ANHLES			POLONA JUH		
OLJVER MLAKAR			PREBIVALKA IRANA MESTO V ZDA, OHIO					4		KOLJSKI TEK DEL BOKSARSKIH TEKME						28		
GORENJSKI GLAS		TIBETANSKO PLEME, NAGA SVEČANI MIMOHOD			7	OZEK TRAK ZA ZAVEZOVANJE ČEVLJEV	NEPRIJATEL OČUTEK (NEVARNOST) KRALJ PBI IL. KONJAK		8								12	
PREDMET ZA POKORVANJE POSODE	6					21				UČNI PRIPOMOČEK GR. MUZA PETJA	38	9					OŠBEJEV OTOK SLOVENSKA RTV NAPOVEDOVALKA (AJDA)	
VODNA SFERA ASTRALNEGA TELES				11	2. IN 4. VOKAL KOREOGRAF OTRIN				KDOR ANALIZIRA APOTEKA	10								
INDIJSKI PISATELJ RAJA	30			VIDEZ GR. OTOK, KARJA					14				POMOČ ALJANSI ARAVI, RERUM NOVARIUM SPLET LAS ŠALIV ČLOVEK	19				
GORSKA ZDRAVILNA CVETLICA		37		29			RUSJANOV LOTALO NAN NERAD											
DUŠAN URSIČ																		
REKA V ŠIBIRJI							BARVLO ZA LAŠE, KANA, STRIJE ČAS, KI SEŠTAV. ČERKVI. LETO	15		VODNO PREGOZNO SREDSTVO ALBERTO TOMBA							ANTON MAHUT NAS VESLAC (LTOC)	
GORENJSKI GLAS		ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI	NOETOVA BARKA AM. SLIKAR (ARTHUR)		25			MESO NA PALCI ZBIRANJE PODATKOV	36								PRIPRAVA ZA ZAPENJANJE OBLAČIL CESTNA PREVLEKA	
DEL BKOKA							STAR SLOVAN MESTO V BRAZILJI (KRAJSE)											
KOLJSKI HLEV	35					34				TERENSKO VOZLO VELIKA KOLJČINA							OZEK USNIJEN TRAK STRAHOPE-TEC	
LETALEC									KDOR MIBRA PROSTI TEK PRI AVTU		39						DAMIAN FRAS AM. KORALEC JOHNSON	
ZAKOVCA		16			SP. SLIKAR JUAN DE LAS TIFALNI ORGAN PRI HOSOTNICI													
POMOČ ANGA, KOLJKA, ROELAS, SKOZA			MLKZNA DOMACA ŽIVAL				GOZDNI DELAVEC MALJNA PREPOSTNA HISA											SREDOZEMSKI KGLAVEC ČINGIZ AJTMATOV
BARVA KRALJNIN KART							LESENA STAVBA NEM. FILOZOF (IMMANUEL)											AVSTRILSKI PESNIK (JOHANN) FERČANŠKA BOGINJA LJUBEZNI
RJAVNA ŽIVAL, NAVADNO KRAVA		17						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ALES VALIČ					MARIBORSKI TEDNIK RADKO POLJČ	27		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
POTRDILO ZA ZASTAVLJENO BLAGO								21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
NEMŠKI SLIKAR IN PESNIK (HANS)			28		THEO ADAMS			31	32	33	34	35	36	37	38	39		

Dobitniki nagrad križanke AVTOCENTER LOVŠE, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu št. 61, 2. avgusta 2005. Nagrajenci nagradne križanke AVTOCENTER LOVŠE:
1. nagrado - vikend uporabo Toyote Corolla prejme Anton Košir, Hlavče Njive 11, 4224 Gorenja Vas,
2. nagrado - vikend uporabo Toyote Yaris prejme Miha Kodran, Jernejeva 5, 4103 Kranj,
3. nagrado - kapo in majico Toyota prejme Stane Luskovec, Spodnji Brnik 47, 4207 Brnik. Nagrade Gorenjskega glasa prejmejo: Anton Luskovec, Godešič 8, 4220 Škofja Loka; Kristina Grašič, Strahinj 68, 4202 Naklo in Tone Pobežin, Loka 106, 4209 Trzin.
Vsem dobitnikom nagrad iskreno čestitamo!

Med reševalci križanke Z DARILI IZ GORENJSKEGA GLASA smo izžrebali prejemnike šestih nagrad Gorenjskega glasa:
1. nagrada - Tina Jerala prejme avgustov paket 5 dvd filmov, 2. nagrada - Štefka Polak bo dobila julijski paket 4 dvd filmov, 3. nagrada - Urban Žnidaršič prejme darilni dvojček - brisačo in knjigo Monty, 4. nagrada - Jelki Vrhunec bomo poslali brisačo Gorenjski glas, 5. nagrada - Mojca Zadnikar bo lahko prebrala knjigo Monty, 6. nagrada - Slavica Šivic pa prejme en dvd film.
Hvala za sodelovanje in veliko prijetnih uric z nagradnimi darili. Prejeli jih boste po pošti.

DRUŽABNA KRONIKA

MOKER "GORENSKI VEČER"

Prvi narodnozabavni 'Gorenski večer' na Koroškem je zalil dež. Obiskovalci so vztrajali, a tudi dež je bil vztrajen. Ker odneha pametnejši, so bili tokrat to ansambli in občinstvo.

Alenka Brun

Minulo soboto je klub oboževalcev 'Die Jungen original Oberkrainer - Gašperji' v Avstriji, pod taktirko Franza Hascheja (ki je tudi manager Fantov z vasi za Avstrijo ter zelo veliko ve o jezuzalemskih vinih oziroma ormoškem vinorodnem okolišu), organiziral 1. narodnozabavni 'Gorenski večer', ki naj bi se odvijal na dvorišču samostana Dobrla vas na Koroškem. Poleg Fantov z vasi naj bi nastopili še slovenski kvintet Smrtnik, ansambel Vita, Radost, Polka Punce, Študentski trio z ženskim pevskim zborom Oda, Dori, Rosa, Bratje Poljanšek, Gorski cvet, avstrijski Sumtaler Express in za popestritev še malce drugačna glasba hrvaške spremije-

valne skupine Ozon in pevke, ki sicer nastopa tudi samostojno, Alexandre. Hkrati naj bi ansambel Fantje z vasi praznoval svojo desetletnico obstoja. Vendar je bila ideja za praznovanje na Koroškem Haschejeva, desetletnica ansambla pa naj bi bili le rdeča nit večera.

Do Dobrle vasi sem se peljala s pevcem in baskitaristom ansambla fantje z vasi, Edom Sneiderjem in Jožetom Nunarjem. Peljali smo se preko Jezerskega in ne vem, kako in koliko časa smo do tja potrebovali, ker sem vsa pot prespala.

Tonska vaja se je začela okoli pete popoldne, ko je bilo nebo še pretežno modro. Veter ni motil nikogar, organizatorji so optimistično postavljali stojnice in šank, Jože in Edo pa sta si

ogledovala prizorišče, ter z Mihom Bahunom, ki je skrbel za akustiko, kramljala o ozvočenju.

Prve so imele 'štimmung-probo' Polka Punce, ki pa so se potem takoj odpeljale v Celovec na še en koncert, pozno zvečer pa bi se vrnil nazaj v Dobro vas še na Gorenski večer. Pa sta kasneje dež in mraz vse pokvarila.

Počasi so se na dvorišču samostana zbrali vsi bendi in do sedme zvečer (ko so morali s tonsko zaključiti, ker je bila v samostanu maša) je bila organizacija brezhibna. Potem pa sta dež in mraz vse pokvarila. Koncert oziroma prireditve se je začela kasneje, a so ljudje kar prihajali. Povezovalca večera Gaia Venician in Peter Grilliz sta se ravno ogrela, ko je začelo rahlo rositi.

Fantje z vasi so kot častni gostje nastopili prvi, za njimi je na oder prišel ansambel Dori, potem pa se je ulilo.

Vendar dež v odrskem zakulisju ni zmotil dobre volje prispelih glasbenikov. Predvsem je za vzdušje poskrbel 'Vitin' Mare. Zabaval je najprej le del družine, nakar so se s petjem in smehom pridružili še drugi. Alexandra pa je praznovala svoj petnajsti rojstni dan in zato iz rok Franza Hascheja prejela velikanski šopek.

Počasi nikogar ni več zeblo, harmonika je igrala pozno v noč, zvoki ustnikov trobent pa so se mešali s smehom in krohotom veselih glasbenikov, ki so pozabili, da jim jo je ponovno zagodlo vreme.

Polka Punce še v delovni opravi.

Oče in sin, Jože in Sašo Nunar (Fantje z vasi) v elementu.

Povezovalca programa Gaia Venician in Peter Grilliz sta imela precej "mokro" vlogo.

Milan Kokalj (kitarist pri Miheliču) je razložil Mihi, kako bodo njegove pevke (zbor Oda) ozvočene.

Najmlajši 'muskontarji' na večeru: Matic Plevel (kitara), Sašo Nunar (bariton), Jure Korošec (harmonika) in pevka Ana Verbič.

Za največ zabave v zakulisju je poskrbel član ansambla Vita, Mare. Tako so pozabili na dež in uničeno prireditve.

VRTIMO GLOBUS

Bruce obiskal rodno Nemčijo

Bruce Willis je v družbi očeta in mlajšega brata nepričakovano obiskal rojstno hišo v nemškem Idar-Obersteinu, kjer je njegov oče pred 50 leti služil vojsko. Sedanja lastnica je bila presenečena, saj o tem ni nič vedela, a je igralcu z veseljem razkazala domačijo. Willis je najbolj zanimala spalnica v pritličju, kjer je preživel prvi dve leti svojega življenja.

Jennifer obtožuje medije

Jennifer Lopez krivi medije za slabo ponudbo filmskih vlog. Pravi, da je lažje dobila dobre vloge, ko še ni bila slavna, saj se zaradi rednega pojavljanja v rumenem tisku režiserji manj zanimajo zanjo. Latino diva bi rada bolj raznoliko filmsko kariero, zaradi medijske izpostavljenosti njenega ljubezenskega življenja pa ponavadi pristane v romantičnih komedijah. Se bolj kot kariero pa si želi otroka.

Charlize se pripravlja na poroko

Charlize Theron se namerava še to poletje poročiti z igralcem Stuartom Townsendom, s katerim sta par že štiri leta. Z oskarjem nagajena Južnoafričanka te dni mrzlično išče poročno obleko, pri tem pa ji pomaga mama Gerda. Natančnega datuma in kraja poroke igralca nista razkrila, saj se želita poročiti v popolni tajnosti. Najverjetneje bo obred še ta mesec na Charlizinem posestvu v kalifornijskem Malibuju.

Jessica je naravno obdarjena

Jessica Simpson je odločno zanimala govorice o povečanem oprsju, ki so se pojavile po predvajanju novega videostopa z naslovom This boots are made for walking. Pop pevka in novopečena igralka, ki v spotu razkazuje svoje ženske čare, pravi, da je že v šoli imela večje prsi od sošolk, vendar jih je zaradi sramu skrivala. Ker ji je bilo nerodno, jih nikoli ni razkazovala, sedaj pa je spoznala, da jih lahko uporabi kot okras, saj zaradi njih v oblačilih izgleda lepše.

Martina Škripač ima vse pogoje za dobro košarkarico, saj je visoka 182 cm. Osemnajstletna Ptujčanka je po horoskopu rakica, sicer pa veliko časa dela kot manekenka in fotomodel. (Foto: Janez Pipan)